

የ እ ገ ስ ሳ ት ዕ ድ ር

(አኒማል ፋርም)

ድርሰት ፣ ከጆርጅ ኦርዌል ም

ትርጉም ፣ በሰማ ፈይሳ ጥቅስየ

LESLIE/BROOKS FOUNDATION, INC.
1721 N. GREENVILLE AVE. ST. 810
FARMINGTON, TEXAS 75901, USA

LESLIE/BROOKS FOUNDATION, INC.
1721 N. GREENVILLE AVE. ST. 810
FARMINGTON, TEXAS 75901, USA

1983 ዓ.ም.

መታሰቢያነቱ

ስሙ ሆኖ «ዕድገት በጎብረት...»
ከትምርት ማዕድ በመነሣት ፡
ፈልጋችሁ ፡ ወይ ሳትሹት ፡
ከናት ጓዳ ፡ ካባት ጉያ... ራቅ ብላችሁ በመለየት ፡
ባምባ ፡ መስኩ ፡ በዱር ገደል ፡
ቆላ ደጋ ፡ እቀብ ቁልቁል ፡
በመማሰን ከራርማችሁ ፡
እንደ ምንም ቤት ደርሳችሁ ፡
በማግሥቱ ለጠፋችሁ ፡
የሰው ወጉን ተነፍጋችሁ ፡
...ያለ ማዕረግ ፡ ያለ ቀብር ፡
ያለ ልቅሦ ፡ በ«ቀይ ሽብር»
በጉዳና ፡ ባደባባይ ፡ ያለ ድንኳን ፡ ያለ ወንበር ።
ተከርችሞ እግር ተወርች ፡
ለቀራችሁ ለእኔ ልጆች ፡
ለመሠረት ፡ ለውባየሁ ፡ ከሆነና ከተስማማ ፡
ተቀበሉኝ ካባት «ለማ»
ለስማችሁ ቢሆን መጥሪያ ፡
ማስታወሻ ፡ መታሰቢያ ።
ባጭር ቀርተው ለተቀጩት ፡
ለውባየሁ ፡ ለመሠረት ፡
ካባት ለልጅ ያው በረከት!

ዐማርኛው ትርጉም መብቶቹ ሁሉ

ለትርጓሜው የተጠበቁ ናቸው ።

የመጀመሪያ እትም ፤ መስከረም 1984 ዓ. ም.

የሽፋኑ ሥዕል ቦጋለ በላቸው

አዲስ አበባ ፤ አርቲስቲክ ማተሚያ ቤት ታተመ

የእንስሳት ዕድር

(ከአኒማል ፋርም)

ሚስተር ጆንስ ፡ የማኖር ዕርሻ ባለቤት ፡ ማታ የዶሮዎቹን ቤት መዝጊያ ቀረቀረ ። ሆኖም አለቅጥ ሰክሮ ስለነበረ ፡ መሸለኪያ ቀዳዳዎቹን የመድፈኑን ሥራ ረሳው ። በአንድ እጁ አንጠልጥሎት የነበረው ፋኖስ መብራት ከጉን ወደ ጉን እየተወለበለበ ፡ በግቢው መንገድ በመንገዳገድ ዐልፎ ከመኖሪያ ቤቱ ጓሮ ደረሰ ። የገበሬ መጫሚያውን ደጃፉ ላይ አውልቆ ገባ ። በጓዳ አንድ ብርጭቆ ቢራውን ተጉነጨና ሚስት ጆንስ እያንኩራፋች ትገኝ ወደ ነበረችበት መኝታ ቤቱ አመራ ።

ወዲያው የመኝታ ቤቱ መብራት እንደ ጠፋ በዕርሻ ጣቢያው ቤቶች ሁሉ ውስጥ የትርምስና ግርግር ድምፅ ተፈጠረ ። ቀን አንድ ወሬ ተዛምቶ ነበር ፤ ሜጀር የተባለው ፡ በውድድር ተሸላሚው ፡ ነጩ ኮርማ ዐሣማ ፡ ባለፈው ሌሊት ያልተለመደ ሕልም አልሞ ስለነበረ ፡ ለሌሎች እንስሳት ሊያወጋቸው እንደሚፈልግ ተወርቶ ነበር ። ሚስተር ጆንስ ባካባቢው አለመኖሩ እንደተረጋገጠ ፡ በትልቁ የእህል መጋዘን ውስጥ ሁሉም እንዲሰበሰቡ ተስማምተው ነበር ። አዛውንቱ ሜጀር (እየተባለ ነበር የሚጠራው ፤ ምንም እንኳ ለውድድር በሚቀርብበት ጊዜ ሁሉ ይታወቅ የነበረው የዊሊንግዶን ውበት በመባል ቢሆንም) በዕርሻ ጣቢያው ውስጥ ይሰጠው የነበረው ግምት ከፍተኛ ከመሆኑ የተነሣ ፡ ሲናገር የፈለገውን ለማዳመጥ ሁሉም የአንዳንድ ሰዓት እንቅልፋቸውን ለመሰዋት ፈቃደኞች ነበሩ ።

በእህል መጋዘኑ ባንዱ ጥግ ፡ እንደ መድረክ ብጤ ከፍ ብሎ በተሠራው ቦታ በገለባ ጉዝንዝ ላይ ፡ ሜጀር ስፍራውን ይዞ ከላይ አግዳሚው ላይ ከተንጠሳጠለው ፋኖስ ሥር ጉብ ብሎ ይታያል ። ዕድሜው አሥራ ሁለት ዓመት ነው ። ግን ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ዘርጠጥ ብሏል ፤ ቢሆንም ምንም እንኳ ክራንቻዎቹ ተቈርጠው ባያውቁም ግርማ ሞገሥና የብልጻነትና የደግነት መልክ ያለው ዐሣማ ነው ። ከዚያም ፡ ብዙም ሳይዘገይ ፡ ሌሎች

እንስሳት እየመጡ እንደየባህላቸው አቀማመጥ ተደላድለው በታ በታቸውን ያዙ ። በመጀመሪያ ፡ ብሉቤል ፡ ጄሲ ፡ እና ፒን ቸር የተባሉ ሦስቱ ውሾች መጡ ፤ ከዚያም ዐሣማዎች መጡና ከመድረኩ ቀጥሎ ባለው የገለባ ጉዝንዝ ላይ ተኙ ። ዶሮዎቹ መጥተው በየመስኮቶቹ ጠርዝ ላይ ሠፈሩ ፤ ዕርግቦቹ በየኩንቹ ላይ ሠፈሩ ፤ በጎችና ላሞቹ ከዐሣማዎቹ በስተጀርባ ተኙና ያመ ነኸኩ ጀመር ።

ሁለቱ ጋሪ ጉታች ፈረሶች ፡ ቦክሰርና ክሎቨር ፡ ዝግብለው እየተራመዱ መጥተው አብረው ገቡና ፡ በገለባው ሥር የተደ በቁ እንዳንድ አነስተኛ እንስሳት ቢኖሩ በእንደ በጠጉራም ትላ ልቅ እግሮቻቸው እንዳይረገጡ ፡ በታላቅ ጥንቃቄ አጣጥፈው ተኙ ። ክሎቨር ፡ አራተኛ ግልገልዋን ከወለደች ወዲህ የቀድሞ ቅርፅዋ ከቶ ያልተመለሰላት ፡ ወደ መካከለኛ ዕድሜዋ የተቃ ረበች እናቲት ግዙፍ ባዝራ ነበረች ። ቦክሰር እጅግ ግዙፍ እን ሰላ ነበር ፤ ቁመቱ ወደ ኣሥራ ስምንት እጅ (ስንዝር) ይደር ሳል ፤ ደግሞ ጉልበቱ ከማንኛውም ተራ ፈረስ እጥፍ ይሆናል ። ከማንባሩ ወደ አፍንጫው የወረደው ነጭ መስመር ጅል አስመ ስሎታል ፤ እውነትም ላቅ ያለ የዕውቀት ተስጦ አልነበረውም ፤ ሆኖም በሁሉም ዘንድ የሚያስከብረው የማያወላውል ጠባይና እጅግ ብርቱ የሥራ ኃይል ነበረው ። ከፈረሶቹ በኋላ ሙርየል የተባለችው ነጭ ፍየል ፡ ቀጥሎም እህያው ቤንጃሚን መጡ ። ቤንጃሚን በዕርሻ ጣቢያው ከነበሩት እንስሳት ሁሉ በዕድሜ ጠና ያለና ከሁሉም የባሰ ጠባይ ያለው እንስሳ ነበር። የሚናገረው አንዳንድ ጊዜ ብቻ ነው ፤ ከተናገረም ፡ እንደልማዱ ፡ ፍሬ—ፈር ስኪ የሆነ ነገር ብቻ ነው ። ለምሳሌ ፡ እግዚር ጭራ የፈጠረለት ዝንቦችን ለማባረሪያ እንደ ሆነ ይናገራል ፤ ነገር ግን ከቅርብ ግዜ በኋላ ፡ ጭራም አይኖረኝ ፤ ዝንቦችም ይጠፋሉ ይላል ። በዕርሻ ጣቢያው ውስጥ ካሉት እንስሳት ሁሉ ምን ጊዜም የማ ይሥቀው እርሱ ብቻ ነው ። ለምን? ተብሎ ቢጠየቅ ፡ ምንም የሚ ይሥቅ ነገር አላየሁም ፤ ብሎ ይመልሳል ። የሆነ ሆኖ ፡ በይፋ ባያምንም ፡ ለቦክስር የነበረው ፍቅር እጅግ የጠና ነው ፤ አብዛ ኛውን ጊዜ ፡ ሁለቱም የእሑድ ቀን ዕረፍት ጊዜያቸውን የሚያሳ ልፉት ፡ ከፍራፍሬ ተክል ቦታ በስተኋላ በሚገኘው መስክ ላይ ፡ ጉን ለጉን በዝምታ እየጋጡ ነው ።

እናታቸው የጠፋችባቸው የዳክዬ ጫጩቶች ፡ ተግተል ትለው ወደ እህል መጋዘኑ በገቡ ጊዜ ፡ ሁለቱ ፈረሶች ተደላድለው ተኝተው ነበር ። ዲውዲውታቸውን እያሰሙ የማይረገጡበትን አስተማማኝ ስፍራ በመፈለግ ወዲያና ወዲህ ባዘኑ ። ክሎቨር የተባለችው ባዝራ በትልቁ የፊት እግርዋ እንደ ግድግዳ በክለላችው ቦታ ተሰብስበው በመኰል ኮል ወዲያው እንቅልፍ ወሰዳቸው ። በመጨረሻም ወቅት ፡ ሞሊ የተባለችው የሚስተር ጆንስ ጋራ ሳታች የነበረችው ፡ ቂላ ቂልና ቆንጆዬ ነጭዋ ባዝራ ፡ እየተኩነሰነሰችና አንዲት የስኳር አንኳር እየቈረጣጠመች መጣች ። ከወደፊት ያለውን ቦታ በመያዝ ነጩን ጋማዋን እያብለጠለጠች ፡ ያጌጠችባቸውን ቀያይ የሐር ሪባኖች እዩልኝ እዩልኝ እንደማለት ተኩራራች ። ከሁሉ በኋላ የመጣችው ድመቲቱ ነበረች ። እርሷም ፡ እንደተለመደው ፡ ዙሪያውን ቃኘችና ሞቃት ስፍራ ፈልጋ በቦክሰርና በክሎቨር መካል ተሸጉጣ ፡ እዚያው እንዳለች ተደላድላ ስታንኳርር ፡ የሚጀር ንግግር በሚካኪድበት ጊዜ ሁሉ አንዲት ቃል እንኳ ሳታዳምጥ ተኝታ አሳለፈች ። ከጓሮ በር መዝጊያ በላይ ሠፍሮ ያንቀላፋ ከነበረው ሞዝስ ከተባለው ለማዳው ቂራ በስተቀር አሁን እንስሳቱ ሁሉ ተኝተው ነበር ። ሁሉም ተደላድለው ተቀምጠው በጥሞና ለማዳመጥ እየተዘጋጁ መሆናቸውን እንደ ተመለከተ ፡ ሚጀር ጉሮሮውን በትንፋሹ ጠራረገና እንዲህ ሲል ንግግሩን ጀመረ ፤

«ጓዶች ፡ ባለፈው ሌሊት ሰላየሁት ያልተለመደ ዓይነት ሕልም አስቀድማችሁ ሰምታችኋል ። ነገር ግን የሕልሙን ጉዳይ በኋላ እመለስበታለሁ ። በመጀመሪያ ላይ የምነግራችሁ ነገር አለኝ ። ጓዶች ፡ ከእንግዲህ ወዲያ እስከ ብዙ ወራት ከእናንተ ጋር የምኖር አይመስለኝም ፤ ከመሞቴ በፊት ያካበትኩትን ጥበብ ለእናንተ የማስተላለፍ ግዴታ እንዳለብኝ ይሰማኛል ። ረጅም ዕድሜ ኖሪአለሁ ፤ በጋጣዬ ውስጥ ብቻዬን ለረጅም ጊዜ ተጋድሜ ለማሰላስል ጊዜ አግኝቻለሁ ፤ ባሁኑ ጊዜ በሕይወት ያለት ማንኛቸውም እንስሳት የሚያውቁትን ያህል፡በዚች ምድር ላይ ያለውን የሥነ ፍጥረት ኑሮ ሁኔታ ለመረዳት ብዙ ጊዜ አግኝቻለሁ ለማለት የምችል ይመስለኛል ። ልነግራችሁ የምፈልገው ስለዚሁ ጉዳይ ነው ።

«እንግዲህ ጓዶች፣ ይህ የእኛ ኑሮ ሁኔታ ምን ይመስላል? እስቲ አትኩረን እንመልከተው ፤ ኑሮአችን መከራና የሥራ ጫና የተሞላበትና የአጭር ጊዜ ኑሮ ነው ። እንወለዳለን ፤ ከመኻከላችን ሥራ ለመሥራት ብቃት ያላቸው እንስሳት እስከ መጨረሻይቱ ሕዋሳቸው ጉልበት ፍጻሜ እንዲሠሩ ይገደዳሉ ። ከዚያም ፣ ጉልበታችን መሟጠጡ ሲታወቅ ፣ ወዲያው በሚያስቅቅ ጭካኔ እንታረዳለን ። አንድ ዓመት ከሞላው በኋላ ፣ ከእንግሊዝ አገር የሚኖር እንስሳ ሁሉ ነጻ አይደለም ። የአንድ እንስሳ ኑሮ የመከራና የባርነት ኑሮ ነው ፤ ሐቁ ይኸው ነው ። ለመሆኑ የሥርዓቱ ኑሮ አንዱ ክፍል ነው ወይ? ይህች ምድራችን ይህን ያህል ድኅ በመሆንዋ ፣ በላይዋ ላይ ለሚኖሩት መጠነኛ ኑሮ ለመኖር የሚያስችል ሀብት ሳይኖራት ቀርቶ ነውን? አይደለም፤ ጓዶች፣ ሺ ጊዜ አይደለም! የእንግሊዝ አገር መሬት ለም ነው ፤ የአየርዋ ጸባይ ጥሩ ነው ፤ አሁን ከሚኖሩባት እንስሳት ቁጥር እጅግ ለበዙ እንስሳት ምግብ ለማፍራት የምትችል ናት ። ይህች የእኛይቱ ዕርሻ ጣቢያ ብቻ አንድ ደርዘን ፈረሶችን ፣ ሃያ ላሞችን ፣ በመቶ ሺህ የሚቆጠሩ በጎችንና በአሁኑ ጊዜ ከቶ ልናስበው በማንችል ሁሉም በተደላደለና በክብር ልታኖር የምትችል ናት ። ታዲያ ለምንድን ነው በዚህ ዓይነት የችግርና የመከራ ሁኔታ ኑሮዋችንን የምንገፋው? ምክንያቱም አብዛኛውን የልፋታችንን ፍሬ የሚሰርቀን የሰው ልጅ በመሆኑ ነው ። የችግራችን መፍትሔ ሁሉ የተመሠረተው እዚህ ላይ ነው ፣ ጓዶች ። ባንዲት ቃል ላይ የተጠቃለለ ነው ፡— በምድር ያለን እውነተኛ ጠላት ሰው ነው ። ሰውን ከቦታው ማስወገድ ፤ አለቀ ። የረሀብና የሥራ ጫና ምክንያትና መሠረቱ ለዘላለም ተወገደ ማለት ነው ።

«ሳያመርት የሚበላ ፣ ሰው የሚበላው ፍጡር ብቻ ነው»። ወተት አይታለብ ፣ ዕንቁላል አይጥል ፤ ማረሻ ለመጐተት በቂ ጉልበት የለው ፣ ጥንቶሎችን አባሮ ለመያዝ ፈጥኖ መርጥ የማይችል ፍጡር ነው ። ግን የእንስሳት ሁሉ ገዢ ነው ። ያሠራቸዋል ፤ መልሶ የሚሰጣቸው ግን በችጋር እንዳይሞቱ የሚያበቃቸውን ያህል ብቻ ነው ፤ የተቀረውን ፣ ለራሱ ያውላል ። ሠርተን መሬትዋን እናርሳለን ፤ በእበታችን መሬትዋን እናዳብራለን ። ይሁን እንጂ ከእኛ መካከል ከቈዳው በስተቀር ሌላ ሀብት ያለው የለም ። እናንተ ፣ እዚህ ከፊቱ የማያችሁ ላሞች ፣ በዚህ ባለፈው ዓመት ውስጥ ስንት ሺ ጋሎን ወተት ታልባችኋል? ያን ያህሉስ

ወተት ስንት የጉለበቱ ጥጆችን ባሳደገ ነበር? እያንዳንድዋ ጠብታ በጠላቶቻችን ጉሮሮ ተንቁርቁራለች ። እናንተ ዶሮዎችስ፣ ባለፈው ግመት ውስጥ ስንት ዕንቁላሎቻችሁ ናቸው ወደ ጫጩትነት ሊፈለፈሉ የበቁት? የተቀሩት ሁሉ ወደ ገበያ ተወስደው ለሚሰተር ጀንሰና ለእርሱ ሰዎች ገንዘብ ማካበቻ ሆነው ቀርተዋል ። አንቺስ ክሎቨር እነዚያ ፣ በመጦሪያ ዕድሜሽ ጊዜ አጋርና መመኪያሽ ሊሆኑ ይችሉ የነበሩት ፣ የወለድሻቸው አራቱ ግልገሎችሽ የት እሉ? እያንዳንዱ በአንድ ግመት ዕድሜው ተሸጠ ፤ ከእንግዲህ ወዲያ ልታያቸው አትችይም ። ለአራት ጊዜ ወላጅነትሽና በዕርሻው ጣቢያ ለአበረከትሽው ሥራ ውለታ የተሰጠሽ ያቸው የዕለት ድርሻና የማደሪያ ጋጣ በስተቀር ምን አለ?

«ይህም የመከራ ኑሮዎችን ከመደበኛው ዕድሜ እንኳን ሳይደርስ እንቀጫለን ። እኔ በበኩሌ አላገረመርምም ፤ ምክንያቱም ፣ ከዕድለኞቼ አንዱ ነኝ ፤ ዕድሜዬ አሥራ ሁለት ግመት ሲሆን ፣ ከአራት መቶ ልጆች በላይ ወልጃለሁ ። የዐሣማ ተፈጥሮአዊ ኑሮ ይኸው ነው ። ነገር ግን ፣ ዘሮ ዘሮ ከጨካኝ ካራ የሚያመልጥ እንስሳ የለም ። እናንተ ፣ እዚህ እሬቱ የተቀመጣችሁት ታዳጊ ዐሣማዎች በአንድ ግመት ጊዜ ውስጥ እያንዳንዳችሁ ሲጥ እየተደረጋችሁ ፣ በመታረድ ሞታችሁ ከዚህች ዕርሻ ጣቢያ ትወገዳላችሁ ። ሁላችንም ማምራት ያለብን ወደ ዚህ አስደንጋጭ አቅጣጫ ነው ።—ከብቶች ፣ ዐሣማዎች ፣ ዶሮዎች ፣ በጎች ፣ ሁሉም ፤ ፈረሶችና ውሾች እንኳን ሳይቀሩ የተሻለ ዕድል የላቸውም ። አንተ ፣ ቦክሰር ፣ እኒያ ኃይለኞች ጡንቻዎች የዛሉ ዕለት ፣ ጀንስ ለአራጁ ይሸጥህና አንገትህን ቁርጦ ከለቀቀህ በኋላ ፣ የአዳኝ ውሾች ምግብ ያደርግሃል ። አዳኝ ውሾችም ቢሆኑ እርጅተው ጥርሶቻቸው ስለረገፉ ፣ ጀንስ አንገታቸው ላይ ድንጋይ አሥሮ ካቅራቢያው በሚገኘው ኩሬ ውስጥ ያሰምጥና ይገድላቸዋል ።»

«ታዲያስ ጓዶች ፣ የእኛ ሁሉ የጭቆና አስተዳደር ምንጩ የሰው ልጅ መሆኑ ቁልጭ ያለ ሐቅ አይደለምን? የድካማችን ፍሬ የራሳችን ሀብት እንዲሆን ለማድረግ ከፈለግን ፣ የሰውን ልጅ ማስወገድ ብቻ ነው ። በማግሥቱ ሀብታሞችና ነጸዎች ለመሆን በቻልን ነበር ። ታዲያ ምን ማድረግ አለብን? የሰውን

ዘር እገዛዝ ለመገልበጥ ሌት ተቀን በአካልና በመንፈስ መሥራት አለብን ጓዶች፤ እኔ የማስተላልፍላችሁ መልእክት ይኸው ነው፤ ዐመፅ፤ ይህ ዐመፅ መቼ እንደሚሳካ አላውቅም፤ ካንድ ሳምንት ወይም ከመቶ ዓመታት በኋላ ሊሆን ይችላል። ዳሩ ግን፤ እዚህ እግሮቼ ሥር እንደማያቸው ገለባዎች ያህል ግልጥ ብሎ ይታየኛል። ውሎ ይደር እንጂ ፍትሕ ይገኛል። ጓዶች፤ በዚህች በቀ ረቻችሁ ባጭር ጊዜ ዕድሜያችሁ ትኩረታችሁን በዚህ ጉዳይ ላይ አውሉ። ደግሞም ከሁሉም ይልቅ አደራ የምላችሁ፤ ድል እስክንጉናጸፍ ድረስ ትግሉን እንዲቀጥል፤ መልእክቱን ከእናንተ ለሚተካው ትውልድ እንድታስተላልፉ ነው።

«ጓዶች፤ ደግሞም አስታውሱ፤ ውሳኔያችሁ ምንጊዜም ቢሆን ማወላወል የለበትም። አንዳችም ክርክር ሊያዘነጋችሁ አይገባም። ሰውና እንስሳት የጋራ ጥቅም አላቸው፤ የእንዱ ብልጽግና የሌሎች ብልጽግና ነው፤ ሲሉዋችሁ ከቶ አትሰሙ። ሐሰት ነው። የሰው ልጅ ለራሱ ጥቅም እንጂ ለሌሎች ፍጡሮች ጥቅም አያስብም። ደግሞም በእኛ በእንስሳት መካከል ፍጹም የሆነ የትግል አንድነት፤ ፍጹም የሆነ የወዳጅነት መንፈስ ይኑር። ሰዎች ሁሉ ጠላቶች ናቸው። እንስሳት ሁሉ ጓዶች ናቸው።»

በዚህ ጊዜ ኃይለኛ ጨካኝነት ተፈጠረ። ሜጀር ንግግር በሚ ያሰማበት ጊዜ፤ አራት ትላልቅ ዐይጦች ከጉድጓዳቸው ተሾልከው ወጥተው፤ በኋላ እግሮቻቸው ቁጢጥ ብለው በመቀመጥ፤ ንግግሩን ሲያዳምጡ ነበር። ውሾቹ ድንገት አይተዋቸው ኖሮ፤ ሕይወታቸውን ለማዳን የበቁት ችር ብለው በየጉድጓዳቸው ገብተው በማምለጥ ነው። ሜጀር ጸጥታውን ለማስከበር አንዱን የፊት እግሩን በማንሣት ምልክት ሰጠ።

«ጓዶች» አለ፤ «አንድ መወሰን ያለበት ጉዳይ አለ፤ ዐይጦችና ጥንቸሎችን የመሳሰሉ አውሬ ፍጡሮች፤— ወዳጆቻችን ናቸው፤ ወይስ ጠላቶቻችን? እስቲ ድምፅ እንስጥበት። እነሆ ይኸን ጥያቄ ቤቱ ድምፅ እንዲሰጥበት አቀርባለሁ፤ «ዐይጦች ጓዶች ናቸው ወይ?» በጉዳዩ ላይ ወዲያው ድምፅ ተሰጠና በከፍተኛ የድምፅ ብልጫ፤ ዐይጦች ጓዶች ናቸው ተብሎ ተወሰነ። አራት ብቻ የተቃውሞ ድምፅ ነበር፤ የሦስቱ ውሾችና የድመ

ትዋ ፤ እነርሱም ፤ በኋላ እንደተገለጸው ፤ በሁለቱም ወገን ድምፅ ሰጥተው ተገኝተዋል ። ከዚያም ሜጀር ቀጠለና ፤

«ከዚህ ወዲያ ብዙም የምናገረው የለኝም ። ደግሜ የማሳ ስባችሁ ግን ፤ በሰውና በእድራጐቶቹ ሁሉ ላይ ያላችሁን የጥላቻ ስሜት ምን ጊዜም ማርገብ እንደሌለባችሁ ነው ። በሁለት እግሮች የሚሄድ ጠላት ነው ። በአራት እግሮች የሚራመድ ወይም ክንፎች ያሉት ጓድ ነው ። ደግሞም አስታውሱ ፤ ከሰው ልጅ ጋር በምትታገሉበት ወቅት እርሱን መምሰል የለብንም ። ካሽ ነፋችሁትም በኋላ ቢሆን ፤ መጥፎ ልማዶቹን አትከተሉ ። ማን ኛቸውም እንስሳ በቤት ውስጥ መኖር ፤ ወይም በአልጋ ውስጥ መተኛት ፤ ወይም ልብስ መልበስ ፤ ወይም አልኮል መጠጣት ፤ ወይም ትንባሆ ማጨስ ፤ ወይም ገንዘብ መንካት ፤ ወይም በንግድ ሥራ ላይ መሠማራት የለበትም ፤ የሰው ልጅ ልማዶች ሁሉ እኩይ ተግባሮች ናቸው ። ደግሞም ከሁሉም በላይ ፤ ማን ኛቸውም እንስሳ በራሱ ዝርያ ላይ የጭቆና ተግባር መፈጸም የለበትም ። ደካሞች ሆኑ ወይም ኃይለኞች ፤ ጭምቶች ይሁኑ የዋሆች ፤ ሁላችንም ወንድማማቾች ነን ። ማንኛውም እንስሳ ሌላውን እንስሳ መግደል የለበትም ። እንስሳት ሁሉ እኩል ናቸው ።

«ጓዶች ፤ አሁን ደግሞ ፤ ባለፈው ሌሊት ስላየሁት ሕልም እነግራችኋለሁ ። ሕልሙን ተንትኜ ልነግራችሁ አልችልም ። የሰው ልጅ ከምድረ ገጽ ከጠፋ በኋላ ፤ ዓለም ምን እንደምትመስል የሚያሳይ ሕልም ነው ። ነገር ግን በነገሬ ላይ የረሳሁትን የድሮ ነገር አስታወስኩ ።

ከብዙ ዓመታት በፊት ፤ የዐሣማ ግልገል ሳለሁ ፤ እናቴና ሌሎች ሴት ዐሣሞች ይዘምሩት የነበረ የድሮ መዝሙር ነበረ ፤ እነሱም ያውቁት የነበረው ጣዕመ ዜማቸውንና የመጀመሪያ ዎቹን ሦስት ቃላት ብቻ ነበር ። በሕፃንነቴ ከእነ ጣዕመ ዜማው ዐውቀው ነበር ።—ምን ያደርጋል ! ከአእምሮዬ ከጠፋ ቆየ! ከብዙ ዓመታት በኋላ ፤ ባለፈው ሌሊት በሕልሜ ሲታወስኝ ዜማውም ቃሉም ጭምር ነው ። እርግጠኛ ነኝ በዚያን ዘመን የእንግሊዝ አገር እንስሳት በሙሉ ይዘምሩት የነበረና ፤ ከብዙ ትውልድ በፊት ጀምሮ የተረሱ ቃላቶች ናቸው ። ጓዶች ፤ አሁን

ያን መዝሙር እዘምርላችኋለሁ ። ሰላረጀሁ ድምጺ ጐርንቷል ፤
ነገር ግን ፣ ጣዕመ ዜማውን ካስተማርኳችሁ በኋላ ፣ እናንተው
ራሳችሁ በተሻለ ትዘምሩታላችሁ ። የመዝሙሩ አርዕስት «የእን
ግሊዝ እንስሳት ሆይ» የሚል ነው ።

ሽማግሌው ሚጀር ጐሮሮውን በትንፋሹ አጸዳና መዘመር
ጀመረ ። እውነትም እንዳለው ድምፁ ጐርናና ነበር ፣ ነገር ግን ፣
እንደምንም ብሎ በደኅና ዘመረው ፤ ጣዕመ ዜማውም ቀስቃሽ
ነበር ፤ በ«ክሌሜንታይን»እና በ«ላኩክራቻ» መካከል ያለ
ዜማ ። ቃላቶቹም እንዲህ የሚሉ ናቸው ።

የእንግሊዝ እንስሳት ፣ ያየርላንድ እንስሳት ፤
በምድርና በአየር የምትኖሩ እንስሳት ፤
ስሙኝ ልንገራችሁ አስደሳቹን ዜና ፤
ወርቃማው በሩህ ቀን ለእኛ ይወጣና ።
ይዋል ይደር እንጂ ጊዜውም ተቃርቧል ፤
ጨቋኙ የሰው ልጅ መገልባጫው ደርሷል ።
ፍሬአማ የእንግሊዝ ሜዳዎች በሙሉ ፤
የእንስሳቱ ብቻ ንብረት ይሆናሉ ።

በያፍንጫችን ላይ ያሉት ቀለበቶች ፤
ከጀርባችን ወርደው እኒህ ኩርቻዎች ።
ልንም መኩርኩሪያ ሁሉም ይዝጋሉ ፤
ሁሉም ይወድቃሉ ።
ጨካኝ አለንጋዎች መጮኽ ያበቃሉ ።

አእምሮ ሊያስበው ከሚችል በላይ ሀብት ፤
ስንዴውና ገብሱ ፣ አጃና ድርቆሹ ፤
የግጦሽ ሣሩና አትክልት በያይነቱ ፤
በዚያን ጊዜ ፣ ሁሉም የኛ ይሆናሉ ።

ለዚያ ቀን መቃረብ መጣጣር አለብን ፤
ደስታውን ሳናይ የምንሞትም ቢሆን ፤
ላሞችም ፈረሶች ፣ ዝዮችም ዶሮች ፤
ሁሉም ለነፃነት ይሁኑ ታጋዮች ።

የእንግሊዝ እንስሳት ፤ ያየርላንድ እንስሳት ፤
 በምድርና ባየር የምትኖሩ እንስሳት ፤
 በደኅናም አድምጡ ፤ ደግሞም እስተጋቡ ፤
 መጨው ጊዜ ብሩህ እንደሆነ አስቡ ።

የዚህ መዝሙር ጣዕመ ዜማ እንስሳቱን ሁሉ በደስታ አሰከራ-
 ቸው ። ሚጀር እስከ መዝሙሩ ፍጻሜ እንኳን ሳይደርስ ፤ በገዛ
 ራሳቸው መዘመር ጀመሩ ። ከመካከላቸው እጅግ ደንቆሮ የተ
 ባሉት እንኳን ሳይቀሩ ጣዕመ ዜማውንና ፤ እንዳንዱን ቃላት
 አጠኑ ፤ እንደ ዐማማዎችና ውሾች ያሉት ብልጎ እንስሳት ግን ፤
 በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ ሙሉውን መዝሙር በቃላቸው ያዙ ።
 ከዚያም ፤ ደጋግመው ጥቂት ሙከራ ካደረጉ በኋላ ፤ የዕርሻው
 ክልል እንስሳት በሙሉ በሚያስደንቅ ኅብር «የእንግሊዝ እንስ-
 ሳት ሆይ» የሚለውን መዝሙር ያስተጋቡት ጀመር ። ላሞች
 በወፍራም ድምፅ (በእምቧታ) ፤ ውሾች በልቅሦ (በማላዘን) ፤
 በጎች በጨኸት (በሜሜታ) ፤ ፈረሶች ፤ በህህታ ፤ እንዲያው-
 ምን አለፋችሁ ሁሉም በየተፈጥሮው ባሕርያቸው ስልት በመ
 ጮኸ እምስት ጊዜ እየደጋገሙ ዘመሩት ፤ የሚያቋርጣቸው ነገር
 ባይፈጠር ኖሮ ሌሊቱን በሙሉ ሲዘምሩ ቢያድሩ በወደዱ ።

ከፋቱ ያ ሁሉ ጨኸት ሚስተር ጆንስን ከእንቅልፉ ቀሰ
 ቀሰውና ፤ በግቢው ውስጥ ተኩላ እንደገባ በመጠራጠር ፤ ካል
 ጋው ዘሎ ተነሣ ። ሁል ጊዜ በመኝታ ቤቱ ውስጥ ካንድ ጥግ
 የሚቀመጠውን ረሽ እፈፍ አደረገና እንድ ስድስቱ ተኩሰ ።
 የረሹ እርሳሶች በመጋዘኑ ግድግዳዎች ውስጥ ተሰገሰጉና ስብሰ
 ባውም በጥድፊያ ተበተነ ። እያንዳንዳቸው ወደየመኝታ ቦታ
 ቸው አመሩ ፤ ወፎቹ ወደየመስፈሪያ ቦታቸው በረሩ ፤ እንስሳቱ
 በገለባቸው ላይ ተጋደሙና ከጥቂት ጊዜ በኋላ የዕርሻው እንስ
 ሳት በሙሉ እንቅልፍ ወሰዳቸው ።

ሁ ሰ ት

ከሦስት ሌሊት በኋላ ፡ ሽማግሌው ሜጀር በእንቅልፍ ላይ እንዳለ በሰላም ዐረፈ ። አስከሬኑ ከፍራፍሬ ተክሎች ግርጌ ተቀበረ ።

ይኸውም የሆነው በመጋቢት ወር መጀመሪያ ላይ ነው ። በሚቀጥሉት ሦስት ወራት ውስጥ ብዙ የምስጢር ድርጊቶች ተካሂደዋል ። የሜጀር ንግግር ፡ በዕርሻው ክልል ውስጥ ለነበሩት ብልሃ እንስሳት ፡ ስለ ኑሮ ይበልጥ የተለየ አመለካከት አሳድሮባቸው ነበር ። ሜጀር የተነበየው ሽፍትነት መቼ እንደ ሚፈጸም ትክክለኛውን ቀን አያውቁትም ነበር ፤ በራሳቸው ዕድሜ ይደርሳል ብለው ለማሰብ ምክንያት አልነበራቸውም ፤ ነገር ግን ፡ ለዚሁ ነገር መዘጋጀት እንደነበረባቸው በግልጽ ይታያቸው ነበር ። ሌሎቹን የማስተማሩና የማደራጀቱ ተግባር ያፈረው ፡ ከሌሎቹ እንስሳት ሁሉ ይበልጥ ብልሃ በነበሩት በዐሣማዎቹ ላይ ነበር ። ከዐሣማዎቹ መካከል ይልቅ ስሙጥር የሆኑ ፡ ሚስተር ጀንስ ለሽያጭ ያደልባቸው የነበሩ አስኖሶልና ናፖሊዎን የተሠኙ ሁለት ግልገል የዐሣማ ኮርማዎች ነበሩ ። ናፖሊዎን የተባለው ያሣማ ኮርማ ፡ ወፍራምና የጨካኝነት መልክ የሚታይበት ፡ የበርክሻየር ዝርያ ነው ፤ በዕርሻው ውስጥ ያለ እርሱ የበርክሻየር ዝርያ ያለው ዐሣማ አልነበረም ፤ ንግግር አያበዛም ፤ ግን የግሉ የሆነ አደራረግ ነበረው ። አስኖሶል ከናፖሊዎን ይልቅ ንቁ የነበረ ዐሣማ ነው ፤ ባነጋገሩ ይበልጥ ቀልጣፋና ይበልጥ የፈጠራ ችሎታ የነበረው ፤ ዳሩ ግን ፡ የዚያኑ ያህል የጠባይ ጥልቀት እንዳልነበረው ይገመት ነበር ። በዕርሻው ውስጥ የነበሩት ሌሎቹ ወንድ ዐሣማዎች ሁሉ ለእርድ የሚዘጋጁ ነበሩ ። ከእነርሱም መካከል ይበልጥ ታዋቂው አስኩዊለር (ጭርሬ) የተባለው ጉንጨ ድንቡሎና ዓይኖቹ የሚቁለጨለጩ ፡ ቀልጣፋ እንቅስቃሴና ቀጭን ተንጫራሪ ድምፅ ያለው ፡ እንድትንሽ ፡ ወፍራም ዐሣማ ነበር ። ብልሃ ተናጋሪም ነበር ፤ ደግ

ሞም ስለ አንድ አስቸጋሪ ጉዳይ በሚከራከርበት ጊዜ ፡ ከጉን ወደ ጉን እንጣጥ እንጣጥ የማለትና ጭራውን የመቁላት ዐመል ነበረው ፤ ይኸውም ሁኔታው በጣም የማሳመን ተሰጥኦ ነበረው ። ሌሎቹ እንስሳት ስለ እስኩዊለር ሲናገሩ ፡ ጥቂሩን ነገር ወደ ነጭ ለመለጠጥ የሚችል ነው በማለት ያደንቁታል ።

የሽማግሌውን ሚጀር ትምህርት ወደ ተሟላ ያስተላሰብ መልክ ለመለወጥ ፡ እንስሳዊነት በሚል ስያሜ ፡ ዝርዝር ያሰፈሩት እነዚህ ሦስቱ ናቸው ። በየሳምንቱ በብዙ ምሽቶች ፡ ሚስተር ጆንስ እንቅልፍ ከወሰደው በኋላ ፡ በመጋዘኑ ውስጥ በድብቅ እየተሰበሰቡ ፡ የእንስሳዊነትን መሠረተ አሳቦች ለሌሎቹ ያስረዳሉ ።

ሌሎቹ ደግሞ ሲጠይቁ «እኛ ከሞትን በኋላ ለሚደርሰው ነገር ምን አስጨነቀን?» ወይም ፡ «ይህ ሽፍትነት መምጣቱ የማይቀር ከሆነ ፡ እንዲፈጸም ለማድረግ ደከምንስ አልደከምን ምን ልዩነት ያመጣል?» ይላሉ ። ዐሣማዎቹ ደግሞ ይኸን መሳይ አስተያየት ከእንስሳዊነት ፍልስፍና የሚቃረን መሆኑን ለማስረዳት በጣም ይጥራሉ ። ከሁሉም የባሉ የጅል ጥያቄዎችን ያቀረበችው ሞሊ የተባለችው ሴቷ ነጭ ፈረስ ነበረች ። ለእስኖራ ያቀረበችለት የመጀመሪያው ጥያቄ እንዲህ የሚል ነበር ፤ «ከሽፍትነቱ በኋላም ስኳር ይኖራል?»

«አይኖርም» አለ እስኖራ ፡ ፍርጥም ብሎ ። «በዚህ የርሻ ስፍራ ስኳር ማምረቻ መሳሪያ የለንም ። ከዚህም በተረፈ ፡ ስኳር እያስፈልግሽም ። የፈለግሽውን ያህል እጃና ድርቆሽ ይሰጥሻል ። »

«ደግሞስ ፡ በጋማዬ ላይ ጌጠኛ ሪባኖችን እንዳሁኑ ለማሠር ይፈቀድልኛል?» ብላ ጠየቀች ፡ ሞሊ ።

«ጎድ» አለ እስኖራ ። «ይህን ያህል የምትወጃቸው እነዚህ ሪባኖች እኮ ፡ የባርነት ምልክቶች ናቸው ። ነፃነት ከሪባኖች እንደሚበልጥ መረዳት ይሳንሻል?»

ሞሊ ተስማማች ፤ ግን ይህን ያህልም ያመነችበት አልመሰለችም ።

ሙሴ (ሞዝስ) የተባለው ለማዳ ቁራ ይነዛው የነበረውን የውሸት ፕሮፓጋንዳ ለማስተባበል ዐሣማዎቹ ከዚህም የበለጠ ትግል ነበረባቸው ። የሚስተር ጆንስ ልዩ ተወዳጅ ትንሽ እንስሳ የነበረው ሞዝስ ፡ ሰላይና ወሬ አመላላሽ ሲሆን ፡ ብልገና ጥሩ ተናጋሪም ነበር ። «እንስሳት ሁሉ ከሞት በኋላ የሚሔዱበት ፡ ሹጋርካንዲ ማውንቱን (ስኳርከረሚላ ተራራ) የሚባል አገር መኖሩን ዐውቃለሁ» ባይ ነበር ። የሚገኘውም በሰማይ ላይ አንድ ቦታ ካዳመናዎች በላይ ነው ፤ ይል ነበር ሞዝስ «በስኳር ካራሚላ ተራራ በሳምንት ሰባቱ ቀን እሑድ ናቸው ፤ የግጦሽ ሣር ዓመቱን በሙሉ እንደ ለመለመ ነው ። የስኳርና የተልባ ኬክ በየድንበሩ ዙሪያ ይበቅላሉ» እንስሳቱ ሁሉ ሞዝስን ይጠሉ ታል ፤ ምክንያቱም ተረት ከማውራት በስተቀር ሥራ አይሠራም ነበርና ነው ፤ ግን ፡ አንዳንዶቹ ስለ ስኳርካራሚላ ተራራ መኖር የምኑ ነበር ።

ከሁሉም ይልቅ የዐሣማዎቹ አማኝ ሁለቱ ጋራ—ጐታች ፈረሶች ፡ ቦክሰርና ክሎቨር ነበሩ ። እነዚህ ሁለቱ ማናቸውንም ነገር በገዛ ራሳቸው አፍልቀው ለማሰብ ከባድ ችግር ነበረባቸው ። ነገር ግን ፡ ዐሣማዎችን እንደ መምህሮቻቸው አድርገው ይቈ ጥሯቸው ስለነበረ ፡ የሚነገራቸውን ሁሉ ይቀበላሉ ፤ ደግሞም ያላንዳች ክርክር ለሌሎቹ እንስሳት ያስተላልፋሉ ። ምን ጊዜም በመጋዘኑ ውስጥ ይካኼድ ከነበረው ምስጢራዊ ስብሰባ ቀርተው አያውቁም ፤ ደግሞም በየስብሰባቸው ማብቂያ ይዘመር የነ በረው «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኘውን መዝሙር ይመሩ የነበሩት እነርሱ ናቸው ።

የሽፍትነቱ ተግባር ከታሰበው ጊዜ በጣም አስቀድሞና ማንም ባልጠበቀው ቀላል መንገድ ሊፈጸም ቻለ ። ባለፉት ዓመታትም ፡ ምንም እንኳን ሚስተር ጆንስ ጥብቅ ጌታ ቢሆንም ፡ ዐዋቂ ገበሬ ነበር ፤ ግን ፡ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ክፉ ቀኖች እጋጥመውታል ፤ በአንድ ክስ ምክንያት ብዙ ገንዘብ አውጥቶ ስለነበረ ፍርሀት አድርጎታል — ተስፋ ቈርጧል ፤ ስለዚህ በሚስማማው በላይ መጠጥ መጠጣትን እዘውትረዋል ። አንዳንድ ጊዜ ፡ ቀኑን ሙሉ በወጥ ቤቱ ውስጥ በነበረው መለጠጫ ወንበሩ ላይ ተንጋሎ ፡ ጋዜጦችን እያነበበ ሲጠጣና ዐልፎ ዐልፎ ሞዝስን በቢራ የራሱ የዳቦ ፍራፍሬዎችን ሲመገብ ይውላል ።

ሠራተኞቹም ሥራ ፈቶችና እምነት የማይጣልባቸው ነበሩ ፤ ማሳዎቹም በአረም የተዋጡ ነበሩ ፤ አብዛኞቹ ቤቶች ክዳናቸው እድሳት ያስፈልጋቸዋል ፤ አጥሮቹ ወዳድቀዋል ፤ እንስሳቱ በቂ መኖ አያገኙም ፤ ተርበዋል ።

የሰኔ ወር ደረሰ ፤ ድርቆሹም ለአጨዳ ተቃርቧል ። በበጋው ወራት አጋማሽ ዋዜማ ዕለት ፣ ቅዳሜ ቀን ፣ ሚስተር ጆንስ ወደ ዊንስደር ሔዶ በ«ቀይ አንበሳ» (ሬድ ላየን) ከመጠን በላይ ጠጥቶ ከመስከሩ የተነሣ ፣ እስከ ማግሥቱ እሑድ እኩለ ቀን ድረስ አልተመለሰም ነበር ። ሠራተኞቹ ጠዋት በጊዜ ላሞቹን አልበው ፣ ለእንስሳቱ መኖ ለመስጠት ሳይጨነቁ ፣ ጥንቶሎቹን ለማደን ወጥተው ነበር ። ሚስተር ጆንስ እንደተመለሰ በቀጥታ ወደ እንግዳ ቤቱ ገብቶ በሶፋው ላይ በመጋደም «የዓለም ዜና ጋዜጣውን» ፊቱ ላይ ዘርግቶ እንቅልፉን ይለጥጥ ጀመር ፤ እስከ ዚህ ምሽት ድረስ ለእንስሳቱ መኖ የሰጣቸው ሰው አልነበረም ። በመጨረሻም ትዕግሥታቸው ተሟጠጠ ። ከላሞቹ አንድዋ የመጋዘኑን መዝጊያ በቀንድዋ ሰብራ በረገደችውና እንስሳቱ ሁሉ በየነተራዎቹ ውስጥ የተከማቹትን የእህልና የጥራጥሬ ሲሣይ ይሻሙ ጀመር ። ሚስተር ጆንስ ከእንቅልፉ የነቃው ልክ በዚህ ጊዜ ነበር ። ከዚያ በኋላ ፣ እርሱና አራቱ ሠራተኞቹ ወደ መጋዘኑ ውስጥ ገብተው እንስሳቱን ሁሉ በአለንጋና ባርጨሜ ያራውጡ ጀመር ። ይህ ድርጊት የእነዚያ የተራቡትን እንስሳት ቁጣ ሊገታው አልቻለም ። ምንም እንኳን ያን የመሰለ ድርጊት ለመፈጸም አስቀድመው ያቀዱ ባይሆንም ፣ ባንድ ስምምነት ፣ ባሠቃዮቻቸው ላይ ተወረወሩ ፤ ጆንስና ሠራተኞቹ የቀንድና የእርግጫ ናዳ ከያቅጣጫው ይወርድባቸው ጀመር ። ሁኔታውን ፈጽሞ ሊቆጣጠሩት አልቻሉም ። ከዚያ በፊት እንስሳት እንደዚህ ሲሆኑ መቼም መቼ አይተው አያውቁም ፤ እንደ ፈለጉ ይገርፏቸውና ይበድሉዋቸው የነበሩት ፍጡሮች ድንገተኛ ብጥብጥ ከመጠን በላይ እስደነገጣቸው ። ለጥቂት ጊዜ ያህል ለመከላከል ከሞከሩ በኋላ ፣ ተሸነፉና እግሬ አውጭኝ በማለት በሩጫ ተፈተለኩ ። ከእንደ ደቂቃ በኋላ እምስቱም እየሮጡ በጋሪ መንገድ እቋርጠው ወደ ዋናው ጉዳና ሲያመሩ ፣ እንስሳቱ በድል አድራጊነት እየፈነደቁ በማባረር ሸኙዋቸው ።

ወይዘሮ ጆንስ በመስኮት እሻግራ ድርጊቱን ተመለከተችና በጥድፊያ እንዳንድ ንብረቶችዋን ባንድ ምንጣፍ ጠቅልላ እዝላ

በጓሮ ተሾልካ ወጣች ። ሞዝስ ደግሞ ክንፎቹን ዘርግቶ በመብረር በኃይል እየጮኸ ተከተላት ። በዚህ መካከል እንስሳቱ ጆንስና አራቱን ሠራተኞች አባረው ከዕርሻው ቅጥር ግቢ በማስወጣት ፡ የግቢውን በር ቀርቅረውባቸው ተመልሰው ነበር ። ስለዚህ ፡ ሳይታወቃቸው በተፈጠረው ሁከት አብዮቱ በተሳካ ሁኔታ ፈነዳ ለማለት ይቻላል ። ጆንስ ተወግዶ የማኖር ዕርሻም የግላቸው ሆነ ።

ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ደቂቃዎች እንስሳቱ ስላጋጠማቸው መልካም ዕድል ሊያምኑ አልቻሉም ። የሥራቸው አሀዱ ባንድነት በመጋለብ ፡ በዕርሻው ዙሪያ ክልል ተሰማርተው የሰው ልጅ በስፍራው አለመኖሩን ማረጋገጥ ነበር ። አረጋግጠው ተመለሱ ። ቀጥሎም በጆንስ ዘመነ መንግሥት የነበሩትን ርዝራዦች ለመጠራረግ ወደ ዕርሻው ቤቶች እየሮጡ ተመልሰው መጡ ። በጋጣዎች መጨረሻ ጥግ የነበረው የጭነት ዕቃዎች መጋዘን ተከፈተ ፤ ልጓሞች ፡ ያፍንጫ ቀለበቶች ፡ የውሻ ሰንሰለቶች ፡ ሚስተር ጆንስ ዐሣማዎችንና በጎችን ለማኮላሸት ይጠቀምባቸው የነበሩት የጭካኔ ካራዎች ሁሉ ከውኅ ጉድጓድ ውስጥ ተወረወሩ ። ልጓሞችና መያዣ ጠፍሮቻቸው ፡ ዐይን መጋረጃዎቹ ፡ ያፍ መሸበቢያዎች ሁሉ በግቢው ውስጥ ተቀጣጥሎ በነበረው እሳት ውስጥ ተወረወሩ ። አለንጋዎችም እንደዚሁ ፤ አለንጋዎቹ ሲጋዩ ባዩ ጊዜ ፡ እንስሳቱ ሁሉ በደስታ ፈነጨ ። እንደተለመደው በዚያ ቀን የፈረሶችን ጋማዎችና ጭራዎች ያጌጡባቸው የነበሩትን ሪባኖች ጭምር እስኖቦልም እሳቱ ውስጥ ወረወራቸው ።

«ሪባኖች» አለ ፤ «የሰው ልጅ ምልክት እንደ ሆኑ መቆጠር እንደሚገባቸው የልብስ ዓይነቶች ናቸው ። እንስሳት ሁሉ ራቁታቸውን መሆን አለባቸው ።»

በክሰር ይኸን በሰማ ጊዜ ፡ በበጋ ወራት ዝንቦች ጆሮዎቹ ውስጥ እንዳይገቡ የሚከላከልበትን ፡ ከሰንደዶ የተሠራውን ትንሹን ባርኔጣውን ፈልጎ አምጥቶ እሳቱ ውስጥ ጣለው ። እንስሳቱ ባጭር ጊዜ ውስጥ ማንኛቸውንም ፡ ሚስተር ጆንስን የሚያስታውሷቸውን ነገሮች ሁሉ ደምስሰው አጠፉ ። ከዚያ በኋላ ፡ ናፖሊዮን ወደ መጋዘን እየመራ ወሰዳቸውና የእህልና የጥራጥሬ

እጥፍ መቁነናቸውን ለያንዳንዳቸው አደላቸው ። ለውሾች ሁለት ሁለት ብስኩት ተጨመረላቸው ። ከዚያም «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የሚለውን መዝሙር ሰባት ጊዜ ከተወጡት በኋላ ፣ የሌሊት ዕረፍታቸውን ለማረፍ ጋደም ጋደም ብለው ከመቼውም ይልቅ ሰላማዊ እንቅልፋቸውን አንቀላፉ ።

እንደ ወትሮዎቸው ሁሉ ፣ ከእንቅልፋቸው በነቁበት በዚያው ማለዳ ፣ ሁሉም የታወሳቸው የትናንቱ ድርጊት ስለነበረ ፣ ባንድነት እየጋለቡ ወደ ግጦሹ ወረዱ ። ከግጦሹ ቦታ ትንሽ ዕልፍ ብሎ ፣ አብዛኛውን የዕርሻ ቦታ የሚያሳይ እንደ ገብታ ስፍራ ነበር ። እንስሳቱ ሁሉ ወደ ገብታው ጫፍ ተሸቀዳድመው ወጥተው ፣ በዙሪያው የተንጣለለውን የዕርሻ ቦታ በጠዋቱ ብርሃን ባድናቆት ተመለከቱ ። አዎ ፤ የግል ንብረታቸው ነው ፤ በዙሪያቸው የሚመለከቱት ሁሉ የራሳቸው ንብረት ነው፤ በዚህ አሳብ ተመስጠው ፣ እዚህም እዚያም እየበረቁ ወደ ላይ እየዘለሉ ተደሰቱ ። በጤዛው ላይ ተንከባለሉ ጣፋጩን የበጋ ሣር አፋቸውን ሞልተው ጋጡ ፤ የጥቂሩን አፈር አፃራ አስነሱት ። የለምነት ሽታውን አሸተቱ ። ከዚያም ፣ የዕርሻ ቦታውን ዞረው በመመርመር ፣ የታረሰውን ማሳ ፣ የድርቆሹን መስክ ፣ የፍራፍሬ አትክልቱን ቦታ ፣ ኩሬውን ፣ ጫካውን ሁሉ በታላቅ አድናቆት ጎበኙ። ይህን ሁሉ ነገር ከዚያ በፊት አይተው እንደ ማያውቁ ሲሆኑ ፣ አሁንም ቢሆን ፣ ይህ ሁሉ ሲሣይ የራሳቸው መሆኑን ለማመን አዳገታቸው ።

ወደ ዕርሻው ሕንፃዎች ተንጋግተው በመመለስ ፣ የእነርሱ በሆነው መኖሪያ ቤት ውስጥ ለመግባት ፈርተው ደጃፉ ላይ ቆሙ ፤ ጥቂት እንደቆሙ ፣ እስኖበልና ናፖሊዎን መዝጊያውን በትከሻቸው ገፍተው በረገዱትና እንስሳቱ ሁሉ ተራ በተራ በመግባት ፣ ኩሽታ ላለማሰማት እጅግ ጥንቃቄ በተሞላ በት አረማመድ ፣ በውስጡ ተዘዋወሩ ። ከሹክሹክታ በላይ ድምፅ ለማሰማት ፈርተውና ለማመን የሚያዳግተውን ድሎት ባክብሮት ተመለከቱ ፤ በላባ በተጉሰሩ ፍራሾች የተነጠፉትን አልጋዎች ፣ የፊት መስታዎቶችን ፣ በፈረስ ጭራና በጋማ ፀጉር የተለበጡ ሶፋዎችን ፣ አበባ ምንጣፎችን ፣ በእንግዳ ቤቱ ግድግዳ ላይ የተሰቀለውን የንግሥት ቬክቶሪያ ምስል ሁሉ ባክብሮትና ባድናቆት እየተመለከቱ ፣ ኩቴያቸውን ሳያሰሙ ካንዱ

ክፍል ወደ ሌላው ክፍል እየተዘዋወሩ ገብዮች ። ሞሊ ከመካከላቸው እንደጠፋች የተረዱት ከመኖሪያ ቤቱ የሚያስወጣውን ጸረጽ ሲወርዱ ነበር ። ሌሎች ተመልሰው ገብተው ሲፈልጓት ፣ ከዋናው መኝታ ቤት ውስጥ እገኝዋት ። ከሚስት ጆንስ መላበሻ ጠረጴዛ መሳቢያ ውስጥ እንዲት ሰማያዊ ሪባን አውጥታ በደረጅ ላይ እየሞከረች ፣ እንደ ቂል በመስታወቱ ስትመለከት ነበር ። ሌሎች ክፍላቸው ወቅሷትና ወደ ውጭ ወጡ ። በወጥ ቤቱ ውስጥ ተንጠልቀለው የነበሩ ጥቂት ያሣማ ወርች ሥጋዎች ወጥተው እንዲቀበሩ ተደረገ፤ ከወጥ ቤቱም እጠገብ በነበረው ክፍል ውስጥ የተገኘው የቢራ በርሜል በቦክሰር ኩቴ ተረግጦ ተደፋ፤ ከዚህ በተረፈ የዕርሻው ባለቤት መኖሪያ ቤት በመኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ከነበረው እንዳችም ነገር አልተነኩም ። የነበረው ቤት በሙዚውም ነት ተጠብቆ እንዲቆይ ፣ እዚያው አንድ ውሳኔ ተላለፈ ። ማንኛውም እንሰሰሳ ጸዚያ ውስጥ እንዳይኖር ሁሉም ተስማሙ ።

እንደላቱ ሁሉ ቁርሳቸውን በሉና ፣ እስኖሶልና ናፖሊዎን እንደገና ጠርተው ስበስቧቸው ።

« ጓዶች ፤ » አለ እስል ፤ « አሁን አሥራ ሁለት ሰዓት ተኩል ሆንዋል ፤ እስኪመሽ ድረስ ረዥም ጊዜ አለን ። ዛሬ የድርቆሽ አጪዳውን ሥራ መጀመር አለብን ። ነገር ግን ፣ ከዚህ አስቀድመን መሥራት ያለብን አንድ ነገር አለ ። »

አሁን ዐሣማቹ እንደገለጹት ፣ ድሮ የሚስተር ጆንስ ልጆች ይማሩበት የነበረዋል ከቆሻሻ ማጠራቀሚያው ከምር ላይ ባገኙት አርጌ የጽሕፈት መማሪያ መጻሕፍት ተጠቅመው ፣ ባለፉት ሦስት ወራት ውስጥ ማንደብና መጻፍ ለራሳቸው ጥረት ተምደዋል ። ናፖሊዎን ጥቁርና ነጭ ቀለም በማሰርች እንዲመጣ ላከና ወደ ዋናው ጉዳዩ ወደ ሚያስወጣው ባለ አምስት የብረት መዝጊያ እየመራቸው ሺዱ ። ከዚያ ቦኋላ ፣ እስኖሶል (ምክንያቱም በጽሕፈት የሚሻለው እስኖሶል ነበርና) የቀለም ጸሐፊን በሁለት ጥፍሮች መካከል እስተብቱ ከዋናው ሸር በላይ ተጽፎ የነበረውን የጭማር ዕርሻ ። የሚለውን ጽሑፍ አጠፋና « የእንደላቱ ዕርሻ » በሚል ጽሑፍ ተካ ።

ክዚህ ወዲያ ዕርሻው የሚታወቀው በዚህ ስም ይቆያል። ለዚህ በኋላ ፡ ተመልሰው ወደ እርሻው ሕንፃዎች ጌዱ ፤ ለዚያም እስኖባልና ናፖሊዎን አንድ ረዥም መሰላል እንዲመጣ አስደርገው ፡ በትልቁ መጋዘን የመጨረሻ ግድግዳ ላይ ተደግፎ እንዲቆም አስደርገው ፡ በትልቁ መጋዘን የመጨረሻ ግድግዳ ላይ ተደግፎ እንዲቆም አስደረጉ ። ባለፉት የሦስት ወራት ጥናታቸው ፡ የእንስሳዊነትን ወሠረታዊ አሳቦች ትእዛዛትን ለማጠቃለል የቻሉ መሆናቸውን አስረዱ ። አሁን እንግዲህ ፡ ሰባቱ ትእዛዛት በግድግዳው ላይ ይጻፋሉ ፤ እነዚህም የማይለ ለወጡ ሆነው ፡ በእንስሳት ዕርሻ ውስጥ የሚኖሩት እንስሳት ሁሉ የሚተዳደሩበት ፡ የማይለወጥ ሕግ ሆኖ እስከ ዘለቂታው ይሠራበታል ። በብዙ ችግር ፡ (ምክንያቱም አንድ ዐማማ ሚዛኑን ጠብቆ በመሰላል ላይ መወጣት ቀላል ባለመሆኑ) እስኖባል በመሳሰሉ ላይ ወጥ ሥራውን ጀመረ ፤ እስኩዊለርም ከበታቹ ሆኖ የቀለሙን ማሰር ያዘለት ። ትእዛዛቱ ፡ ሬንጅ በተለቀለቀው ግድግዳ ላይ ፡ በሩቁ ለመነበብ እንዲቻል በጉልህ ፊደላት ተጻፉ ። ቃሉም እንዲህ ይነበባል ።

ሰ ባ ቱ ት እ ዛ ዛ ት

1. በሁለት እግር የሚገድ ሁሉ ጠላት ነው ።
2. በአራት እግር የሚገድ ፡ ወይም ከንፍ ያለው ሁሉ ወዳጅ ነው ።
3. ማንኛውም እንስሳ ልብስ መልበስ የለበትም ።
4. ማንኛውም እንስሳ በአልጋ ላይ መተኛት የለበትም ።
5. ማንኛውም እንስሳ አልኮል መጠጣት የለበትም ።
6. ማንኛውም እንስሳ ፡ ማንኛውንም ሌላ እንስሳ መግደል የለበትም ።
7. እንስሳት ሁሉ እኩል ናቸው ።

ጥርት ያለ አጻጻፍ ነበር ፤ ቢሆንም አንድ ሁለት ግድፈቶች ተገኝተዋል ። ሌሎችም እንዲሰሙት እስኖባል ድምፁን ከፍ አድርጎ አነበበላቸው ። እንስሳቱ ሁሉ ሙሉ ስምምነታቸውን

በራስ ንቅናቄያቸው ገለጹ፤ ይበልጥ ብልሃቸው ወዲያው ትእዛዛቱን ቢቃል ማጥናት ጀመሩ።

«አሁን፣ ጓዶች» አለ እስኖቦል፣ ድምፁን ከፍ በማድረግና የቀለሙን ብሩሽ ወዲያ ጥሎ፣ «በሉ ወደ ድርቆሽ ሜዳ እንሺድ፣ ጀንሰና ሠራተኞቹ ይፈጅባቸው ከነበረው ባነሰ ጊዜ ውስጥ አጭደን ለማስገባት ቃል እንገባለን!»

ነገር ግን፣ በዚህ ወቅት፣ ከቅድም ጀምሮ ሲቁነጠነጠ የነበሩት ሦስቱ ላሞች ከፍ ያለ የእምቧታ ድምፅ አሰሙ። ባለፉት ሀያ አራት ሰዓቶች ጊዜ ውስጥ ሳይታለቡ ቆይተው ስለነበረ፣ ጡቶቻቸው ሊፈነዱ ተቃርበዋል። ጥቂት እስብ ካደረጉ በኋላ፣ ዐሣማዎቹ ባልዲ አስመጥተው በተሳካ ሁኔታ አለቡዋቸው፤ ለዚህ ሥራ ጥፍሮቻቸው ያመቹ ነበርና ነው። በጥቂት ጊዜ ውስጥ፣ ብዙዎቹ እንሰሳት በጉጉት ዓይን የተመለከቱት፣ አረፋው የተኩረፈረፈ አምስት ባልዲ ወተት ተገኘ።

«ይህ ሁሉ ወተት ምን ሊደረግ ነው?» አለ አንዱ።

አንዱ ዶሮ ስትመልስ፣ «ጀንሰ እንዳንድ ጊዜ ከፊሉን ለእኛ ምግብ መበጠበጫ ይጠቀምበት ነበር» አለች።

«ለወተቱ አታስቡ፣ ጓዶች!» አለና ጮሽ ናፖሊዎን፣ የተደረደሩትን የወተት ባልዲዎች እየከለለ። «የወተቱ ጉዳይ ይታሰብበታል፤ የድርቆሽ ሣር አጨዳ ጉዳይ የበለጠ ትኩረት ሊሰጠው ይገባል። ጓድ እስኖቦል መንገዱን ይመራችኋል። እኔ ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ እከተላችኋለሁ። ወደፊት፣ ጓዶች! ድርቆሹ ይጠብቃችኋል!»

ስለዚህ እንሰሳቱ ተከታትለው ወደ ድርቆሹ ሜዳ ወረዱና የአጨዳውን ሥራ ጀመሩ። ማታ ሲመለሱ ግን፣ ወተቱ እንደተሠወረ አስተዋሉ።

ሦ ስ ት

ድርቆችን ሣር አጭደው ለማስገባት ፡ ምንም ያህል ድካምና የላብ መንቆርቆር ቢያስከትልባቸው ፡ ተከሰዋል ፤ ይልቁንም ያገኙት ምርት ከጠበቁት በላይ ነው ።

አንዳንድ ጊዜ ፡ ይከብዳልም ፡ ያስቸግራልም ። ምክንያቱም መሣሪያዎቹ የተሠሩት ለእንሰሳት መገልገያነት ሳይሆን ለሰው አመቺነት ባለው ዘዴ ስለ ነበርና ፡ በሁለት እግሮቹ ቆሞ መሥራትን በሚጠይቀው መሣሪያ ሊገለገልበት የሚችል እንሰሳ አለመሆኑ እንቅፋት ሆነባቸው ። ዐሣማዎቹ ግን በጣም ብልጭታ በመሆናቸው ለያንዳንዱ ችግር መፍትሔ ያገኙለታል ። ፈረሶቹ ደግሞ ፡ እያንዳንዱን የሚዳውን ስንዝር መሬት ያውቃሉ ። እንደ እውነቱ ከሆነ ደግሞ የድርቆች ሣር አስተጫጨድና አስተሳሰብ ሥራ ፡ እነ ጀንሰና ሠራተኞቹ ያከናውኑት ከነበረው በተሻለ ሁኔታ ማቀላጠፉን ዐውቀውበታል ። በመሠረቱ ዐሣማዎቹ ሌሎችን ይመሩና ይቆጣጠሩ እንጂ አይሠሩም ነበር ። በዕውቀት ከሌሎቹ ብልጫ ስለነበራቸው መሪነቱን መያዝ እንደ ነበረባቸው የተለመደ ነው ። ቦክሰርና ክሎቨር ራሳቸውን ለአጨዳው ወይም ለድርቆች ሣር መሰብሰብ ሥራ ፡ በፈረስ ዕቃ አስታጥቀው (በዚህ ጊዜ ልንም የሚባል ነበር አስፈላጊ እንዳልነበረ የታወቀ ነው) ሳይና ታች በሚዳው ሲመላለሱ ፡ አንድ ዐሣማ ከኋላቸው እየተከተለ «ቼ ፡ ንድ!» ወይም «ቼ-ኦ-ሽ ተመለስ ፡ ንድ!» እያለ እንዳስፈላጊነቱ ይነዳቸዋል ። እያንዳንዱ እንሰሳ ፡ የመጨረሻ ትንሹ ሳይቀር ፡ አንዳችም ሰብል አላባከ ነም ። ሣር ሳይቀር ለቅመዋል ። ዳክዬዎቹና ዶሮዎቹ እንኳን ቀኑን ሙሉ በፀሐይ ሳይና ታች በመመላለስ ፡ አነስተኛ የድርቆች ሣር እሥሮችን በመንቁራቸው እያነሡ ለመከመር ይጣጣሩ ነበር ። በመጨረሻ ፡ የሰብል አሰባሰቡን ሥራ ፡ ጀንሰና ሠራተኞቹ ይፈጅባቸው ከነበረው ጊዜ ሁለት ቀን አስቀድመው

ጨረሱ ። ከዚህም በተረፈ ፣ ዕርሻው አይቶት ከሚያውቀው በጣም የበለጠ ሰብል ነበር ። እንዳችም የባከነ ሰብል አልነበረም ፤ ዳክዬዎቹና ዶሮዎቹ ፣ ጥቃቅንዋን ነገር ሁሉ ለማየት ችሎታ በነበራቸው ዓይኖቻቸው በመጠቀም እስከ መጨረሻ ድረቱ ቅንጣት ሣር ለቅመው ሰብስበው ነበር ። ደግሞ አንድም እንሰሳ አንዲት ጉርሻ እንኳን የሰረቀ አልነበረም ።

በበጋው ወራት ሁሉ የዕርሻው ሥራ በመልካም ሁኔታና ያለ ችግር ተከናወነ ። እንሰሳቱ እንዲህ ብለው ያረሰቡትን ያህል ደስ ተሠኙ ። እያንዳንዱ ጉርሻ ምግብ ጥልቅ ደስታን ይሰጣቸዋል ። በእርግጥም የሌላው ሸክም የሆኑት የሰው ልጆች ከተወገዱ ወዲህ የራሳቸው ምግብ ከሆነ ወዲህ ፣ ባንድ ቂመኛ ጌታ የተጣለላቸው ሳይሆን ፣ በራሳቸውና ለራሳቸው የተመረተ ፣ ለያንዳንዱ የሚሆን የበለጠ ምግብ ነበር ። ምንም እንኳ እንሰሳቱ ልምድ ባይኖራቸውም ፣ የበለጠ የመዝናኛ ጊዜም ጭምር አገኙ ። ብዙ ችግሮች አጋጥመዋቸዋል ።— ለምሳሌ ፣ ባመቱ መጨረሻ ላይ ፣ ሰብሉን በሚሰበስቡበት ጊዜ ፣ ዕርሻው መውቂያ መኪና ስላልነበረው በድሮው ያሠራር ዘዴ ማሽኖና ገለባውንም በትንፋሻቸው መለየት ነበረባቸው ፣ ነገር ግን ዐሣማዎቹ በብልገታቸው ፣ ቦክሰርም በተልበቱ ፣ ዘወትር ከችግር ያወጡዋቸዋል ። ቦክሰር የሁላቸውንም አድናቆት ያተረፈ ፈረስ ነው ። በጀንስ ጊዜም ቢሆን በብርቱ ሠራተኛነቱ የታወቀ ሲሆን ፣ አሁን ግን ፣ እንደ ፈረስ ሳይሆን ሦስት ፈረስ እንደ ሆነ የሚገመት ሆነ ። መላው የርሻው ሥራ በእርሱ ጫንቃ ላይ እንዳረፈ የሚቆጠርባቸው ቀኖች ነበሩ ። ዘወትር በከባድ ሥራ ቦታ በመገኘት ፣ ከጥዋት እስከ ማታ ሲገፉና ሲገቡት ይውላል ። በየጠዋቱ ከማንም በፊት እኩል ሰዓት አስቀድሞ እንዲጠራው ከአንዱ አውራ ዶሮ ጋር ስምምነት አድርጎ ፣ መደበኛው የሥራ ሰዓት ከመጀመሩ በፊት ፣ ማንኛውንም ይልቅ አስፈላጊ መሰሉ የሚታየውን ሥራ በፈቃደኝነት ይሠራል ። ለችግሩ ሁሉና ለማንኛውም እንቅፋት የእርሱ መልስ ፣ «በበለጠ በርትቼ እሠራለሁ!» የሚል ነበር — ይኸንኑ የግል መፈክሩ አድርጎ ያዘው ።

ነገር ግን እያንዳንዳቸው እንደየአቅማቸው ይጥራሉ ። ለምሳሌ ፣ ዶሮዎችና ዳክዬዎች ፣ በሰብሉ አሰባሰብ ወቅት የተበተኑትን የእህል ቅንጣቶች በመሰብሰብ አምስት ዳውፋ

እህል አድነዋል ። ግንም አልሰረቀ ፤ ግንም በጥቂት ድጋ መረመየለም ፤ በድሮ ጊዜ ዕለት ተለት ያጋጥም የነበረው ጠብና መናከስ ፤ እንዲሁም የቅናት መንፈስ ፈጽሞ ጠፍቶ ነበር ለግለት ይቻላል ። ግንም አይለግምም — ወይም ግንም ለግለት ይቻላል ። በእርግጥ ፣ ሞሊ ማለዳ መኑሣት የማይሆንላት ዘመንንም በስተቀር ፣ ጥፍሬ ውስጥ ጠጠር ገባብኝ በሚል ሰብክ ከሥራ ሰዓት ማብቂያ አስቀድሜ ትለያለች ። የድመትዋ ጠባይ ደግሞ በመጠኑ ለየት ያለ ነበር ። እንደ የሚሠራ ሲኖር ድመቲቱ እንደማትገኝ ተደርሶበታል ። ለብዙ ሰዓታት ጠፍታ ትሠወርና ፣ በምግብ ሰዓት ፣ ወይም የሥራ ሰዓት ካለፈ በኋላ ፣ ግታ ተመልሳ እንደ ዘበት ትመጣለች ። ነገር ግን የምታቀርባቸው ሰበቦች እጅግ አሳማኝ ከመሆናቸው በላይ ፣ በፍቅር ስሜት ስለምታንኳርፍ አሳቦችዋ ጥሩ ናቸው ብሎ ላለማመን ያዳግታል ። ካብዮቱ ወዲህ ፣ አርጌው አሁን ቤንጃሚን ፣ ምንም የተለወጠ አይመስልም ። በጆንስ ጊዜ እንደሚያደርገው ሁሉ ፣ ሥራውን የሚያከናውነው በዚያው በችኮነት ቀስ ብሎ ነው ፤ ምን ጊዜም ከሥራ አይጠፋም ፤ ምን ጊዜም ደግሞ ትርፍ ሥራ በፈቃደኝነት አይሠራም ። ስለ አብዮቱና ስለ ውጤቱ አንዳችም አስተያየት አይሰጥም ። «ጆንስ በመባረሩ ከቀድሞው ይበልጥ ደስተኛ አልሆንህም ወይ?» ብሎ ሲጠየቅ የሚሰጠው መልስ ፡ «አሁኖች ረጅም ዕድሜ ይኖራሉ ። ከእናንተ መኻል የሞተ አሁን ያየ የለም» ይላቸዋል ። እነርሱም ቢሆኑ ፣ እንደዚህ ያለውን የተድበሰበሰ ምስጢራዊ መልስ ግድ መቀበል ነበረባቸው ።

እሁድ ቀን ሥራ አልነበረም ። ቁርስ የሚበላው ከተለመደው አንድ ሰዓት ዘግይቶ ሲሆን ፣ ከቁርስ ቁጥላ ደግሞ ፣ በየሰዓትን ተለይታል የሚፈጸም ሥርዓት ነበር ። በመጀመሪያ ዓላማው በሰንደቁ ላይ ይሰቀላል ። እስኖቦል ፣ የሚለስ ጆንስ ደጠረጌዛል ብሎ የነበረ አንድ አረንጓዴ አርጌ ጨርቅ ከዕቃ ቤት ውስጥ አግኝቶ ፣ በላዩ ላይ ያንድ ኮቴና ያንድ ቀንድ ምስል በነጭ ቀለም ሥሎበታል ። ይኸው ዓላማ ፣ በየእሁድ ዕለት ጠዋት ፣ በዕርሻው ግቢ እትክልት መኻል ቆሞ በነበረው ሰንደቅ ላይ ይሰቀላል ። እስኖቦል እንዳስረዳው ፣ የዓላማው አረንጓዴ ቀለም የሚያመለክተው ፣ የእንግሊዝ አገርን አረንጓዴ ሚዳዎች ሲሆን ፣ በላዩ ላይ የተሣሉት የኮቴና የቀንድ ምስሎች የሚያመለክቱት ፣ የሰው ልጅ ለዘለቄታው በተገለበጠ ጊዜ የሚቋቋመውን ፣ የወደ

ፊቱን የእንሰሳዊነት ሪፑብሊክ ነው ። ባንዲራው ከተሰቀለ በኋላ ፣ እንሰሳቱ ሁሉ ፣ «ጉባዔው» በመባል ይታወቅ ለነበረው ጠቅላላ ስብሰባ ፣ ወደ ትልቁ መጋዘን ይገባሉ ። በዚህ ስብሰባ ላይ ፣ የመጨው ሳምንት ሥራ ዕቅድ ይወጣና የውሳኔ አሳቦች ቀርበው ክርክር ይካሄድባቸዋል ። ሁል ጊዜ የውሳኔ አሳቦችን የሚያቀርቡት ዐሣማዎች ነበሩ ። ሌሎች እንሰሳት ድምፅ እስ ጣጡን ይችሉ ነበር እንጂ ፣ የራሳቸው የሆነ የውሳኔ አሳብ ማፍለቅ ከቶ አይችሉም ። እስኖቦልና ናፖሊዎን ምን ጊዜም በክርክር ወቅት ከማንም የላቀ ተሳትፎ ያደርጋሉ ። ነገር ግን ፣ እነዚህ ሁለቱ መቼም መች ስምምነት እንዳልነበራቸው ተስተውሏል ። ከነሱ ማንኛቸውም አንዳች አሳብ ያቀረበ እንደ ሆነ ሌላው እንደሚቃወመው የታወቀ ነበር ። ውሳኔው ከተላለፈም በኋላ እንኳን ፡— በመሠረቱ ማንም በዚያ ጉዳይ ላይ ተቃውሞ ለማቅረብ የማይችል ቢሆንም ፡— የሥራ ዘመናቸውን ለፈጸሙና በጡረታ ለሚገለሉት እንሰሳት ማረፊያ እንዲሆን ፣ ከፍራፍሬ አትክልቶች በስተኋላ የሚገኘው ትንሹ መስክ ይከለል ተብሎ ከተወሰነ በኋላ ፣ ስለ እያንዳንዱ የእንሰሳት መደብ የመጦርያ ትክክለኛ ዕድሜ አወሳሰን የተጋጋለ ክርክር ተነሥቶ ነበር ። በየጉባዔው ፍጻሜ ሁሉ ፣ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» መዝሙር ይዘመርና የቀትር በኋላው ሰዓት ለመዝናኛ ጊዜ የተመደበ ነው ።

ዐሣማዎቹ የሥራ ቤቱን ክፍል ለራሳቸው ዋና መሥሪያ ቤትነት ለይተው መድበውታል ። በዚህም ክፍል ውስጥ ፣ በየምሽቱ ሰዓት ፣ የብረት ሥራ ፣ የአናጢነትና ፣ የሌሎችንም ሥነ ጥበቦች ዕውቀት ፣ የጀንስ መኖሪያ ከነበረው ቤት ወስደዋቸው በነበሩት መጻሕፍት እየተመሩ ይለማመዱ ነበር ። እስኖቦልም በበኩሉ ፣ «የእንሰሳት ኮሚቴዎች» በሚለው ድርጅት ሌሎችን እንሰሳት ያደራጅ ነበር ። በዚህ ተግባር ላይ ያላንዳች መታከት ይሠራል ። የዕንቁላል ማምረቻ ኮሚቴ ፣ ለዶሮዎች ፣ የጽዱ ጭራዎች ማኅበር ፣ ለላሞች ፣ ያውሬ ጓዶችን መልሶ-ማሠልጠኛ ኮሚቴ ፣ (የዚህ ዓላማ ዐይጦችንና ጥንቸሎችን ለማዶች ለማድረግ የነበረ ነው) ፣ ለበጎቹ ደግሞ ይልቅ ነጭ ጠጉር ማምረቻ ፣ ደግሞም ከማንበብና ከመጻፍ ትምህርት ክፍሎች በስተቀር ፣ ሌሎችም ብዙ እንቅስቃሴዎችን አቋቋሙ ። ባጠቃላይ ፣ እነዚህ ሁሉ ዕቅዶች አልተሳኩም ። ለምሳሌ ፣

አውሬዎችን ለማዶች ለማድረግ የተደረገው ሙከራ፣ ወዲያው በጅምሩ ፈረሰ ለማለት ይቻላል ። እንደ ድርድር መመራታቸውን ፈጽሞ አልተውም፤ ደግሞም በልግሥና አያያዝ በተከባከቡ መጠን፣ ጭራሹን በዕድሉ መጠቀምን አበዙ ። ድመቲቱ በመልሶ ማሠልጠኛው ሥራ ውስጥ ገብታ ስለ ነበረ፣ በመጀመሪያው ጊዜ በዚሁ ሥራ በጣም ከፍተኛ ተሳትፎ አሳይታለች ። አንድ ቀን፣ ባንድ ጣራ ላይ ተቀምጣ፣ ከእርሷ ትንሽ ዕልፍ ብለው ተቀምጠው ልትደርስባቸው ላልቻለችው አንዳንድ ጨረባዎች ንግግር ስታደርግ ታይታለች ። እንሰሳት ሁሉ አሁን እኩል እንደ ሆኑና ማንኛውም ፈቃደኛ የሆነ ጨረባ መጥቶ በመዳፎችዋ ላይ ሊያርፍ እንደሚችል እየነገረቻቸው ነበር፤ ጨረባዎቹ ግን አልቀረብዋትም ።

ይሁን እንጂ፣ የማንበብና የመጻፍ ትምህርት ክፍሎች በጣም የተሳኩ ክንውኖች ናቸው ። በመጨረሻ ወራት፣ እያንዳንዱ እንሰሳ ሊባል ይቻላል፣ በመጠኑም ቢሆን ከማይምነት ተላቆ ነበር ።

ዐሣማዎቹ ግን፣ እንከን በሌለው ሁኔታ ማንበብና መጻፍ አስቀድመው ችለዋል ። ውሾቹ በቂ የማንበብ ችሎታ ነበራቸው፤ ነገር ግን፣ ሰባቱን ትእዛዛት ካልሆነ በስተቀር፣ ሌላ ምንም ነገር የማንበብ ፍላጎት አልነበራቸውም ። ሙርያል የተባላችው ፍየል፣ ከውሾቹ በመጠኑ በተሻለ ሁኔታ ማንበብ ችላለች፤ ደግሞም በቆሻሻው መጣያ ላይ ካገኘቻቸው የጋዜጦች ቁርጥራኞች ለሌሎች ታነብላቸው ነበር ። ቤንጃሚን የተባለው አህያ እንደ ዐሣማዎ ሁሉ የማንበብ ችሎታ ነበረው፤ ነገር ግን በችሎታው መቼም መች ሠርቶበት አያውቅም ። እርሱ በሚያውቀው መጠን፣ ለማንበብ የሚያንን እንዳችም ነገር እንደሌለ ይናገራል ። ክሎቨር ፊደሎቹን ሁሉ ተምሮ ሳለ፣ ፊደሎቹን አገጣጥሞ ቃላትን ለመሥራት አይችልም ። በክሰር ከ «መ» ፊደል ወዲያ ማለፍ አልቻለም ። በትልቁ ኮቴው አቧራ ላይ ሀ፡ ለ፡ መ፡ ብሎ ይጽፍና፣ ከዚያ በኋላ፣ ገሮዎቹን ወደ ኋላ ቀስሮ ቆሞ ፊደሎቹን አተኩሮ ይመለከታል፤ አንዳንድ ጊዜ ግንባሩ ላይ የወረደውን ፀጉር እየነሰነሰ፣ ከዚያ በኋላ የሚከተለውን ፊደል ለማስታወስ ይጨነቃል፤ ግን እግኝቶች አያውቅም ። በእርግጥም፣ በየአጋጣሚ ምክንያቶች ወቅት፣ ሠ፡ ረ፡ ሰ፡ ሸ፡

ድረስ ተምርአል፤ ነገር ግን እነዚህን ክጠና ለኋላ፣ በኋላ፣ ሐ፣ እና መን እንደ ረሳቸው ተደጋግሞ ታወቆበታል። በመጨረሻ አራቱ ፊደላት ይበቁኛል ብሎ ወሰነና፣ በየቀኑ እንድ ወይም ሁለት ጊዜ በመጻፍ እንዳይረሳቸው ያደርግ ጀመር። ሞሊ የራስ ዋን ስም ለመጻፍ የሚያስፈልጉትን ሁለቱን ፊደላት ካልሆኑ በስተቀር ሌሎችን ለማጥናት አልፈለገችም። እነዚህን ፊደሎች ቀንበጠችን በመግጣጠም እሳምራ ትጽፍና ከዚያ በኋላ፣ ባንድ ሁለት አበቦች እስጊጣ በዙሪያቸው እየተንገራደደች ታደንቃ ቸዋለች።

በዕርሻው ውስጥ የነበሩት ሌሎች እንስሳት፣ ከ «ህ» ፊደል ለማለፍ አልቻሉም። ከጊዜ በኋላ እንደታወቀው፣ እጅግ ደን ቆሮች ከነበሩት መካከል፣ እንደ በጎች፣ ዶሮዎች፣ እና ዳክዬ ዎች የመሳሰሉት ልባቱን ትእዛዛት ለቃል ማጥናት እንዳልቻሉ ጭምር ተገልጦዋል። በጣም ተጨንቆ ካሰበ በኋላ፣ ሰባቱ ትእ ዛዛት፣ በመሠረቱ፣ በእንድ መርዞ ሊጠቃለሉ እንደሚችሉ እስኖቦል አስታወቀ። ማለትም፣ «ባለ አራት እግር ዋና፣ ባለ ሁለት እግር መጥፎ።» ይህ መፈክር የእንስሳዊነትን ዋና ዋና መሠረታዊ አሳዞችን ያጠቃልላል በማለት ተናገረ። ይህን መሠ ረተ ሀሳብ በጥቅል የተረዳ ሁሉ፣ ከሰው ተጽዕኖች ሁሉ ይላ ቀቃል።

ራሳቸውም ሁለት እግሮች ያላቸው ስለመሰላቸው ወፎቹ፣ በመጀመሪያ ላይ ተቃወሙ፤ ነገር ግን፣ አስተሰሰባቸው ትክክል አለመሆኑን እስኖቦል ማስረጃ አቀረበላቸው።

«ንዶች፣ ያንዲት ወፍ ክንፍ የመመንደጊያ አካል ከፍል ነው እንጂ የማታለያ አይደለም። ስለዚህ፣ እንደ እግር መቆጠር ይኖርበታል። የሰው መለያው ምልክት፣ ተንኩሎችን ሁሉ የሚ ሠራበት «እጅ ነው» አለ።

ወፎች እስኖቦል በረጃጅም ቃላት ያቀረባቸው ነገሮች አል ገባቸውም፤ ነገር ግን፣ ማብራሪያውን ተቀበሉትና፣ ዝቅተኞቹ እንስሳት ሁሉ አዲሱን መሠረተ አሳብ በቃል ለማጥናት ተነ ሣሡ። «አራት እግሮች ጥሩ፣ ሁለት እግሮች መጥፎ» የሚለው መፈክር፣ ትልቁ መጋዘን ከፍል፣ ከሰባቱ ትእዛዛት ጽሑፍ

በላይ፡ በመጨረሻ ግድግዳ ላይ በጉልህ ተጽፈው በቃል ካጠኑት በኋላ፡ በነቹ ስለዚህ መመሪያ ጽኑ ፍቅር አደረገባቸውና በመስኩ ላይ ባረፉ ቁጥር ሁሉም በ፡ብር «አራት እግር ጥሩ፡ ሁለት እግር መጥፎ፡ አራት እግር ጥሩ፡ ሁለት እግር መጥፎ» እያሉ መዘመር ይጀምራሉ፤ ሲደጋግሙትም ቢውሉ አይሰለቻቸውም።

ናፖሊዮን፡ ስለ እስኖሶል ኮሚቴዎች አንዳችም ዝንባሌ አልነበረውም። የጉለመሱትን ኮማንዳንድ ጭቅ፡ ወጣቶችን ማስተር የበለጠ ጥቅም ይሰጣል ባይነው። የድርቆሹ ሣር አጨዳ በተገባደደበት ሰዋን፡ ጀሲና ብሉቤል ዘጠኝ ጠንካራ ቡችሎችን ወልደው ነበር። እናቶቻቸው ጤት እንዳስጣሉዋቸው፡ «እኔ ማስተማር አለብኝ» ብሎ፡ ናፖሊዮን ከእናታቸው ነጥሎ ወሰዳቸው። ከሥራ ቤቱ ክፍል፡ ከኮርኒሱ በላይ፡ በመሰላል ብቻ ይደረስበት በነበረው ክፍል ውስጥ ደብቋቸው ስለነበረ፡ በዕርሻው ግቢ ከነመኖራቸውም ተረሱ።

ወተቱ ወዴት ደረሰ የሚለው ምስጢር ተገለጠ። በየቀኑ ለዐሣማዎቹ ዱቄት መበጥበጫ ይጠቀሙበታል። የፖም ፍራፍሬዎች አሁን መብስል ጀምረዋል፤ ከፍራፍሬ ዛፎች ሥር ያለው ሣር፡ በነፋስ ኃይል እየተቀጠፉ በወደቁ ፍሬዎች ተሸፍኖ ያዋል። እነዚህ ፍሬዎች ለሁሉም እንደሚከፋፈሉ እንስሳቱ ገምተው ነበር፤ ይሁን እንጂ፡ አንድ ቀን፡ በተላለፈው ትእዛዝ መሠረት፡ ንፋስ የጣላቸው ፍሬዎች ሁሉ ለዐሣማዎቹ ጥቅም እንዲውሉ፡ ተሰቅመው ወደ ሥራ ክፍል እንዲወሰዱ ተነገረ። አንዳንዶቹ እንስሳት በዚህ ጉዳይ ላይ አጉረምርመው ነበር፤ ነገር ግን ፋይዳ አልነበረውም። ዐሣማዎቹ ሁሉ፡ እስኖሶልና ናፖሊዮንም ጭምር፡ በጉዳዩ ተስማምተውበታል። እስኩዊ ለር ለሌሎቹ ማብራሪያ እንዲሰጥ ተላከ።

«ጓዶች!» ብሎ ጮኸ። «እኛ ይህን ያደረግነው በራስ ወዳድ ነት ማንፈስና በልዩ መብት ነው ብላችሁ እንደማትገምቱ ተስፋ አለኝ! እንደ እውነቱ ከሆነ፡ በዙዎቻችን ውተትና ፖም መመገብ አንወድም። እኔ በበኩሌ አልወዳቸውም። እነዚህን ነገሮች እንድንመገብ ያስገደደን አንድ ዓላማ ብቻ ነው፤ ጤናችንን ለመጠበቅ። ውተትና የፖም ፍሬዎች፡ ይህ በላይንስ የተረጋገጠ ነው፤ ጓዶች! ለአንድ ዐሣማ ጤንነት መጠበቂያ ያለጥርጥር እስከ»

ፈላጊ የሆኑ ፍቱን ንጥረ ነገሮችን የያዙ ናቸው ። እኛ ዐሣማዎች ያዕምሮ ሠራተኞች ነን ። የዚህ ዕርሻ አስተዳደርና አደረጃጀት ኃላፊነት የወደቀው በእኛ ጫንቃ ላይ ነው ። ሌት ተቀን የምንጠብቀው የእናንተን ደኅንነት ነው ። ያን ወተት የምንጠጣውና እነዚያን የፖም ፍሬዎች የምንበላው «ለእናንተ» ብለን ነው ። እኛ ዐሣማዎች ኃላፊነታችንን መወጣቱን ብንዘጋ ፣ ምን ይደረስ እንደነበረ ታውቃላችሁ ? ጆንስ ተመልሶ መጥቶ ለማየት የሚፈልግ ማንም እንደሌለ እርግጠኛ ነኝ፤ አይደለም እንዴት ያደች?» አለ ።

አሁን እንግዲህ ፤ እንስሳቱ ሁሉ በእርግጥ የሚያምኑበት ነገር ቢኖር ፣ ጆንስ ተመልሶ እንዲመጣ አለመፈለጋቸውን ነው ። በዚህ አኳኋን በተገለጠላቸው ጊዜ ፣ የሚጨምሩበት አንዳችም ነገር አልነበረም ። የዐሣማዎችን በመልካም ጤና የመጠበቁ ጉዳይ ከሁሉም በላይ የሚታሰብበት ነገር እንደነበረግልጽ ነው ። ስለዚህ ፣ ወተቱና ንፋስ የጣላቸው (ከዚያ በኋላ የተለቀሙት) የፖም ፍሬዎች ፣ ለዐሣማዎች ብቻ እንዲጠበቅ ከመስማማት በስተቀር አንዳችም ሌላ ክርክር አላስከተለም ።

እ ራ ት

በእንስሳት ዕርሻ የተፈጸመው ድርጊት በበጋው ወራት መገባደጃ ላይ ፣ ባውራጃው ክልል በግማሹ ተሠራጨ ። በየቀኑ እስኖቦልና ናፖሊዎን ርግቦቹን ወደ ጎረቤት ዕርሻዎች ይልኩዋቸዋል ። የእነዚህም ርግቦች ተልዕኮ በጎረቤት ዕርሻዎች እንስሳት መኸል እየተደባለቁ ስለ ሽፍትነት ታሪክ እንዲያወሩና «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኙውን መዝሙር እንዲያስተምሩ ነው ።

በዚህ ወቅት ፣ ሚስተር ጆንስ በዊሊንግዶን ዕርሻ በሚገኘው «ሬድ ላየን» (ቀይ አንበሳ) በተሠኘው መጠጥ ቤት ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ያሳልፍ ነበር ። ሰሚ ባገኝ ቁጥር በማይረቡ ጥርቅም እንስሳት ፣ በጣም አስፈሪና ፍርዶ ገምድል ድርጊት ከንብረቱ አንዴት እንደተባረረ ሲያወራ ይውላል ። ሌሎች ገበሬዎች በመሠረቱ ያዝኑለት ነበር፤ ግን ፣ በመጀመሪያው ሰሞን ፣ ምንም

ያህል የረዱት ነገር የለም ። እንዲያውም እንዳንዶቹ ፣ በጆንስ ላይ በደረሰው መጥፎ ዕድል መጠቀም የሚችሉበትን ፅኑ ውስጥ ውስጡን በስውር ያሰቡ ነበር ። እንደ ዕድል ሆኖ ፣ ከእን ስሳቱ ዕርሻ የሚዋሰኑት ሁለቱ የዕርሻ ተቋሞች ፣ ያለመግባባትና የቂመኝነት ቅራኔ ነበራቸው ። «ፎክስ ውድ» በመባል ይታወቅ የነበረው እንዱ ፣ በቸልታ የተያዘና ዘመናዊ ያልሆነ ሰፊ የዕርሻ ቦታ ሲሆን ፣ ቁጥቋጦዎች የበዙበት ፣ የግጦሽ ሣሩ የተሟጠጠና ባላፋሪ ሁኔታ ላይ የሚገኝ ነበር ። የዚህ ዕርሻ ባለቤት ፣ ሚስተር ፒልኪንግተን ፣ በግዴለሽነት የሚኖር ገበሬ ሲሆን ፣ እንደ ወራቱ አመቺነት ፣ አብዛኛውን ጊዜውን የሚያሳልፈው በዐሣ አስጋሪ ነት ፣ ወይም በአደን ነበር ። «ፒንችፊልድ» በመባል ይታወቅ የነበረው ፣ ሌላው የዕርሻ ቦታ ፣ አነስ ያለና የተሻለ ጥንቃቄ የሚ ደረግለት ፣ የዚህ ዕርሻ ባለቤት ሚስተር ፍሬድሪክ ይባላል ፣ ኃይለኛ ፣ ብልጥ ፣ ዕድሜ ልኩን ከክስ ያልተላቀቀና በዋጋ ክርክር ጥብቅነቱ የታወቀ ሰው ነው ። እነዚህ ሁለቱ ሰዎች እንዳቸው በሌላቸው ላይ ከነበራቸው ጥላቻ ብዛት የተነሣ ፣ የግል ጥቅማ ቸውን በሚመለከት ረገድ እንኳን አይስማሙም ነበር ።

የሆነ ሆኖ ፣ በእንስሳቱ ዕርሻ በደረሰው የሽፍትነት ተግባር ሁለቱም በጣም ተደናግጠው ፣ የራሳቸው እንስሳት ስለ ሁኔታው ብዙ ወሬ እንዳይሰሙ ለመከላከል ይጨነቁ ነበር ። በመጀመሪያ ሰዎን ፣ እንስሳቱ የራሳቸውን ዕርሻ በራሳቸው አመራር ያካሄዱ የሚለውን እሳብ በመሣለቅ ለሥቂባቸው ሞከሩ። «ነገሩ ሁሉ በአሥራ አምስት ቀኖች ውስጥ ያከትማል» ይሉ ነበር ። «የእንስሳት ዕርሻ» የሚለው ስም ሊዋጥላቸው አልቻለም ነበርና አሁንም «የማኖርዕርሻ» በሚለው ስም ይጠሩታል።) በማኖር ዕርሻ እንስሳቱ እርስ በእርሳቸው ዘወትር እንደተፋጁ ናቸው ፤ ደግሞም በየዕለቱ በችጋር ጭምር እየሞቱ ናቸው ፣ ብለው ያስወሩ ነበር ። ጊዜው እያለፈ ሲኬድና እንስሳቱ በእርግጥም በችጋር አለመሞታቸው ሲታወቅ ፍሬድሪክና ፒልኪንግተን የወሬ ቅኝታቸውን ለወጡና ፣ በአሁኑ ጊዜ በእንስሳት ዕርሻ ውስጥ ስለሚፈጸሙት የዐመፅ ተግባሮች ማውራት ጀመሩ ። በእዚያ ያሉት እንስሳት የመሰሎቻቸውን ሥጋ መብላት (ካኒባሊዝም) ጀምረዋል ፤ እርስ በእርሳቸው በጋሉ የፈረሰ ኮቱ ብረቶች ይሠቃያሉ ፤ በሚስቶቻቸውም በጋርዮሽ ይጠቀማሉ ፤ የሚል ወሬ ነዙ ።

የተፈጥሮን ሕግጋት ተቃውሞ ጠላት ይህን የመሳሰሉትን
ዐመጾች ያስከትላል እሱ ፡ ፍሬድሪክና ፒልኪንግተን ።

ይሁን እንጂ እነዚህ ታሪኮች ምን ጊዜም ሙሉ በሙሉ አል
ታመኑም ። የሰው ልጆች የተባረሩበትና እንስሳት የፈላቸውን
ጉዳዮች በራሳቸው የሚመሩበት ፡ ዕፁብ ድንቅ ፅርሻ የመኖሩ
ወሬ ፡ በደብዛዛና በተዛባ መልኩ መዛመቱ አልተቋረጠም ፤
በዓመቱም ውስጥ የሽፍትነት ማዕበል ባገር ቤቱ ውስጥ ሁሉ
ተሠራጨ ። በቀላሉ ይገሩ የነበሩት በሬዎች ድንገት ወደ አውሬ
ነት ተለወጡ ፤ በጎች አጥሮችን እየጣሱ የተከለሉትን የግጦሽ
ሣር ቦታዎች መደመዱ ፤ ላሞች ባልዲዎችን በርግጫ እየደፉ
ወተቱን አፈሰሱ ። የግልቢያ ፈረሶች ከመሮጫ መሥመራቸው
እየወጡ ያላቢዎቻቸውን እያሸቀነጠሩ ይጥሉ ጀመር ። ከሁሉም
በላይ ፡ «የእንግዘዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር ጣዕመ
ዜማ ፡ ግጥሞቹ ሳይቀሩ ፡ በያለበት ታወቁ ፤ ባለደናቂ ፍጥነት
ተሠራጨ ።

የሰው ልጆች ፡ ምንም እንኳን ፡ እንደ መሣቂያ ነገር
የቁጠሩት ቢያስመስሉም ፡ መዝሙሩን በሰሙ ቁጥር ንዴ
ታቸውን ሊገቱ አልቻሉም ። ይህን መሰሉን የተናቀ እንቶ ፈንቶ
እንስሳት እንኳን ተዋርደው ሊዘፍኑት እንዴት እንደበቁ ሊገባን
አይችልም ይላሉ ። ይህን መዝሙር ሲዘምር የተገኘ ማንኛውም
እንስሳ ፡ እዚያው በዚያው ይገረፍ ነበር ። የሆነ ሆኖ ፡ መዝሙሩ
ሊገታ አልቻለም ። «በላክበርድስ» የተባሉት ወፎች ባጥር ላይ
ይዘምሩታል ፡ ርግቦች ከዛፎቹ ጫፍ ላይ በኩኩ መለኮቱ ድምፅ
ይዘምሩታል ፤ ያንጥረኞች መደሻዎችና የቤተሰቢያን ደወሎች
ይኸንኑ ዜማ ያስተጋባሉ ። የሰው ልጆችም ይህን ድምፅ በሰሙ
ቁጥር የወደ ፊቱ መጥፎ ዕድላቸው ትንቢታዊ ድምፅ እየተሰ
ማቸው ውስጥ ውስጡን ያንቀጠቅጣቸዋል ።

በጥቅምት ወር መጀመሪያ ሰኞን ፡ ሰብሉ ታጭዶና ተከ
ምሮ ፡ ከፊሉም ቀደም ብሎ ተወቅቶ ነበር ። አንድ የርግቦች
መንጋ በሰማይ ላይ እያንገጥበበ መጥቶ በእንስሳቱ ፅርሻ ግቢ
ውስጥ በማረፍ ፡ የታላቅ መሸበር ጨኸት አሰማ ። ሚስተር
ጆንስና ሠራተኞቹ ሁሉ ፡ ከፎክስውድና ከፒንችፊልድ የመጡት
ሌሎች ስድስት ሰዎች ጭምር ፡ ባለአምስቱን የብረት መዝጊያ
ዎች አልፈው ፡ የጋሪ መንገዱን ተከትለው ወደ ፅርሻው ግቢ
በማምራት ላይ ነበሩ ። በእጁ ጠመንጃ ይዞ ፊት ፊት ይመራ

ከነበረው ጀምሮ በስተቀር ፡ ሁሉም በትሮችን ይዘዋል ። አመጣጣቸው የዕርሻውን ቦታ አስለቅቀው እንደ ገና ለመያዝ እንደ ነበር ግልጽ ነው ።

ይህ እንደሚመጣ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ የተጠበቀ ነገር ስለ ነበረ ፡ ማገኛውም ዝግጅት ተደርጎዋል ። እስኖቦል ፡ በመኖሪያው ቤት ውስጥ አግኝተው የነበረውን ፡ አንድ አሮጌ የዩልዮስ ቄሳርን የውጊያ ስልት መጽሐፍ አጥንቶ ስለነበረ ፡ የመከላከሉ ውጊያ መሪ ሆነ ። በፍጥነት ትዕዛዙን አስተላለፈና በሁለት ደቂቃ ውስጥ እያንዳንዱ እንስሳ በየተመደበለት ቦታ ላይ ተገኘ።

ሰዎቹ ወደ ዕርሻው ቤቶች እንደ ተቃረቡ ፡ እስኖቦል የመጀመሪያውን የማጥቃት እንቅስቃሴውን ጀመረ ። ብዛታቸው ሰላሳ አምስት ይደርስ የነበረው ፡ ዕርግቦቹ ሁሉ በሰዎቹ ላይ እየተመላለሱ በማንጋቡ በጨከኝት እደነቁሩዋቸው ፤ ሰዎቹ ደግሞ ይህን ሲከላከሉ ሳሉ ፡ በየቁጥቋጡ ሥር ተደብቀው የነበሩት ዳክዬዎች እየተግተሱተሉ በመውጣት የየሰዎቹን እግር ባቶች ክፉኛ እየነካከሉ አሠቃዩዋቸው ። ይሁን እንጂ ፡ ይህች አነስተኛ የቁርቋሶ ውጊያ ስልት ሆና ፡ አነስተኛ ትርምስ ለመፍጠር የታቀደች ነበረች ፡ ሰዎቹም ዳክዬዎቹን በቀላሉ በበትሮቻቸው ሊያባርሩ ችለዋል ። ይኸን ጊዜ እስኖቦል ሁለተኛውን የማጥቃት ስልቱን ጀመረ ። መርየል ፡ ቤንጃሚንና በጎቹ ሁሉ ፡ እስኖቦልን አስቀድመው ወደፊት ተንደርድረው ሰዎቹን ከያቅጣጫው በመጎንተልና በመርገጥ አዋከቡዋቸው ፤ ቤንጃሚን ደግሞ ፊቱን እያየረ በኋላ እግሮቹ ኮቲ በርግጫ ይለትማቸው ጀመር ። ነገር ግን ፡ አሁንም ፡ ሰዎቹ በያዙት በትርና በተጫሙዋቸው ባለወፍራም ምስግር ጫማዎች በመጠቀም እየሉባቸው ፤ ስለዚህ ፡ የማፈግፈግ ምልክት የነበረውን ጨከኝት ድንገት እስኖቦል ባሰማ ጊዜ ፡ እንስሳቱ ሁሉ ፊታቸውን አዙረው በዋናው በር አድርገው ወደ ኃቢያቸው ሸሹ ።

ሰዎቹ የድል አድራጊነት ጨከኝታቸውን አሰሙ ። እንደ ገመቱትም ፡ ጠላቶቻቸው ሲሸሹ አዩና ፡ ተበታትነው በመሮጥ ያባርሩዋቸው ገቡ ። እስኖቦልም የፈለገው ልክ ይኸንኑ ነበር ። ግቢው ውስጥ ገብተው እንዳበቁ ፡ ሦስቱ ፈረሶች ፡ ሦስቱ ላሞችና በከብቶች በረት ውስጥ ተደብቀው ቆይተው የነበሩትም

ሌሎቹ ዐሣማዎች ፡ ድንገት ከኋላቸው ወጥተው አቋረጧቸው ።
 ይኸን ጊዜ ፡ እስኖቦል የውጊያ ትእዛዝ ሰጠ ። እርሱ ራሱ በቀ
 ጥታ ወደ ጀንስ አመራ ። ሲመጣ አየውና ጀንስ ጠመንጃውን
 ደግኖ ተኮሰ ። እርሳሶቹ የእስኖቦልን ጀርባ ጨራርፈው በደም
 በከሉት ፤ አንዲት በግም ሞታ ተዘረረች ። ላንድ አፍታ እንኳን
 ሳይቆም ፡ እስኖቦል እንደተንደረደረ ኼዶ ፡ በዚያ ሁሉ
 ክብደቱ ከጀንስ ቅልጥሞች ጋር ተላተመ ። ጀንስ ባንድ
 በተከመረ አዛባ ላይ ተንከባልለና ጠመንጃውም ከእጁ አምልጦ
 ወዲያ ተሸቀነጠረ ። ነገር ግን ፡ ከማንኛውም ይልቅ አስፈሪ
 ትርኢት ያሳየው ቦክሰር ነበር ፤ በላ እግሮቹ ቆሞ ፡ የፊት እግሮ
 ትርኢት ያሳየው ቦክሰር ነበር ፤ በኋላ እግሮቹ ቆሞ ፡ የፊት እግ
 ሮቹን ወደ ሰማይ ይሰቅልና ፡ በብረት ጫማ በተጫሙት ኮቴ
 ዎቹ ፡ እንደ ድንጉላ ፈረስ በኃይል ይመታል ። የመጀመሪያው
 ምቱ ያረፈበት ፡ ከፎክስውድ የመጣው አንድ የፈረሶች ጠባቂ
 ወጣት ፡ አናቱ ላይ በመመታቱ በጭቃው ላይ እንደ ተዘረረ ቀረ።
 ይህን ድርጊት የተመለከቱት ብዙዎቹ ሰዎች በትሮቻቸውን እየ
 ሁሉ ለመሮጥ ሞከሩ ። ብርክ ያዛቸው ፤ ከዚያውም እንስሳቱ
 ጣሉ ተሰብስበው በጊቢው ውስጥ ዙሪያውን ያራውጧቸው
 ጀመር ። በቀንድ ተወጉ ፡ በርግጫ ተረገጡ ፡ በጥርስ ተነከሱ ፡
 በላያቸው ላይ ተረማመዱባቸው ። በዕርሻው ውስጥ ከነበሩት
 እንስሳት ፡ በየልማዱ መሠረት ፡ ቁሙን ያልተበቀለ እንስሳ
 አልነበረም ። ድመቱቱ እንኳን ሳትቀር ፡ ከጣራ ላይ ተወርውራ
 ወርዳ ባንዱ የከብት አርቢ ገበሬ ትከሻ ላይ ዐርፋ ፡ ጥፍሮችዋን
 ባንገቱ ላይ በመትከል ክፉኛ አስጮኸችው ። ወዲያው ክፍት
 መንገድ እንዳገኘ ፡ ሰዎቹ ከግቢው ወጥተው ለማምለጥ ፡ ወደ
 ዋናው መንገድ በመሸሽ እፎይታ ተሰማቸው ። በዚህም አኳ
 ኋን ፡ በአምስት ደቂቃ ጊዜ ውስጥ ፡ በመጡበት መንገድ ፡ በወጥ
 ሮቹት አፈግፍገው ሲሸሹ ፡ ዳክዬዎቹ እየተከታተሉ ባቶቻቸውን
 እየነከሱ ሸኙዋቸው ።

ካንዱ በስተቀር ሰዎቹ ሁሉ ኼደዋል ። ወደ ግቢው ውስጥ
 ተመልሶ ቦክሰር ፡ በጭቃ ላይ ባፍ ጢሙ ተደፍቶ ቀርቶ የነበ
 ረውን ፡ ፈረስ ጠባቂውን ልጅ በኮቴው ይደባብሳል ። ልጁ አል
 ተንቀሳቀሰም ።

«ሞትዋል!» አለ ቦክሰር ባዘኔታ «ይህን ለማድረግ አላብ እንኳ አልነበረኝም ። የብረት ጫማዎች መጫማቴን ረስኜ ነው ። ዐውቆ አላደረገውም ብሎ ማን ያምነኛል?»

በጀርባው ላይ ከነበረው ቁስል፤ እስካሁንም ደም ይንጠባ ጠብ የነበረው እስኖቦል ፣ በቁጣ ቃል ፣ «የርገራጌ ስሜት አያስ ፈልግም ፣ ጓድ» ብሎ ጮኸና ፣ «ጦርነት ጦርነት ነው ። የሰው ደኅና የሞተው ብቻ ነው» አለ ።

«ሞሊ የት አለች?» ብሎ ጠየቀ አንዱ ። ሞሊ እውነትም ጠፍታለች ። ለጊዜው ሁሉም ተሸብረው ነበር ፤ ምናልባት ሰዎቹ አንዳች ጉዳት አድርሰውባት ይሆናል ፤ ወይ እንዲያውም ይዘዋት ሼደው ይሆናል የሚል ጥርጣሬ አሳደረባቸው ። ይሁን እንጂ ፣ በመጨረሻው ፣ በጋጣዋ ውስጥ ፣ ራስዋን ከግርግምዋ ውስጥ ከነበረው ድርቆሽ ሣር መኻል ቀብራ ተገኘች ። ጠመን ጃው በተተኮሰ ጊዜ ነበር ፈርጥጣ የሼደችው ። ከዚያም ፣ ሌሎቹ ከእርስዋ ፍለጋ በተመለሱ ጊዜ ፣ ለጊዜው ሲመታ ሕሊናውን ስቶ የነበረው ፈረስ ጠባቂው ልጅ ፣ በመካከሉ ሕሊናው ተመልሶለት ፣ ለካስ እግሬ ረውጭኝ ብሎ አምልጦ ኖሮዋል ፤

በዚህ ጊዜ ፣ እንስሳቱ ሁሉ በታላቅ ደስታ ተሰበሰቡ ፤ እያንዳንዳቸው እየጮኹ በጦርነቱ ላይ ስለፈጸሙት የግል ጀብዱ ይተርካሉ። ወዲያው ያልታሰበ ክብረ በዓል ተደረገ ። ባንዲራው ተሰቀለና ፤ «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር ተደጋግሞ ተዘመረ ፤ ከዚያ በኋላ ፣ የተገደለችው በግ በታላቅ ክብር ተቀበረች፤ በመቃብርዋ ላይ አጋም እንጨት ተተክለበት። በመቃብሩ አጠገብ እስኖቦል አጭር ንግግር በማድረግ ፣ እንስሳቱ ሁሉ ፣ ለእንስሳት ዕርሻው መዋደቅ እንዳለባቸውና ፣ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም ፣ ሕይወታቸውን ጭምር መስዋት እንደሚገባቸው አበክሮ አሳሰበ ።

እንስሳቱ በሙሉ ድምፅ በሳለፉት ውሳኔ «አንደኛ ደረጃ የእንስሳት ጀግና» የተሠኘ የጀግንነት ኒሻን እንዲኖር ተወሰነ ፤ ይኸውም ኒሻን እዚያው በዚያው ፣ ለእስኖቦልና ለቦክሰር እንዲሸለም ተደረገ ። ከነሐስ የተሠራ ሜዳልያ ሲሆን፤ (እንደ እውነቱ ለመናገር ፣ በሥራ ቤቱ ውስጥ የተገኙ አሮጌ የፈረስ ዕቃ ነሐ

ሶች ነበሩ)። በደረሰች ላይ የሚደረጉትም በእሑድና በበዓላት ቀናች ነበር ። ሌላ ደግሞ «ሁለተኛ ደረጃ የእንስሳት ጀግና» የተሠኘ ኒሻንም ነበር ፤ ይኸውም የተሰጠው ለሚቺትዋ በግ ሲሆን ፣ ከሞት በኋላ በሚፈጸመው ሥርዓት ነው ።

ጦርነቱ ምን ተብሎ ይሰየም? ተብሎ በቀረበው ጉዳይ ላይ፤ ብዙ ክርክር ተካሄዷል ። በመጨረሻ ፣ «የከብቶች በረት ጦር ነት» ተብሎ እንዲሰየም ተወሰነ ፤ ምክንያቱም ፣ ደፈጣው የተነሣው ከዚያ ነበረና ነው ። የሚስተር ጆንስ ጠመንጃ በጭቃው ውስጥ ወድቆ ተገኘ ፤ በመኖርያ ቤቱ ውስጥ በርከት ያሉ የጥይት ክምችቶች መኖራቸው ይታወቅ ነበር ። ጠመንጃው በሰንደቁ ሥር (ግርጌ) እንደ አንድ መድፍ እንዲቆምና በዓመት ሁለት ጊዜ ፣ ማለትም ፣ በጥቅምት ዐሥራ ሁለት ቀን ፣ የከብቶች በረት ጦርነት መታሰቢያ ዕለት ፣ እንድ ጊዜ ፣ እንደዚሁም ፣ በበጋው ወራት አጋማሽ ፣ በሽፍትነት መታሰቢያ ቀን እንድ ጊዜ እንዲተኮስ ተወሰነ ።

እ ም ስ ት

ከረምቱ እየገፋ ሲኼድ ፣ ሞሊ እያደር የባሰ አስቸጋሪ እየሆነች ኼደች ። በየዕለቱ ጠዋት ወደ ሥራ የምትመጣው እያረፈደች ነው ፤ እንቅልፍ ወስዶች ነው ፣ የሚል ምክንያት ታቀርባለች ፤ ደግሞም ልትረዳው ያልቻለችው ዓይነት ሕመም እንደሚሰማት ትናገራለች ፤ የምግብ ፍላጎትዋ ግን እጅግ የላቀ ነው ። በየምክንያቱ ከሥራ ጠፍታ ወደ ውኃ መጠጫው ኩሬ ትኼዳለች ፤ በዚያም ፣ በውኃው ውስጥ የገዛ መልኳን አትኩራ በመመልከት ፣ እንደ ሞኝ ፈዛ ትቀራለች ። ነገር ግን ፣ ከዚህ ይልቅ ከባድ ስለሆነ ነገር ጭምጭምታዎችም ጭምር ነበሩ ። እንድ ቀን ሞሊ በደስታ ስሜት ረጅሙን ጭራዋን እየነሰነሰችና አንዲት የድርቆሽ ሣር እያኘከች በግቢው ውስጥ ስታልፍ ፣ ክሎቨር በምስጢር ልታነጋግራት ወደ ጌን ወሰደቻት ።

«ሞሊ!» አለቻት ፤ «አንድ የምነግርሽ ብርቱ ጉዳይ አለኝ ። ዛሬ ጠዋት የእንስሳት ዕርሻን ከፎክስውድ በሚለየው ድንበር ላይ ካለው ተክል ባሻገር ስትመለከቺ እይቼሻለሁ ። ከድንበሩ

ወዲያኛው በኩል ፡ አንድ የሚሰተር ፒልክንግተን ሠራተኛ ቆሞ ነበር ። እና—እኔ ራቅ ብዬ ነበር የቆምኩት ፤ ሲያነጋግርኸኝ ነበር ፤ አንቺ ደግሞ አፍንጫሽን እንዲደባበስ ፈቅደኸላት ነበር ። ይህ ምን ማለት ነው ፡ ሞሊ?»

«አላደረገም! አልነበርኩም! ሐሰት ነው!» ብላ ጮኸች ሞሊ ፡ ወዲያና ወዲህ እየዘለለችና መሬቱን በኩቴዋ እየተመተመች ።

«ሞሊ! እስቲ ዐይኔን እይኝ ። ያ ሰውዬ አፍንጫዬን አይደባብስም ነበር ብለኸ ትምይልኛለኸ?»

«ሐሰት ነው!» ብላ ደገመች ሞሊ ፤ ነገር ግን ፡ ቀና ብላ የክሎቨርን ዐይን አላየችም ፤ ከዚያ በኋላ ፡ እየሮጠች በግልቢያ ወደ ሜዳው ፈረጠጠች ።

ክሎቨር አንድ አሳብ ብልጭ አለላት ። ለሌሎቹ ምንም ሳትናገር ፡ ወደ ሞሊ ጋጣ ኼዶችና ድርቆችን በኩቴዋ አገላበጠች ። ከገለባው ሥር የተደበቀ አንድ ትንሽ የስኳር ክምርና የተለያዩ ቀለማት የነበራቸው ብዙ ሪባኖች ነበሩ ።

ከሦስት ቀኖች በኋላ ፡ ሞሊ ጠፋች ። እስከ ጥቂት ሳምንታት ድረስ የት ትገኝ እንደ ነበረ አልታወቀም ነበር ። ከዚያ በኋላ ፡ ከዊሊንግደን ወዲያኛው ወገን መታየቷን ርግቦቹ ገለጹ ። በአንድ የሕዝብ መጠጥ ቤት ደጅ ቆሞ በነበረ ፡ በቀይና በጥቁር ቀለማት ባሸበረቀው የቅንጦት ሠረገላ መጉተቻ ዘንጎች መካከል ቆማለች ። አንድ አሳላፊ የሚመስል ወፍራም ፡ ፊቱ እንደ በር በሬ የቀላ ፡ የፈረሰኛ ልብስ የለበሰ ሰው አፍንጫዋን እየደባበሰ የስኳር አንኳር ያጉረሳት ነበር ። ኮትዋ አዲስ የተሰፋ ሲሆን ፡ በግንባርዋ ላይ የሚወርደው ፀጉርዋ በቀይ ሪባን ተጊጦዋል ። የደላት ትመስላለች ፡ አሉ ርግቦቹ ሲያወሩ ። ዳግመኛ ስለ ሞሊ ያነሣ እንስሳ አልነበረም ።

በጥር ወር እጅግ የበረታ ብርዳም አየር ተከሥቶ ነበር ። መሬቱ እንደ ብረት ጠጠረና በዕርሻው ሜዳ ላይ እንዳችም ሥራ ለመሥራት አልተቻለም ። በታላቁ መጋዘን አዳራሽ ውስጥ ብዙ ስብሰባዎች ተካክሎ ፤ ዐሣማዎቹም በመጨዎቹ ወራቶች ስለሚሠሩት ሥራዎች ዕቅድ በማውጣት ሥራ ተጠምደው ነበር ። ከሌሎቹ እንስሳት ይበልጥ ብለኝ እንደ ነበሩ በጉልህ ያሳዩት ዐሣማዎች ፡ ስለ ዕርሻው የፖሊሲ ጉዳዮች አወሳሰን የእነርሱ

ፈንታ ነው የሚል እምነት ያሳደረ ቢሆንም ፡ ውሳኔዎቹ በድምፅ ብልጫ መደገፍ ነበረባቸው ።

በእስኖቦልና በናፖሊዎን መካከል የሚፈጠሩት ጠቦች እን ቅፋት ባይሆኑ ኖሮ ፣ ይህ ያሠራር ስልት መልካም ውጤት ባስገኘ ነበር ። አለመስማማት ይቻል በነበረበት ጊዜ ሁሉ ፣ እነዚህ ሁለቱ በየነጥቡ ላይ ሁሉ ይቃረናሉ ። ከእነሱ አንዱ ከዕርሻው ይበልጥ ክፍሉ ገብስ ይዘራ የሚል አሳብ ካቀረበ ፣ ሌላኛው ከዕር ሻው ይበልጥ ክፍሉ አጃ ይዘራ የሚል አሳብ እንደሚቀርብ የታወቀ ነበር ፤ ደግሞ አንደኛቸው እንዲህ እንዲህ ያለው ማሳ ለጎመን ተክል ይልቅ አመቺ ነው ያለ እንደሆነ ፣ ሌላኛው ለሥራ ሥር ተክል እንጂ ለሌላ ፈጽሞ አይሆንም ይላል ። እያንዳንዱ የራሱ ድጋፊ ነበረውና አንዳንድ ብርቱ ክሮክሮች ይፈጠራሉ ።

በጉባዔዎች ወቅት እስኖቦል በብልጻ አነጋገሩ ፣ ብዙውን ጊዜ የምድፅ ብልጫውን ያሸንፍ ነበር ፤ ነገር ግን ፣ ናፖሊዮን በስብሰባዎች ማቋረጫ ወቅት ፣ የራሱን ድጋፊዎች የማግባባት የተሻለ ችሎታ ነበረው ።

በተለይም በበጎቹ ዘንድ ይበልጥ ተደማጭነትን አግኝ ቷል ። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ፣ በጎቹ በወቅቱም ይሁን ከወቅቱ ውጭ «አራት እግሮች ጥሩ ፤ ሁለት እግሮች መጥፎ» እያሉ መጮኸን አዘውትረዋል ፤ ስለዚህ ፣ በዚህ ጩኸታቸው ብዙውን ጊዜ ጉባዔውን ያቋርጡ ነበር ። የእስኖቦል ንግግር በጣም በሚጋጋ ልበት ወቅት ፣ በተለይ ሆን ብለው ለማቋረጥ «አራት እግሮች ጥሩ ፤ ሁለት እግሮች መጥፎ» እያሉ መጮኸን ልምድ እንዳ ደረጉ ታውቋል ።

እስኖቦል ከመኖሪያ ቤት ውስጥ ባገኛቸው «ገበሬውና ኩብት አርቢው» በሚል አርእስት የታተሙትን አንዳንድ አሮጌ መጽሔቶች በማጥናት ፣ ለአዳዲስ ግኝቶችና ማሻሻያዎች ብዙ ዕቅዶችን እያወጣ ነበር ። ስለ ዕርሻ ቦታ ቦዮች ፣ ስለ እንስሳት ማደለቢያ መኖር ስለመሳሰሉት ጠቃሚ ነገሮች በምሁር ቋንቋ ያስረዳል ፤ ደግሞም ፣ በጋሪ የማጓጓዙን ሥራ ለማስቀረት ፣ እንስሳቱ እበታቸውን ሁሉ በዕርሻው ላይ ፣ በተለያዩ ቦታዎች ፣ በየቀኑ እንዲጥሉ ለማድረግ አንድ አስቸጋሪ ዕቅድ አውጥቶ ነበር ።

ናፖሊዎን የራሱ የሆነ አንዳችም ዕቅድ አላወጣም ። ነገር ግን የእስኖቦል ዕቅዶች ምንም ውጤት እንደ

ማይኖራቸው በሰውር ይናገር ነበር ፤ አመቺም ጊዜውን የሚጠብቅ ይመስላል ። ነገር ግን ከተቃረኑባቸው ጉዳዮች ሁሉ ፤ በንፋስ ወፍጮው ጉዳይ ላይ የተነሳውን ያህል የከረረ እልን በረም ።

ከግጦሹ ቦታ ዐለፍ ብሎ ፤ ከርሻው ቤቶች ብዙም ያልራቀ ከርሻው ቦታዎች ሁሉ በላይ ከፍታ የነበረው ፤ አንድ ጉብታ አለ ። መሬቱን ዞሮ ከመረመረ በኋላ ፤ ይህ ቦታ ለነፋሱ ወፍጮ መትከያ በጣም አመቺ ነው በማለት ፤ የንፋስ ወፍጮውም ዲናሞ በማዞር ለዕርሻው ቦታ በሙሉ በቂ የኤሌክትሪክ ኃይል ለማመን ጩት እንደሚያስችል እስኖራል አስታወቀ ። የኤሌክትሪኩም ኃይል ለጋጣዎቻቸው ሁሉ መብራት ከመስጠቱም በላይ ፤ በከረምት ወራት ያሞቃቸዋል ፤ ደግሞም ክብ መጋዝ ፤ የሣር ማጨጃ ፤ የእንስሳት መኖ መክተፊያ ፤ የወተት ማለቢያ መሣሪያዎችን ያንቀሳቅሳል ። እንስሳቱ ከዚያ በፊት ይህን የመሰለ ነገር ሰምተው አያውቁም ፤ (ምክንያቱም የዕርሻው ተቋም ኋላ ቀር ከመሆኑ የተነሳ ፤ መሣሪያዎቹም ሥልጣኔ ያፈራቸው ዓይነት አልነበሩም) እነርሱም ፤ የእጅግ እስደናቂ መሣሪያዎችን ሥዕሎች ፤ እስኖራል በምትሀታዊ ቅልጥፍና ሲያሳያቸውና ፤ እነዚህም መሣሪያዎች የእነሱን ሥራዎች እየሠሩ ሳሉ ፤ እነርሱ ተዝናንተው በግጦሽ ሜዳዎቻቸው ላይ እንደሚሰማሩ ፤ ወይም በንባብና በውይይት አዕምሮዎቻቸውን እንደሚያዳብሩ ሲነግራቸው በአድናቆት አዳመጡ ።

በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ፤ የእስኖራል የነፋስ ወፍጮ ፕላን ሥራ በሙሉ ተጠናቀቀ ። ሚካኒካዊ ዝርዝሮቹ አብዛኛዎቹ የተገኙት ፤ የሚስተር ጆንስ ንብረት ከነበሩት ሦስት መጻሕፍት ነው ፡— «ለቤት አገልግሎት እንዲውሉ መሠራት ያለባቸው አንድ ሺ ጠቃሚ ነገሮች» «እያንዳንዱ ሰው የራሱ ግንበኛ» ፤ እና «ኤሌክትሪኩ ለጀማሪዎች» ከሚሉት መጻሕፍት ነው ።

እስኖራል ለራሱ ቢሮ ይገለገልበት የነበረው ፤ ቀድሞ ለእንቁላሎች መፈልፈያ ይጠቀሙበት የነበረና ፤ ለንድፍ ሥራ አመቺ የሆነ ቀጥተኛ የሣንቃ ወለል ባለው ቤት ውስጥ ነው ። በየቀኑ ለብዙ ሰዓቶች እዚያ ውስጥ ተዘግቶ ይውላል ። መጻሕፍቶቹን ገልጦ ካንድ ድንጋይ ላይ ያስደግፍና ፤ ጠመኔውን በኩቱ

ዎቹ ጥፍሮች መካከል ሰከቶ ፡ ወደ ፊትና ወደ ላላ እየተጣደፈ በመንቀሳቀስ ፡ መሥመሮቹን አቀጣጥሎ ካሠመረ በኋላ ፡ በቀጭን ድምፅ የደስታ ጨኸቶችን ያሰማል ። እያደር የጥላኑ ንድፍ ሥራ በመዘውሮችና በባለ ጥርስ ክብ ምስሎች ተቀነባብሮ እያደገ ኼደ፤ ሌሎቹ እንስሳት ፡ ሊረዱት ባይችሉም ፡ መደነቃቸው አልቀረም ። ቢያንስ በቀን አንድ ጊዜ እየመጡ ይመለከቱታል ። ዶሮዎቹና ዳክቶቹ እንኳን ሳይቀሩ ይመጡና ፡ የጠመኔዎቹን መሥመሮች ረግጠው እንዳያጠፉ ይጠነቀቃሉ ። ገለልተኛ ሆኖ የነበረው ናፖሌዎን ብቻ ነበር ። ከመጀመሪያው ጀምሮ ነው ፡ የንፋስ ወፍጮውን ጉዳይ የተቃወመው ። ይሁን እንጂ ፡ አንድ ቀን ፡ ፕላኖቹን ለመጎብኘት ድንገት ሳይታሰብ መጣ ። በቤቱ ዙሪያ ተንጉራደደ፤ የፕላኖቹን እያንዳንዱን ዝርዝር ሁኔታ አትኩሮ ተመለከተና አንድ ወይም ሁለት ጊዜ እንፈነፈባቸው ፤ ከዚያም ፡ የጎረጥ እየተመለከታቸው ለጥቂት ጊዜ ቆየ ፤ ከዚያ በኋላ ፡ በድንገት እግሩን እንሥቶ በፕላኖቹ ላይ ሽንቱን ሸናና ፡ አንድም ቃል ሳይናገር ወጥቶ ኼደ ።

በንፋስ ወፍጮው አርእስት ላይ ፡ የርሻው እንስሳት በሙሉ ቆልቅ ልዩነት ነበራቸው ። ይኸን ለመሥራት ከባድ ድካም የሚጠይቅ መሆኑን እስኖቦል አልካደም ። ድንጋይ በሸክም ተግዞ በግንብ መልክ መታነፅ ይኖርበታል ፤ ከዚያ በኋላ ፡ የንፋስ መቅዘፊያ መዘውሮች መሠራት ይኖርባቸዋል ። ከዚያ በኋላ ደግሞ ፡ ዲናሞዎችና የኤሌክትሪክ ሽቦዎች ያስፈልጋሉ ። (እነዚህ ነገሮች እንዴት እንደሚገኙ እስኖቦል አልተናገረም ።) ነገር ግን በአንድ ዓመት ውስጥ ተጠናቆ እንደሚያልቅ እስኖቦል ተናገሮዋል ። ከዚያም በመቀጠል ሲያብራራ ፡ አብዛኛው የሥራ ድካም ከመቃለሉ የተነሣ ፡ እንስሳቱ መሥራት የሚያስፈልጋቸው በሳምንት ሦስት ቀን ብቻ እንደሚሆን አስታወቃቸው ። ናፖሊዎን ፡ በሌላ አንጻር ፡ ባሁኑ ጊዜ ዋናው ተፈላጊ ነገር የምግብን ምርት ከፍ ማድረግ መሆኑንና ፡ በንፋስ ወፍጮው ሥራ ላይ ጊዜያቸውን ካባከኑ ፡ ሁሉም በችጋር እንደሚያልቁ አስረዳ ። እንስሳቱ በሁለት መፈክር ሥር ፡ ማለትም ፡ «እስከኖቦልና በሳምንት ሦስት ቀን ለሚለው ድምፅ ስጡ» እና «እናፖሊዎንና ለግርግም ሙሉ ምግብ ለሚለው ድምፅ ስጡ!» በማለት በሁለት ቡድኖች ተደራጁ ። የማንኛውም ቡድን ደጋፊ ያልነበረው ፡ የዕርሻው ቦታ ብቸኛ እንስሳ ፡ ቤንጃሚን ነበር ።

ምግብ ይበልጥ ይትረፈረፋል በሚለውም አሳብ ሆነ ወይም የነፋሱ ወፍጮ ሥራ ያቃልላል የሚሉትን ለማመን አል ፈለገም ። «የነፋሱ ወፍጮ ኖረም አልኖረ ፣ ኑሮ እንደ ነበረ ፣ ማለትም በመጥፎ ሁኔታ ይቀጥላል» ይላል ።

በነፋስ ወፍጮው ላይ ከነበረውም ክርክርም ሌላ ፣ በለ ዕር ሻው ቦታ የመከላከያ ጉዳይ ሥጋት ነበር ። ምንም እንኳን የሰው ልጆች በከብቶች በረት ጦርነት ላይ የተሸነፉ ቢሆኑም ፣ የዕርሻውን ቦታ መልሶ ለመያዝና ሚስተር ጆንስን ለመመለስ ፣ ሌላና ይልቅ ቁርጠኛ የሆነ ሙከራ እንደሚያደርጉ ሙሉ በሙሉ ይታመን ነበር ። ይኸንንም የሚያደርጉበት የበለጠ ምክንያት ነበራቸው ፣ የሽፍትነታቸው ወሬ በባላገሩ ሁሉ ተዛምቶ ፣ የጎረቤት ዕርሻ ቦታዎችንም እንስሳት ከመቼውም ይበልጥ ሞገደኞችና አልገራ ባዮች አድርገዋቸው ነበረና ነው ። እንደ ተለመደው ፣ እስኖቦልና ናፖሊዎን ባሳብ አልተስማሙም ። ናፖሊዎን እንደሚለው ፣ እን ስሳቱ ማድረግ ያለባቸው ፣ የጦር መሣሪያዎችን ገዝተው ስላጠ ቃቀማቸው ራሳቸውን ማሠልጠን ነው ። እስኖቦል እንደሚ ለው ርግቦችን በብዛት መላክና በሌሎች ዕርሻዎች እንስሳት መካከል ሽፍትነት ማነሣሣት ነው ። እንደኛው እንደሚለው የመከላከያ ኃይላቸውን ካላጠናከሩ ለሽንፈት ይጋለጣሉ ፤ ሌላው እንደሚለው ፣ በያለበት ሽፍትነት ከተነሣ ፣ ራሳቸውን መከላከል አያስፈልጋቸውም ። እንስሳቱ መጀመሪያ ናፖሊዎንን አዳመጡ ፤ ቀጥሎም እስኖቦልን ፤ ግን የትኛው ትክክል እንደ ነበረ ሊወስኑ አልቻሉም። በእግርጥም ፣ በወቅቱ ንግግር ሲያደርግ ከነበረው ጋራ ይስማሙ እንደነበረ ራሳቸውም ብዙ ጊዜ ተገን ዝበውታል ።

እነሆ ፣ የእስኖቦል ፕላኖች የተጠናቀቁበት ቀን ደረሰ ። በተከታታይ እሑድ ጉባዔ ፣ የነፋስ ወፍጮው ሥራ ይጀመር ወይ? በሚለው ጥያቄ ላይ ድምፅ ሊሰጥበት ነው ። እንስሳቱ በታላቁ መጋዘን አዳራሽ ውስጥ በተሰበሰቡ ጊዜ ፣ እስኖቦል ተነሥቶ ቆመ ፤ ምንም እንኳን የበጎቹ ጩኸት ዐልፎ ዐልፎ ቢያቋርጥም ፣ የነፋሱ ወፍጮ እንዲሠራ የሚደግፍበትን ምክንያቶች አቀረበ ። ከዚያ በኋላ ፣ ናፖሊዎን ተሥነቶ መልስ ሰጠ ። የነፋሱ ወፍጮ እንዳችም ጥቅም የሚሰጥ ስላይደለ ፣ ማንም የድጋፍ ድምፁን እንዳይሰጥ በርጋታ አሳሰበ ፣ ወዲያው ተመልሶ ተቀመጠ ። የተ

ናገረውም ለሰላላ ሰኮንድ እንኳን አይሆንም ፤ ደግሞም ፡ ንግግሩ ስሜት ቢያሳድር ፡ ባያሳድር ፡ ግድ ያልነበረው ይመስል ነበር ። በዚህ ጊዜ ፡ እስኖቦል ፈጥኖ ተነሥቶ ቆመና ፡ እንደ ገና መጮኽ ጀምረው የነበሩትን በጎች ዝም አሠኝቶ ፡ የነፋስ ወፍጮው ሥራ ድጋፍ እንዲያገኝ በጥልቅ ስሜት በመማጠን ንግግሩን ጀመረ ። እስካሁን ድረስ ፡ እንስሳቱ ስሜታቸው እኩል በኩል የተከፋፈለ ነበር ለማለት ይቻላል ፤ ነገር ግን ፡ የእስኖቦል አንደበተ ርቱፅ ነት ባንድ አፍታ ስሜታቸውን ማረከው ። ከእንስሳቱ ጫንቃ ላይ አስከፊው ሥራ በተነሣ ጊዜ ፡ የእንስሳት ዕርሻ ምን መልክ እንደሚኖረው ፡ እጅግ እንፀባራቂ በሆኑ ዐረፍተ ነገሮች ሣለላቸው ። አሳቡ አሁን ከሣር ማጨጃዎችና ከእንስሳት መኖ መከተፊያዎች ዐልፎ ተንደርድሮዋል ። ኤሌክትሪክ ፡ ለእያንዳንዱ ጋጣ የኤሌክትሪክ ብርሃን ፡ ሙቅና ቀዝቃዛ ውኃ ፡ የኤሌክትሪክ ማሞቂያም ለማደል ከመቻሉም በላይ ፡ የመውቂያ መኪናዎችን ፡ ማረሻዎችን ፡ ያፈር መከሰከሻዎችን ፡ መዳመጫዎችን ፡ እንደዚሁም አጭዶ ማሠራያዎችን መኪናዎች ሁሉ ያንቀሳቅሳል ፡ ብሎ አስረዳቸው ። ንግግሩን ጨርሶ ካበቃ በኋላ ፡ የድጋፉ ድምፅ ወዴት እንደሚያመዝን የሚያጠራጥር አልነበረም ። ነገር ግን ፡ ልክ በዚህ ወቅት ፡ ናፖሊዎን ተነሥቶ ቆመና ለየት ያለ የግልምጫ አስተያየቱን በእስኖቦል ላይ ተክሎ ፡ ከዚያ በፊት እንደዚህ ሲጮኽ ማንም ባልሰማው ከፍተኛ ቀጭን ድምፅ ጩኸቱን አንባረቀው ።

በዚህ ጊዜ ፡ በጣም አስፈሪ የውሾች ጩኸት ከውጭ ተሰማና ፡ በነሐስ የተሸለሙ ያንገት ጠፍሮችን ያሠሩ ፡ ዘጠኝ ወደል ውሾች እየዘለሉ ወደ መጋዘኑ ውስጥ ገቡ ። በቀጥታ ወደ እስኖቦል ሮጡ ፤ እርሱም በጥርሳቸው ሳይዘነጥሉት ለጥቂት አመለጠ ። በዚያችም ወቅት ፡ በበሩ ተፈትልኮ ሲወጣ እነሱም ተከተሉት ። ከመጠን በላይ ተደንቀውና ለመናገር ፈርተው ፡ እንስሳቱ ሁሉ በሩ ላይ ተከማችተው የማሳደዱን ትርኢት ይመለከቱ ጀመር ። እስኖቦል ወደ መንገዱ በሚወስደው የግጦሽ ሜዳ ላይ ሮጠ ። ይሮጥ የነበረውም ልክ አንድ ዐሣማ ሊሮጥ ይችል የነበረውን ያህል ብቻ ነው ፤ ግን ውሾቹ ሊደርሱበት ምንም ያህል አልቀራቸውም ። ድንገት አዳለጠውና ፡ ሊይዙት ነው የሚል እምት አሳድሮ ነበር ። ከዚያም እንደ ገና ተነሣና ፡ ከመቼውም በበለጠ ፍጥነት ይሮጥ ጀመር ፤ ከዚያ በኋላ ፡ ውሾቹ እንደ ገና ደረሱበት።

ከውሾቹ አንዱ ደርሶ የእስኖሶልን ጭራ በመንጋጋዎቹ ለቀም አደረገው ፤ እስኖሶል ግን ፣ ጭራውን አወዛወዘ ለጥቂት አስለቀቀው ። ከዚያ በኋላ ፣ ስንዝር ያህል ርቀት ሲቀረው ፣ በበለጠ ፍጥነት ተፈትልኮ በአጥሩ ቀዳዳ ተሾለከና ካይናቸው ተሠወረ ።

በዝምታና በፍርሐት ስሜት ፣ እንስሳቱ ወደ መጋዘኑ አዳራሽ ውስጥ ተመልሰው ገቡ ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፣ ውሾቹ እመር እመር እያሉ ተመልሰው መጡ ። በመጀመሪያው ጊዜ ፣ እነዚህ ፍጥረቶች ከየት እንደመጡ ለመገመት የቻለ ማንም አልነበረም ። ነገር ግን ፣ ችግሩ ወዲያው ተፈታ ፣ ናፖሊዎን ከእናቶቻቸው ነጥሎ በግል ያሳደጋቸው ቡችሎች ኖረዋል ። ምንም እንኳን ገና ሙሉ በሙሉ ያደጉ ባይሆኑም ፣ በጣም ትላልቅና እንደ ተኩላ አውሬ መሣይላ ውሾቹ ነበሩ ። ወደ ናፖሊዎን ተጠጉ ። ሌሎቹ ዎሾች ለሚስተር ጆንስ ያደርጉ በነበረው ዓይነት ለእርሱ ጭራቸውን ይቆሉ እንደ ነበረ ታይቷል ።

ናፖሊዎን ፣ ውሾቹን አስከትሎ ፣ ቀድሞ ሚጀር ንግግሩን ለማድረግ ቆሞበት ወደ ነበረው ከፍተኛው መድረክ ላይ ወጣ ። የእሑድ ቀን ጉባዔዎች ካሁን ወዲያ የቀሩ መሆናቸውን አስታወቀ ። አስፈላጊ ካለመሆናቸውም በላይ ፣ ጊዜ የሚያበክኑ ናቸው አለ ። ለወደፊቱ ፣ የዕርሻውን ቦታ የሚመለከቱት ጉዳዮች ሁሉ የሚወስኑት ፣ እርሱ ራሱ በሊቀ መንበርነት በሚመራው ባንድ ልዩ የዐሣሞች ኮሚቴ ይሆናል ። እነዚህም በግል ከተሰበሰቡ በኋላ ፣ ውሳኔዎቻቸውን ፤ ለሌሎቹ ያስታውቃሉ ። እንስሳቱ ለስንደቅ ዓላማው ሰላምታ ለመስጠት ፣ «የእንግሊዝ እንስሳቅ ሆይ» መዝሙርን ለመዘመርና ለተከታዩ ሳምንት ትእዛዞቻቸውን ለመቀበል ፣ አሁንም ቢሆን እሑድ እሑድ ጠዋት ይሰበሰባሉ ፤ ነገር ግን ፣ ከእንግዲህ ወዲያ የክርክር መድረክ አይርም ።

ምንም እንኳን የእስኖሶል መወገድ ያስደነገጣቸው ቢሆንም ፣ እንስሳቱ በዚህ መግለጫ አልተደሰቱም ። ብዙዎቹ የመከራከር ችሎታ ቢኖራቸው ኖሮ ፣ ተቃውሞዎቻቸውን ባስሙ ነበር ። ቦክስርም ሳይቀር ነገሩ ግልጽ ስላልሆነለት ግር ብሎታል ። ዝገሮቻቸውን ወደ ኋላ አቁሞ ፣ የግንባሩን ፀጉር ደጋግሞ አወዛወዘ ፤ አሳቦቹን ለማሰባሰብ ብርቱ ጥረት አደረገ ፤ ነገር

ግን፡ በመጨረሻው ምን እንደሚል ጠፋው = ይሁን እንጂ፡ ከዐ
ሣማዎቹ አንዳንዶቹ፡ ይበልጥ የማሳመን ችሎታ ነበራቸው =
በመጀመሪያው ረድፍ ተቀምጠው የነበሩ አራት ትንንሽ ዐሣማ
ዎች በቀጭን ድምፅ ጮኸው ተቃውሞዎቻቸውን አሰሙና፡ አራ
ቱም ተነሥተው በመቆም ባንድነት ይንጫ ጩ ጀመር = ነገር
ግን፡ በናፖሊዎን ዙሪያ ተቀምጠው የነበሩት ውሾች ድንገት
በመጓጉር ድምፅ አስፈራራቸውና፡ ዐሣማዎቹ ጭጭ ብለው
ተመልሰው ተቀመጡ = ከዚያ በኋላ፡ በጎቹ «አራት እግሮች
ጥሩ፡ ሁለት እግሮች መጥፎ» የሚለውን ጩኸታቸውን ለቀ
ቁት፤ እስከ ሩብ ሰዓት ያህል ስላላቋረጡ፡ ማንኛውም
የመከራከር ዕድል እንዲያበቃ አደረጉ =

ከጊዜ በኋላ፡ አዲሱን አዘገጃጀት ለሌሎች እንዲያስረዳ
እስኩዌለር ተላከ =

«ጓዶች!» አለ፡ «ይህን ተጨማሪ ሥራ በመውሰድ፡ ጓድ
ናፖሊዎን ስላደረገው መስዋዕት እያንዳንዳችሁ እንደ ተደሰታ
ችሁ እተማመናለሁ = ጓዶች፡ መሪነት አስደሳች ነገር አይምልሱ
ላችሁ! እንዲያውም፡ ትልቅና ከባድ ኃላፊነት ነው = እንስሳት
ሁሉ እኩል መሆናቸውን ከጓድ ናፖሊዎን የበለጠ የሚያምን
የለም = የራሳችሁን ጉዳዮች በራሳችሁ ውሳኔዎች ብትፈጽሙ
እጅግ በተደሰታችሁ ነበር = ነገር ግን አንዳንድ ጊዜ የተሳሳቱ
ውሳኔዎችን ልታሳልፉ ትችላላችሁ፡ ጓዶች፤ ከዚያስ የት እንደ
ርሳለን? አሁን እንደተረዳነው፡ የዚህን ካንድ ወንጀለኛ
የማይሻለውን የእስኖቦልን፡ የማይረባ የነፋስ ወፍጮ
አሳብ ደግፋችሁ ብትወስኑስ ኖሮ?»

«ከብቶች በረት ጦርነት ላይ በጀግንነት ተዋግቷል» አለ
አንዱ =

«ጀግንነት በቂ አይደለም፤» አለ እስኩዌለር = «የበለጠ ዋጋ
ያላቸው ታማኝነትና ታዛዥነት ናቸው = ስለ በረቱ ጦርነትም
ቢሆን፤ በዚያ ላይ እስኖቦል የተጫወተው ሚና አለመጠን የተጋነነ
መሆኑን የምንረዳበት ጊዜ እንደሚመጣ አምናለሁ = ሥርዓት፡
ጓዶች፤ እንደ ብረት የጠነከረ ሥርዓት! ወቅታዊው መፈክር
ይህ ነው = አንዲት የተሳሳተች ርምጃ ብንወስድ፡ ጠላቶቻችን
በላያችን ላይ ገብ እንደሚሉብን እሙን ነው = በእርግጥ፡
ጓዶች፡ ጀንስ ተመልሶ እንዲመጣ አትፈልጉም አይደል?»

አሁንም እንደ ገና ይህ ትችት መልስ አልነበረውም ። በርግጥ ፡ እንሰሳቱ ጀንስ እንዲመለስ አይፈልጉም ፤ የእሑድ ጠዋቶቹ ክርክር መድረኮች ለጀንስ ተመልሶ መምጣት ምክንያት ከሆኑ ፡ የክርክር መድረኮቹ መቆም አለባቸው ። ነገሩን ለማጤን ጊዜ አግኝቶ የነበረው ቦክሰር ፡ የሁሉንም ስሜት የሚገልጸውን አሳብ እንዲህ ሲል ተናገረ ፤ «ንድ ናፖሌዎን እንዲህ ካለ ፡ ልክ መሆን አለበት» ከዚያም ቀን ጀምሮ ፡ «ናፖሌዎን ምን ጊዜም ልክ ነው» የሚለውን የመመሪያ አሳብ መከተል ጀመረ ፤ ከዚህም በተጨማሪ «በበለጠ ትጋት እሠራለሁ!» የሚል የግሉ የሆነ መፈክር ነበረው ።

በዚህ ጊዜ የአየሩ ጠባይ ሻል ብሎ ፡ የጸደይ ዕርሻ ተጀምሮ ነበር ። እስኖቦል የነፋስ ወፍጮ ፕላኖቹን ንድፍ ሥሎበት የነበረው ቤት ተዘግቶ ስለ ነበረ ፡ ፕላኖቹ ከወለሉ ላይ ተደምስሰው ጠፍተዋል ፡ የሚል እምነት አሳድሮ ነበር ። በየእሑድ ዕለት ጠዋት ፡ በእራት ሰዓት ፡ እንሰሳቱ በትልቁ መጋዘን አዳራሽ ውስጥ እየተሰበሰቡ የሳምንቱን ትእዛዛቸውን ይቀበሉ ነበር ።

በዚህ ጊዜ ፡ ከሥጋው ሁሉ ተላቆ የነበረው ያሮጌው ሚጀር ራስ ቅል ከመቃብሩ ውስጥ ወጥቶ ፡ ከሰንደቁ ሥር ፡ ከጠመንጃው ጉን በአንድ የግንድ ጉማጅ ላይ ተቀምጦ ነበር ። ከዓላማው መስቀል ሥነ ሥርዓት በኋላ ፡ እንሰሳቱ ወደ መጋዘኑ አዳራሽ ከመግባታቸው በፊት ፡ በራስ ቅሉ ፊት እየሰገዱ በሰልፍ ማለፍ ነበረባቸው ።

ባሁኑ ጊዜ ፡ ቀድሞ ያደርጉት እንደ ነበረው ፡ በስብሰባው አዳራሽ ውስጥ ሁሉም ባንድነት አይቀመጡም ። ናፖሌዎን ፡ እስኩዊለርና አንድ ሌላ የመዝሙር ድርሰቶችንና ቅጂዎችን የማቀነባበር ልዩ ተሰጦ ከነበረው ሚኒሙስ ከተባለ ዐሣማ ጋር ፡ በዘጠኙ ቡችሎች ተከበው ፡ ከፍ ብሎ በተሠራው መድረክ ላይ ይቀመጣሉ ፤ ሌሎቹ ዐሣማዎች ደግሞ ከኋላቸው ይቀመጣሉ ። ሌሎቹ እንሰሳት ፡ ከፊት ለፊታቸው ፡ በትልቁ መጋዘን ዋናው አዳራሽ ውስጥ ይቀመጣሉ ። ናፖሌዎን ፡ በሸካራ ድምፅና በወታደራዊ ቅላጼ የሳምንቱን ትእዛዞች ያነብና ፡ እንድ ጊዜ ብቻ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር ከተዘመረ በኋላ ፡ እንሰሳቱ ሁሉ ይበተናሉ ።

እስኖቦል ከተባረረ በኋላ በዋለው በሦስተኛው እሑድ ዕለት ፡ ከዚያ ሁሉ ሁኔታ በኋላ ፡ የነፋስ ወፍጮ መሠራት ያለ በት መሆኑን ናፖሌዎን ባስታወቀ ጊዜ ፡ እንሰሳቱ በመጠኑ ሳይደነቁ አልቀሩም ። ናፖሌዎን ፡ ይህ ተጨማሪ ተግባር እጅግ ከባድ ሥራ መሆኑን ለእንሰሳቱ ከማስጠንቀቅ በስተቀር ፡ እሳቡን ለምን እንደቀየረ ምክንያት አላቀረበም ።

ምናልባትም ፡ መቁንኖቻቸውንም መቀነስ አስፈላጊ ይሆን ይሆናል ። ይሁን እንጂ ፡ ፕላኖቹ ፡ እስከ መጨረሻይቱ ዝርዝር ሳይቀር ፡ ተጠናቅቀዋል ። ባለፉት ሦስት ሳምንታት ውስጥ አንድ የዐሣማዎች ልዩ ኮሚቴ ፡ ይኸንኑ ሥራ ሲያጠናቅቅ ሰንብቷል ። የነፋስ ወፍጮው ሕንፃ ሥራ ፡ ሌሎቹም የተለያዩ የማሻሻል ተግባሮችን ጨምሮ፡ሁለት ዓመት ጊዜ እንደሚፈጅ ተገምቷል ።

ያን ዕለት ማታ ፡ እስኩዊለር ለሌሎቹ እንሰሳት እንዳስረዳው ፡ «እንደ እውነቱ ከሆነ ፡ የነፋስ ወፍጮውን ጉዳይ ናፖሌዎን በመሠረቱ ተቃውሞ አያውቅም። እንዲያውም ፡ ከመጀመሪያ ጀምሮ አሳቡን ያመነጨው እርሱ ራሱ ሲሆን ፡ እስኖቦል በእንቁላሎች መፈልፈያ ቤት ወለል ላይ የሣለው የፕላኑ ንድፍ ፡ በውነቱ ከናፖሌዎን ሰነዶች መኻል ከተሰረቁ ወረቀቶች የተገለበጠ ነው ። የነፋስ ወፍጮው በእርግጥም የናፖሌዎን የፈጠራ ሥራ ነው ።»

«ታዲያ ፡ ለምንድን ነው ፡ ስለዚህ ጉዳይ ብርቱ የተቃውሞ አሳብ ያቀረበው?» ሲል ጠየቀ አንዱ ። ይህን ጊዜ እስኩዊለር ከፋኛ እንደ ተጋለጠ ተሰማው ።

«ይኸማ ፡ ጓዶች» አለ ። «የጓድ ናፖሌዎን ብልጠት ነው ። ለምን መሰላችሁ የተቃወመ የመሰለው? አደገኛና መሠሪ ፍጡር የነበረውን እስኖቦልን ለማስወገድ የተጠቀመበት ዘዴ ብቻ ነው ። አሁን እንግዲህ እርሱ ከተወገደ ዘንድ ፡ ያለ እርሱ ጣልቃ ገብነት ፡ የነፋስ ወፍጮውን ሥራ ማከናወን ይቻላል ። ይህ ፡ ታክቲክ! ይባላል» አለ እስኩዊለር ። ቃሉንም እየደጋገመ ፡ «ታክቲክ! ጓዶች ፡ ታክቲክ!» በማለት ፡ ላይ ታች ተንጐራደደ ፤ ጭራውንም በመቁላት ተንከትከቶ ሣቀ ። ይህ ቃል ምን እንደ ሆነ እንሰሳቱ አልገባቸውም ፤ ነገር ግን የእስኩዊለር አነጋገር በጣም አሳማኝ በመሆኑና ከእርሱም ጋራ የነበሩት ሦስት ወሾች በማስፈራራት ድምፅ ስላጉረመረሙ ፡ ያለ ተጨማሪ ጥያቄ ገለጸዎቹን ተቀብለው ለማመን ተገደዱ ።

ስ ድ በ ት

በዚያ ዓመት ውስጥ በሙሉ ፡ እንስሳቱ እንደ ባሮች ነው የሠሩት ። የሆነ ሆኖ ፡ በሥራቸው ይደሰቱ ነበር ፤ በኋላ ለሚከተሉት መስሎቻቸው ጥቅም እንጂ ፡ ለጥርቅም ሰነፎችና ሌቦች የሰው ዘሮች ጥቅም እንደማይውል በመገንዘብ ፡ ደከመኝ ስለቸኝ ብለው እያጉረመርሙም ነበር ።

በጸደይና በበጋ ወራት በሙሉ ፡ በሣምንት ስድሳ ሰዓቶች ሠሩ ፤ ደግሞ በነሐሴ ወር ውስጥ ፡ እሑድ እሑድ ከቀትር በኋላ ጭምር ሥራ እንደሚኖር ናፖሌዎን አስታወቀ ። ይህ ሥራ በሙሉ ፈቃደኝነት የሚሠራ ነው ፤ ግን ፡ ከዚህ ሥራ የሚቀር እንስሳ ግማሽ መቁነኑ ይቀነስበታል ። ይኸውም ሆኖ ፡ አንዳንድ ሥራዎች ሳይከናወኑ እንዲቀሩ ግድ ሆኖዋል ። ሰብሉ ካምናው ትንሽ ቀንሷል ፤ ደግሞም ለሥራሥር አትክልት ተመድበው የነበሩት ሁለቱ ማሳዎች ጦም እድረዋል ፤ ምክንያቱም ፡ በበጋው ወራት ፡ በወቅቱ ሳይታረሱ በመቅረታቸው ነው ። በመጨረሻው የከረምት ወራት ከባድ ችግር ሊያጋጥም ይችላል ።

የነፋስ ወፍጮው ሥራ ያልታሰቡ ችግሮችን አስከተለ ። በዕርሻው ክልል ጥሩ የብሓ ድንጋይ ማውጫ ቦታ ነበር ፤ ባንድ መጋዘን ውስጥ ደግሞ ፡ የተትረፈረፈ አሸዋና ሲሚንቶ ተገኘ ፤ ስለዚህ ለግንባታው ሥራ አስፈላጊ የነበሩት ዕቃዎች ሁሉ በዚያው ተገኙ ። ነገር ግን ፡ በመጀመሪያው ወቅት ፡ እንስሳቱ መፍትሔ ሊያገኙለት ያልቻሉት ችግር ፡ ድንጋዩን አመቺ በሆኑ መጠኖች እንዴት መፍለጥ እንደ ነበረባቸው ነው ። ምክንያቱም ማንኛውም እንስሳ በኋላ እግሮቹ ሊቆም ስለማይችል ፡ ሊሠሩባቸው በማይችሉት ፡ በመራጃዎችና በመሳሰሉት መሣሪያዎች ካልሆነ በስተቀር ፡ ሌላ ዘዴ የነበረ አይመስልም ነበር ። ትክክለኛው ዘዴ ለአንዱ የተከሠተለት ኩባኩ ሳምንታት ከንቱ ድካም በኋላ ብቻ ነው ። — ማለትም ፡ በግራቪቲ (ስበት ኃይል) መጠቀም ። እንዳሉ ሊጠቀሙባቸው ያልቻሉት ከመጠን በላይ ትላልቅ ቋጥኞች በድንጋይ ማውጫው ቦታ ተቆልለው ይገኙ ነበር ። በእነዚህ ዙሪያ እንስሳቱ ገመዶችን

ጠመጠሙ ፤ ከዚያም በኋላ ሁሉም ባንድነት ፣ ላሞች ፣ ፈረሶች ፣ በጎችና ፣ ገመዱን ለመያዝ የቻለ ማንኛውም እንሰሳ ሁሉ ፣ በጣም አስፈላጊ በነበረበት ወቅት ፣ — ዐሣማዎች እንኳን ሳይቀሩ — በመሳተፍ ፣ ተስፋ በሚያስቆርጥ ቀርፋፋ ዘገማታ ፣ ከድንጋይ ማውጫው ረባዳ ቦታ ወደ ላይ ጎትተው ካወጡ በኋላ ፣ ወደ ታች ተንከባለው እንዲወድቁ በመልቀቅ ይከሰክሱ ዋቸዋል ። ከዚህ ድካም አንጻር ሲታይ ፣ የተፈለጡትን ድንጋዮች ወደ ላይ ማጋዙ ቀላል ነበር ማለት ይቻላል ። ፈረሶቹ በጭነት ጋሪ እየሞሉ ያግዛሉ ፤ በጎቹ እንዳንዱን ድንጋይ እየጎተቱ ያወጣሉ ፤ ሙርየልና ቤንጃሚንም ቢሆኑ ፣ ያንዲት አሮጊት አስተማሪ ንብረት በነበረች ጋሪ ሥር ተጠምደው ድርሻ እገዛቸውን አበርክተዋል ። የበጋው ወራት ለማለቅ በተቃረበ ጊዜ ፣ የድንጋይ ክምችት ተሰብስቦ ነበርና ፣ በዐሣማዎቹ ተቆጣጣሪነት የግንባታው ሥራ ተጀመረ ።

ዳሩ ግን ፣ ሥራው አድካሚና ፈቅ የማይል ነበር ። ብዙውን ጊዜ ፣ አንዱን ቋጥኝ ብቻ ጎትቶ ወደ ጫፍ ለማውጣት የአንድ ቀን ሙሉ ልፋት ይጠይቅ ነበር ። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ፣ ለፍተው ላይ ድረስ አውጥተው ሲለቁት ሳይከሰከስ ይቀራል ። ያለ ቦክሰር እንዳችም ውጤት ባልተገኘ ነበር ። የሌሎቹ እንሰሳቱ ሁሉ ጉልበት ቢሰበሰብ የእርሱን ጉልበት አይወዳደርም ። ቋጥኙ ወደ ታች መንሸራተት ሲጀምርና ፣ እንሰሳቱ ሁሉ ገደል ገባን ብለው ሲንጫጩ ፣ ከገመዱ ጋር እየታገለና ቋጥኙን በማቆም ዘወትር የሚያድናቸው ቦክሰር ነበር ። አንዳንድ ስንዝር በጣር እየተራመደ ፣ እያለከለከና ፣ መሬቱን በጥፍሮቹ እየቆነጠጠ ፣ አካሉ ሁሉ በላብ ተጠምቆ ሲታይ ፣ እንሰሳቱ ሁሉ ባድናቆት ስሜት ይዋጣሉ ። ከሎቨር አንዳንድ ጊዜ ፣ ከመጠን በላይ ራሱን እንዳያደክም ፣ እንዲጠነቀቅ ትመክረዋለች ፤ ቦክሰር ግን አይሰማትም ። ለችግሮቹ ሁሉ በቂ መልስ መስለው ይታዩት የነበሩት ፣ «በበለጠ በርትቼ እሠራለሁ» እና «ናፖሌዎን ምን ጊዜም ትክክል ነው!» የሚሉት ሁለቱ መፈክሮች ናቸው ። ጠዋት ጠዋት በእኩል ሰዓት ፈንታ ፣ ከሦስት ሩብ ሰዓት አስቀድሞ እንዲቀሰቅሰው ካውራ ዶሮው ጋር ተስማምቶ ነበር ። ባሁኑ ጊዜ እምብዛም ትርፍ ጊዜ ያልነበረው ቢሆንም ፣ በትርፍ ጊዜዎቹ ፣ ብቻውን ወደ ድንጋይ ማውጫው ቦታ ሺዶ

አንድ ሸክም የተፈለጡ ድንጋዮችን ብቻውን ተሸክሞ ወደ ነፋሱ ወፍጮ መሥሪያ ቦታ ይወስዳል ።

በዚያ የበጋ ወራት ውስጥ ፡ ምንም እንኳን ሥራቸው ከባድ የነበረ ቢሆንም ፡ እንስሳቱ ምንም ያህል ችግር አልገጠማቸውም ። በጀንስ ጊዜ ከነበረው ምግብ ይበልጥ ባያገኙም ፡ ያነሰ ግን አልነበረም ። የተሻለው ዕድላቸው ፡ ራሳቸውን ብቻ መመገብ እንጂ አምስት አባዛኝ የሰው ልጆችን ጭምር መርዳት አልነበረባቸውምና ፡ ሚዛኑን ሊያጋድሉት የሚችሉት ፡ ብዙ ችግሮች ቢያጋጥሙ ኖሮ ነበር ። ደግሞም በብዙ ረገድ ፡ የእንስሳቱ የሥራ አፈጻጸም ዘዴ ይበልጥ የሠለጠነና ድካምን የሚያቃልል ሆኖ ተገኝቷል ። ለምሳሌ ፡ የአረምን ሥራ የመሳሰሉትን ሥራዎች ፡ የሰው ልጆች ከሚችሉት በላይ በሆነ ጥንቃቄ ሊከናወኑ ችለዋል ። ደግሞ ባሁኑ ጊዜ ማንም እንስሳ አይሰርቅ ስለነበር ፡ የግጦሹን ቦታ ከዕርሻው ቦታ ለይቶ ማጠር አስፈላጊ አልነበረም ፤ ይኸውም ሁኔታ በአጥርና በመዝጊያዎች ጥገና ሥራ ይባከን የነበረውን ድካም ሊያቃልል ችሏል ። ቢሆንም ፡ የበጋው ወራት እየተገባደደ ሲኼድ ፡ የተለያዩ ያልታሰቡ እጥረቶች እየተከሠቱ መጥተዋል ። በዕርሻው ውስጥ ፡ ሊመረቱ የማይችሉ ፡ እንደ ላምባ ፡ ምስማሮች ፡ ሲባኑ ፡ የውሻ ብስ ኩትና ለፈረሶች ኩቱ ጫማዎች መሥሪያ ብረት የመሳሰሉት አስፈላጊ ። ከጊዜ በኋላ ፡ ከሥራ መሣሪያዎችም በስተቀር ፡ የዘር እህልና የአርቲፊሻል ማዳበሪያ ጭምር ሊያስፈልግ ነው ። በመጨረሻም ፡ ለነፋስ ወፍጮው የሚሆን መኪናዎች ። እነዚህ ሁሉ እንዴት እንደሚገኙ ማንም ሊገምት አልቻለም ።

አንድ ቀን እሑድ ጠዋት ፡ እንስሳቱ ትእዛዞቻቸውን ሊቀበሉ በተሰበሰቡ ጊዜ ፡ ስለ አንድ አዲስ ፖሊሲ (አቅዋም) የወሰነ መሆኑን ናፖሊዎን አስታወቀ ። ከአንግዲህ ወዲያ የእንስሳት ዕርሻ ተቋሙ ከሌሎቹ የጐረቤት ዕርሻ ተቋሞች ጋራ የንግድ ለውጥ ተግባር ይጀምራል ፤ በእርግጥ ፡ ይኸን ለማድረግ የተነሣው ለንግድ ዓላማ ሳይሆን ፡ እንዳንድ ባስቸኳይ ማግኘት ያለበትን ዕቃዎች ለማግኘት ብቻ ነው ። «የነፋስ ወፍጮው ፍላጎቶች ከማንኛውም ነገር በላይ ቅድሚያ ሊሰጣቸው ይገባል» አለ ። ስለዚህ አንድ ከምር ድርቆሽና ከዘንድሮው የስንዴ ሰብል ከፊሉን ለመሸጥ እየተሰማማ መሆኑንና ፡ ደግሞም

ወደፊት ተጨማሪ ገንዘብ ካስፈለገ ፡ ምን ጊዜም በዊሊንግ ዶን ገበያ ተፈላጊነት ያላቸውን እንቁላሎች በመሸጥ እንዲሟላ ይደረጋል ፤ በማሉት አስረዳቸው ። «ዶሮዎቹ » እለ ናፖሊዎን ንግግሩን በመቀጠል ፡ «ይህን መስዋዕትነት በጸጋ ሊቀበሉ ይገባቸዋል ፤ ምክንያቱም ፡ ለነፋስ ወፍጮው ሥራ እነርሱ የሚያበረክቱት ልዩ መዋጮ መሆኑ ነውና ።»

አሁንም እንደ ገና እንስሳቱ ፡ አንድ ግልጽ ያልሆነ የመጨነቅ ስሜት አደረባቸው ። ከሰው ልጆች ጋራ ከቶ አንዳችም ነገር አለመዋዋል ፤ አንዳችም የንግድ ሥራ አለመሥራት ፤ ከቶ በገንዘብ አለመጠቀም ፤ ጆንስ ከተባረረ በኋላ ፡ በዚያ የመጀመሪያው የድል ጉባዔ ላይ ከተላለፉት የመጀመሪያዎቹ ውሳኔዎች ውስጥ እነዚህ ነገሮች አልነበሩም ወይ? እንደዚህ ያሉ ውሳኔዎች ተላልፈው እንደ ነበረ ፡ እንስሳቱ ሁሉ ያስታውሳሉ ፤ ወይም ፡ ሌላው ቢቀር ፡ የሚያስታውሱ ይመስላቸዋል ።

ናፖሊዎን ጉባዔዎችን በሠረዘ ጊዜ ተቃውመው የነበሩት አራቱ ያሣማ ግልገሎች ሲፈሩ ሲቸሩ አሁንም የተቃውሞ ድምፅ አሰሙ ፤ ነገር ግን ፡ ከውሾቹ የተሰነዘረው ኃይለኛ የዛቻ ድምፅ ወዲያው ዝም አሠኛቸው ። ከዚያም ፡ እንደ ተለመደው ፡ በጎቹ «አራት እግሮች ጥሩ ፡ ሁለት እግሮች መጥፎ!» የሚለውን ጨካኝነት ታቸውን እንባረቁትና ፡ ተፈጥሮ የነበረው ሁከት ለጊዜው ተረጋጋ ። በመጨረሻም ፡ ናፖሊዎን ጸጥታውን ለማስከበር አንድ እግሩን አነሣና ፡ ማንኛውንም ዝግጅት ሁሉ ያደራጀ መሆኑን አስታወቀ ። እጅግ የተጠላ ነገር በመሆኑ ፡ ከሰዎች ጋር ማንኛቸውም ሌሎች እንስሳት እንዲገናኙ አያሻም ። መላውን ሸክም በራሱ ጫንቃ ላይ ለመጫን አስቦ ነው ። አንድ ሚስተር ዊምፐር የተባለ ፡ በዊሊንግዶን የሚኖር የሕግ አማካሪ ፡ በእንስሳት ዕርሻና በውጭው ዓለም መካከል ስለሚኖሩት ጉዳዮች በአገናኝነት ለመሥራት ተስማምቷል ። እርሱም ትእዛዛቹን ለመቀበል በየሳምንቱ ሰኞ ጠዋት ወደ ዕርሻው ቦታ ይመጣል ። ናፖሊዎን ፡ የ«እንስሳት ዕርሻ ይኑር!» የሚለውን የተለመደውን መፈክር ጮኹ በማሰማት ንግግሩን አበቃና ፡ «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር ከተዘመረ በኋላ እንስሳቱ ተበተኑ ።

ከዚያ በኋላ ፡ እስኩዊለር በዕርሻው ግቢ ውስጥ እየዞረ ጉብኝት በማድረግ ፡ የእንስሳቱን መንፈስ አረጋጋው ። በንግድ ሥራ እንዳይሰማሩና በገንዘብ እንዳይጠቀሙ የሚል ውሳኔ ተላ ልፎ ፡ ወይም እንዲያውም አሳቡ እንኳን ቀርቦ እንደሚያውቅ አረጋገጠላቸው ። ምናልባትም በመጀመሪያው ሰዎች እስኖቦል ከነዛው የፈጠራ ወሬ የመነጨ ሳይሆን አይቀርም ። ከእንስሳቱ አንዳንዶቹ አሁንም ጥርጣሬ አደረባቸው ፤ ነገር ግን ፡ እስኩዊለር በብልጠት እንዲህ ሲል ጠየቃቸው ፤ «ንጹህ ፡ ግን ይህን ነገር በሕልማችሁ ያያችሁት ነገር ላለመሆኑ እርግጠኞች ናችሁ? እንዲህ ያለ ውሳኔ ለመተላለፉ አንዳች የጽሑፍ ማስረጃ አላችሁ? የት ቦታ ነው ተጽፎ የሚገኘው?» ስለመሳሰላቸው እርግጠኞች ስለነበሩ ፤ እንስሳቱ አመኑ ።

በስምምነቱ መሠረት ፡ በእየሰኛው ዕለት ጠዋት ሚስተር ዊምፐር ወደ ዕርሻው ቦታ ይመጣል ። ሪዞቹ ወደ ጉንና ጉን የተንጨፈረሩ ፤ አታላይ መሳይ ፡ ቁመተ አጭር ሰው ሲሆን ፡ የአነስተኛ ንግድ ሥራዎች አማካሪ ቢሆንም ፡ የእንስሳቱ ዕርሻ አንድ ደላላ የሚሻበት ቀን እንደሚመጣ ፡ ከማንም ሌላ ሰው በፊት የተረዳና ፡ ኮሚሽኑን ለማግኘት ያቀደ ሰው ነው ።

እንስሳቱ ሲመጣና ሲገኝ ይመለከቱት የነበረው በመጨረሻ ሁኔታ ሲሆን ፡ በተቻለ መጠን ይሸሹት ነበር ። ሆኖም ፡ ባራቱ እግሮቹ የቆመው ናፖሊዎን ፡ በሁለት እግሮቹ ለቆመው ዊምፐር ትእዛዝ ሲሰጥ ማየቱ ራሱ ፡ ልባቸውን በኩራት የሞላ ውና ከአዲሱ ስምምነት ጋራ በከፊል ያስታርቃቸዋል ። ከሰው ዘር ጋራ የነበሩዋቸው ግንኙነቶች ፡ ቀድሞ ከነበረው አሁን ለየት ያለ ነው ። የእንስሳቱ ዕርሻ አሁን እየበለጸገ በመምጣቱ የሰው ልጆች ጥላቻቸውን አልቀነሱም ፤ እንዲያውም ፡ ከመቼውም ይበልጥ ጠሉት ። ዕርሻው ውሎ ሲያድር ኪሣራ እንደሚደርስበት ደግሞም ፡ ከሁሉም ይልቅ ፡ የነፋስ ወፍጮው ሥራ እንደማይሳካ እያንዳንዱ የሰው ልጅ እምነት አድርበት ነበር ። በየመጠጥ ቤቶች ሲገናኙ ፡ የነፋስ ወፍጮው ግንብ እንደሚወድቅ ፡ ወይም ቢቆምም እንኳን ፈጽሞ ሊሠራ እንደማይችል ፡ አንዱ ላንዱ በሥዕል ያስረዳል ። የሆነ ሆኖ ፡ ወደዱም ጠሉ ፡ እንስሳቱ የግል ጉዳዮቻቸውን ያስተዳድሩበት ለነበረው ጥንቃቄ አክብሮትና አድናቆት እንዲያድርባቸው ተገደዱ ።

ለዚህም አንዱ ምልክት ፡ የእንስሳቱን ዕርሻ «የማኖር ዕርሻ» እያሉ መጥራትን ትተው ፡ «የእንስሳት ዕርሻ» በማለት በራሱ ስም መጥራት መጀመራቸው ነው ። የዕርሻ ቦታውን ከማስመለስ የነበረውን ተስፋ ቆርጦ ፡ ወደ ሌላ ቦታ ኼዶይኖር የነበረውን የጀንሰንም አሸናፊነት የማዕረግ ስም ጭምር ተውት ። ከዊምፐር ጋር ካልሆነ በስተቀር ፡ አሁንም ቢሆን የእንስሳት ዕርሻና የውጭው ዓለም ግንኙነት አልነበራቸውም ። ነገር ግን ፡ እየተደጋገመ ሲወራ እንደሰማው ፡ ናፖሊዎን ከፎክስውዱ ሚስተር ዊልኪንግቶን ፡ ወይም ከፒንችፊልድ ሚስተር ፍሬድሪክ ጋር ቁርጠኛ ፡ የንግድ ስምምነት ያደርጋል ፡— እንደ ታየው ፡ ግን ፡ ባንድ ጊዜ ከሁለቱም ጋር ከቶ ተሰማምቶ አያውቅም ።

ዐሣማዎቹ ፡ ድንገት ወደ ዕርሻው ባለቤት መኖሪያ ገብተው መኖሪያቸውን በዚያ ያደረጉት በዚህ ጊዜ ገደማ ነው ። ቀደም ሲል በነበሩት ቀኖች ውስጥ ፡ አንድ ይህን የሚቃረን ውሳኔ ተላልፎ እንደ ነበረ እንስሳቱ እንደ ገና አስታውሱ ፤ እስኩዊለር ደግሞ ይህ እንዳልነበረ ሊያሳምናቸው ችሏል ። የዕርሻው አንጉል የሆኑት ዐሣማዎች ፡ የሚሠሩበት ጸጥታ ባለው ቦታ እንዲኖሩ ፍጹም አስፈላጊ መሆኑን አስረዳቸው ። ከተራ ያሣማ ጋጣ ይልቅ በቤት ውስጥ መኖር ለመሪውም (ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ናፖሊዎንን «መሪ» በሚል የማዕረግ ስም መጥራት ጀምረዋል) ክብር ጭምር ተገቢ መሆኑን ገለጸላቸው ። ቢሆንም ፡ ዐሣማዎቹ በወጥ ቤቱ ውስጥ መመገብና በእንግዳ ቤቱ ውስጥ መዝናናት ብቻ ሳይሆን ፡ በአልጋዎች ላይ የሚተኙ መሆናቸውን ጭምር በሰሙ ጊዜ ፡ ከእንስሳቱ እንዳንዶቹ ተሸበሩ ። ቦክሰር ፡ እንደተለመደው «ናፖሊዎን ምን ጊዜም ትክክል ነው!» በማለት ነገሩን ችላ ብሎ አለፈው ፤ ክሎቨር ግን ፡ ይህን ያልጋዎችን ነገር የሚቃረን አንድ ደንብ መኖሩ ትዝ ብልዋት ወደ መጋዘኑ ታችኛው ግድግዳ ኼዳ ፡ እዚያ ላይ ተጽፈው የነበሩትን ሰባቱን ትእዛዛት ለማንበብ ሞከረች ። እንዳንዶን ፊደል መቁጠር እንጂ ማንበብ ስላልቻለች ፡ ሙርየልን ፈልጋ አመጣች ።

«ሙርየል ፡ እስቲ አራተኛውን ትእዛዝ አንብቢልኝ ። ባልጋ ላይ መተኛት ፈጽሞ የተከለከለ ነው የሚል ነገር የለበትም?»

መርዋል እንደ ምንም ተጣጥራ እነበበች ።

«እንዲህ ይነበባል» አለች ። «ማንኛውም እንስሳ አንሶላ በተነጠፈበት አልጋ ላይ መተኛት የለበትም» ይላል አለቻት ።

አንሶላ የሚለውን ቃል ባራተኛው ትእዛዝ መኖሩን አለማስታወሷ ከሎቨርን ገረማት ፤ ግን ፤ በግድግዳው ላይ ከተጻፈ ፤ አለ ማለት ነው ። ደግሞ እንዳጋጣሚ በዚያው ወቅት ፤ እስኩዊለር ሦስት ወቾች አስከትሎ በዚያ ሲያልፍ ነበር ፤ ማንኛውንም ጉዳይ አስተካከሎ አስረዳት ።

«ጓዶች ፤ እንግዲህ» አለ ። «ዐሣማዎች አሁን በመኖሪያ ቤቱ ውስጥ አልጋዎች ላይ እንደሚተኙ ሰምታችኋል ፤ አይደል? እኮ ምን አለበት? አልጋዎችን የሚቃወም ደንብ እንዳልነበረ እርግጠኛነቱን የምጠራጠር ይመስላችኋል? አልጋ ማለት አንድ የመኝታ ቦታ ነው ። በአንድ ጋጣ ውስጥ ያለ የሣር ጉዝንዝ ፤ በመሠረቱ ስናስበው አልጋ ነው ። ደንቡ የሚቃረነው ፤ የሰው ልጆች ፈጠራ የሆነውን አንሶላን ነው ። ከመኖሪያ ቤቱ አልጋዎች አንሶላዎችን አስወግደን በብርድ ልብሶች መኸል ነው የምንተኛው ። ደግሞስ እንዴት ምቹ አልጋዎች መሰልዋችሁ! ግን ፤ ጓዶች ፤ ልንገራችሁ ፤ በዛሬ ጊዜ ካለብን የአእምሮ ሥራ ጋር ሲነጻጸር ከሚያስፈልገን በላይ ምቹ አይደሉም ። ተግባር ቻችንን ለማከናወን ከመጠን በላይ ድካም እንዲሰማን አትፈልጉም አይደል? ጆንስ ተመልሶ እንዲመጣ የሚፈልግ ፤ በእርግጥ ከእናንተ መኸል ማንም የለም ።

እንስሳቱ ወዲያው በዚህ ጉዳይ ላይ እንዳይጠራጠር አረጋ ገጡለትና ዐሣማዎቹ በአልጋ ላይ ስለመተኛታቸው ጉዳይ ሁለተኛ ተነሥቶ አያውቅም ።

ደግሞም ከዚያ በኋላ አንድ ቀን ፤ ከእንግዲህ ወዲያ ዐሣማዎቹ ከሌሎቹ እንስሳት ፤ በየጠዋቱ አንድ ሰዓት አርፍደው የሚነሡ መሆኑ በተገለጸ ጊዜ ፤ ስለዚህም ጉዳይ አንዳችም ቅሬታ አልቀረበም ።

በተከታዩ ወራት ፤ እንስሳቱ ድካም የተሰማቸው ቢሆንም ፤ ደስተኞች ነበሩ ። ከባድ ዓመት ነው ያሳለፉት ፤ ከፊሉ ድርቆሽና ጥራጥሬ እህሉ ከተሸጠ በኋላ ፤ ለከረምቱ ወራት ፤ በጉተራ

ውስጥ ይህን ያህል የተትረፈረፈ ምግብ አልነበረም ፤ ግን የነፋስ ወፍጮው ማንኛውንም ነገር የሚያካክስ ነበር ። በዚህ ጊዜ ግማሽ ያህል የግንባታው ሥራ ተገባደሏል ።

ከሰብሉ መሰብሰቢያ ጊዜ በኋላ ፡ ብሩህና ብራ ጊዜ ስለተከተለ ፡ የነፋስ ወፍጮውን ግንባታ እንድ ክንድ ያህል እንኳ ከፍ ለማድረግ ብንችል ብለው በማሰብ ፡ እንስሳቱ ላይና ታች በመኳተን የተፈለጡ ድንጋዮችን በማንዝ ከመቼውም የበለጠ ደክመዋል ። በክስር ሌሊት ጭምር በመውጣት ፡ እንድ ሁለት ሰዓት በጨረቃ ብርሃን ብቻውን ይሠራል።በትርፍ ጊዜያቸው ፡ እንስሳቱ ይህን መሳይ አስደናቂ ሥራ ለመሥራት በመቻላቸው እየተገረሙ ፡ ግማሽ የግንባታው ሥራ በተጠናቀቀው የነፋስ ወፍጮ ግንብ ዙሪያ በመዞር ፡ ጥንካሬውንና ያወጣጡን ቀጥተኛነት ያደንቃሉ ። ምንም እንኳን አንደ ተለመደው ፡ እህሮች ረዥም ዕድሜ ይኖራሉ የሚለውን ምስጢራዊ እነጋገሩን ከማሰማት ዐልፎ ፡ እንዳችም ሌላ ነገር የማይወጣው ቢሆንም ፡ ስለነፋስ ወፍጮው ጽኑ ምኞት እንዲያድርበት የማይፈልግ ፡ እርጌው ቤንጃሚን ብቻ ነው ።

የደቡብ ምዕራብ ቁጡ ነፋሶችን አስከትሎ ፡ የኅዳር ወር መጣ ። በዚህ ጊዜ ወራቱ አለቅጥ ርጥበት የሚበዛው በመሆኑ ሲሚንቶ ማቡካት ስላልተቻለ ፡ የግንባታውን ሥራ ለማቋረጥ ተገደዱ።በመጨረሻም ፡ እንድ ጋይለኛ ነፋስ በነፈሰበት ሌሊት፡ በዕርሻው ክልል የነበሩትን ቤቶች ከመሠረታቸው ከማናጋቱም በላይ ፡ የመጋዘኑን ቆርቆሮዎች ከጣራው ላይ እየመነገለ ገፈፋቸው ። ዶሮዎቹ ደንግጠው ከእንቅልፋቸው በመንቃት ይንጫጩ ጀመር ፤ ምክንያቱም ፡ ሁሉም በሩቁ እንድ የጠመንጃ ተኩስ ድምፅ እንደ ሰሙ ባንድነት አልመው ነበርና ነው ። ጠዋት እንስሳቱ ከጋጣቸው በወጡ ጊዜ ፡ የባንዲራው መስቀያ ሰንደቅ ወድቆ ፡ ደግሞም እንድ ትልቅ ዛፍ ከፍራፍሬ አትክልቱ ቦታ ግርጌ ተገርሰሶ አዩ ። ይኸን እንደ ተመለከቱ ፡ የእያንዳንዱ እንስሳ ጉሮሮ ፡ የተስፋ መቁረጥ አሸባሪ ጩኸት አሰማ ። እንድ አስቃቂ ትርኢት ታያቸው ። የነፋስ ወፍጮው ግንብ ፈርሷል ።

ባንድ ስምምነት ወደ ቦታው ተንደርድረው ወረዱ ። እንዳንዴ ካልሆነ በስተቀር ፡ ከርምጃ ጉዞ በላይ ሲንቀሳቀስ ታይቶ

አይታወቅ የነበረው ናፖሌዎን ፡ ከሁላቸውም ቀድሞ ሮጠ ። አዎ ፤ የትግላቸው ሁሉ ፍሬ እዚህ ቦታ ላይ ፈራርሶ ፡ ከመሠረቱ ተፈንግሎ ፡ ያን ያህል ደክመው ፈልጠው ያንዙዋቸው ድንጋዮች በዙሪያው ተበታትነው ወድቀዋል ። ለጊዜው አንዳችም ነገር መናገር ተስኖዋቸው የተበታተኑትን ድንጋዮች አትኩረው በሀዘን እየተመለከቱ ቆመው ቀሩ ። ናፖሌዎን በዝምታ ላይና ታች እየተንጉራደደ ፡ ዐልፎ ዐልፎ መሬቱን ያሸታል ። ጅራቱ ቀጥ ብሎ ግራና ቀኝ በችኮላ ይወዛወዛል ፤ ይህም የከባድ አእምሮ ሥራ ምልክቱ ነበር ። አንድ ነገር በመወሰን ሁኔታ ድንገት ቆም አለ ።

«ንዶች» አለ ረጋ ብሎ ። «እዚህ ሁሉ ነገር ኃላፊው ማን እንደሆነ ታውቃላችሁ? በሌሊቱ ወቅት መጥቶ የነፋስ ወፍጮ አችንን ያፈረሰው ጠላታችን ማን እንደ ሆነ ታውቃላችሁ? እ.ሰ.ኖ.ቦ.ል.!» ብሎ ድንገት እንደ ብረቅ አንባረቀ ። «ይህን የሠራው እስኖቦል ነው! በፍጹም ክፋት ፡ ዕቅዶቻችን እንዳይሳኩ ለማድረግና በውርደት የተባረረበትን ሁኔታ ለመበቀል ፤ ይህ ከሐዲ በሌሊቱ ጨለማ ተገን ተሾልኮ ገብቶ ፡ አንድ ዓመት ያህል ለፍተን የሠራነውን ሥራ አፈራርሶብናል ። ንዶች ፡ አሁኑኑና በዚህች ወቅት በእስኖቦል ላይ የሞት ፍርድ ብይን ወስኖ ለሁ ። ለፍርድ ይዞ ለሚያቀርበው እንስሳ ፡ «የእንስሳ ጀግና» ሁለተኛ ደረጃ ኒቫንና ስድስት ኪሎ ፖም ይሰጣል ። አሥራ ሁለት ኪሎ ፖም ደግሞ ፡ በሕይወት ይዞ ለሚያመጣው!»

እስኖቦልም እንኳን ይህን መሳይ ጥፋት አጥፍቶ በመገኘቱ ፡ እንስሳቱ ከመጠን ያለፈ ድንጋጤ ተሰማቸው ። የቁጣ ጨካኝነት ካሰሙ በኋላ ፡ ምን ጊዜም እስኖቦል ተመልሶ ቢመጣ የሚይዙበትን መንገድ እያንዳንዳቸው ያሰላሰሉ ጀመር ። ወዲያው ፡ ካኮረብታው ትንሽ ዕልፍ ብሎ በሚገኘው ሣር ውስጥ ፡ ያንድ ዐሣማ ኩቴ ዱካ ተገኘ ። ለጥቂት ርቀት ብቻ ዱካው ታይቶ ፡ ካንዲት የአጥር ቀዳዳ ሲደርስ ጠፋ ። ናፖሌዎን ጉንበስ ብሎ ባፍንጫው አነፈነፈውና የእስኖቦል መሆኑን አበሠረ ። በእርሱ አስተያየት ፡ ምናልባት እስኖቦል የመጣው ከወደ ፎክስውድ ሳይሆን እንዳልቀረ ገመተ ።

ዱካዎቹ ከተመረመሩ በኋላ ፡ «ከዚህ በላይ ጊዜ አናጥፋ ፡
 ጓዶች!» አለ ናፖሊዎን ጮክ ብሎ ። «የምንሠራው ሥራ አለ ።
 ዛሬውኑ ጥዋት የነፋስ ወፍጮውን መልሰን የመገንባት ሥራችንን
 እንጀምራለን ፤ በክረምቱ ወራት በሙሉ ፡ በዝናብ ሆነ በበጋ ።
 እንዲህ በከንቱና ሥራችን ፈርሶ እንደማይቀር ለዚህ ችግራም
 ከዳተኛ እናስተምራለን ። ልብ አድርጉ ጓዶች ፡ በጥላኖቹ ላይ
 አንዳችም ለውጥ መደረግ የለበትም ፤ እንዳሉ ነው የምንሠራቸው ።
 ወደፊት ፡ ጓዶች! የነፋስ ወፍጮው ይኑር! የእንስሳት ዕርሻ ይኑር!»

ሰባት

ክረምቱ የከፋ ነበር ። ውሽንፍሩ በረዶ የቀላቀለ ስለነበረ እስከ
 የካቲት ወር አጋማሽ ድረስ እንኳ ፡ መሬቱ ላይ የተጋገረው በረዶ ሳይቀልጥ
 ቆይቷል ። የውጭው ዓለም እንደሚመለስ ከታቸው በማስታወስና ፡
 ወፍጮው በወቅቱ ሳያልቅ ቀናተኞቹ የሰው ልጆች እንዳይደሰቱና ፡
 ድል አደረግን ብለው እንዳይኩራሩ ለማድረግ ፡ የነፋስ ወፍጮውን መልሶ
 የመገንባቱን ሥራ ፡ እንስሳቱ እንደ ምንም እየተፍጨረጨሩ ለመጨረስ ሞከሩ ።

በጥላቻ ምክንያት የነፋስ ወፍጮውን ግንብ ያፈረሰው እስኖቦል
 ነው ፡ የሚለውን ሰብብ ፡ የሰው ልጆች እንዳላመኑ እስመስሎ ፡
 ግንቡ ሊወድቅ ያበቃው ግንቦቹ አለመጠን ሳስተው (ቀጥነው) በመሠራታቸው ነው ፡
 አሉ ። እንስሳቱ ግን በነገሩ አላመኑም ። ሆኖም ፡ የግንቡ ውፍረት ፡ እንደ በፊቱ አሥራ ስም
 ንት ኢንች በመሆኑ ፈንታ ፡ ባሁኑ ጊዜ በሦስት ጫማ ውፍረት እንዲሠራ
 ተወሰነ ፤ ስለዚህ ፡ ከበፊቱ በጣም የበለጠ ብዛት ያለው ድንጋይ
 ያስፈልጋል ማለት ነው ። እስከ ብዙ ጊዜ ድረስ የድንጋይ ማውጫው ቦታ
 በግግር በረዶ ክምር ተሞልቶ ቆየና ምንም ሊደረግ አልተቻለም ።
 ከዚያ በኋላ በተከተለው ብርቱ የብርዱ ወራት ፡ መጠነኛ የሥራ ርምጃ ተካሄደ ፤
 ነገር ግን ፡ ርኅራኄ የተለየው ከባድ ሥራ ነበርና ፡ እንስሳቱም እንደ ቀድሞው
 የተስፋ ስሜት አላሳደረባቸውም ። ሁል ጊዜ በብርድ ከመንሰፍሰፋቸውም
 በላይ ፡ አዘውትረው ይራቡ ነበር ። ምን

ጊዜም ተስፋ አይቆርጡ የነበሩት ቦክሰርና ክሎቨር ብቻ ናቸው ። አገልግሎት ስለሚያስገኘው ደስታና ስለ ሥራ ክብርነት እስከ-
ዊለር በጣም ጥሩ ንግግሮችን ያሰማል ፤ ነገር ግን ፡ ሌሎቹ እንስ-
ሳት የበለጠ የመንፈስ ማነቃቂያ ያገኙ የነበሩት ፡ በቦክሰር ጉል-
በትና ፡ ምን ጊዜም ሳያሰማው ከማይቀረው ፡ «በበለጠ ጥንካሬ
እሠራለሁ!» በሚለው መፈክር ነው ።

በጥር ወር ላይ የምግብ እጥረት አጋጠማቸው ። የህል-
መቁነን በጣም ተቀነሰ ፤ ይኸንኑ ለማካካሻ አንድ ተጨማሪ
የድንች መቁነን እንደሚሰጣቸው ተነገረ ። የድንቹ አዝመራ
ምርት ከተከማቸበት ቦታ በሚገባ ሳይሸፈን በመቅረቱ ፡ እብ-
ዛኛው በውርጩ ተበላሽቶ ተገኘ። ድንቹ በስብሰውና መልካ-
ቸው ተለውጦ ስለነበሩ ፡ ሊበሉ የሚችሉት ጥቂቶች ብቻ ነበሩ ።
እስከ ብዙ ቀኖች እንስሳቱ ከእብቅና ከመሳሰሉት በስተቀር
ምንም የሚበሉት ነገር አልነበራቸውም ። ችጋር ዐይኑን አፍ-
ጥጦ የመጣባቸው ይመስላል ።

ይህን ሁኔታ ከውጭው ዓለም ሸሽጎ ማቆየት እጅግ አስፈ-
ላጊ ነበር ። በነፋስ ወፍጮው ግንብ መፍረስ የልብ ልብ እግኝ
ተው ፡ ስለ እንስሳቱ ዕርሻ ቦታ አዳዲስ የውሸት ወሬዎችን
የሰው ልጆች እየነዙ ነበር ። «እንስሳቱ ሁሉ በረሀብና በበሽታ
እየሞቱ ነው ፤ ደግሞም ያለማቋረጥ እርስ በርሳቸው እየተጣሉና
መስሎቻቸውን ወደ መብላትና የወለዱዋቸውን ወደ መግደል
እያዘነበሉ ነው» ፤ የሚል ወሬ አሁንም እንደገና መሠራጨት
ጀመረ ። እውነተኛው የምግብ እጥረት ሁኔታ የታወቀ እንደሆነ ፡
መጥፎ ውጤቶችን እንደሚያስከትል ናፖሌዎን ደገና
አድርጎ ያውቅ ነበርና ፡ በሚስተር ዊምፐር ተጠቅሞ ፡ ተቃራኒ
ወሬ እየነዛ እንዲያስተባብል ለማድረግ ወሰነ ። ይሁን እንጂ ፡
አሁን ፡ ቁጥራቸው አነስ ያለ እንስሳት ፡ አብዛኞቹ በጎች ፡
ተመርጠው ፡ ሚስተር ዊምፐር በሚሰማቸው ጊዜ ፡ የእንስሳት
የመቁነን መጠን መጨመሩን እንደ ዋዛ ድንገት እንዲያወሩ
ትእዛዝ ተሰጣቸው ።

ከዚህም በተጨማሪ ፡ በእህል መጋዘኑ ውስጥ የሚገኙት
ባዶ ሊሆኑ ተቃርባው የነበሩት መከተቻ በርሚሎች ፡ እስከ
አፋቸው አካባቢ ድረስ በእብቅ ከተሞሉ በኋላ ፡ በቀረው የጥ

ራጥሬ ወይም ሌላ ምግብ እንዲሸፈኑ ናፖሊዎን አዘዘ ። አንድ አመቹ ምክንያት ተፈጠረና ዊምፐርን እየመሩ በመጋዘኑ ውስጥ እንዲያልፍና በርሚሎቹን በጨረፍታ እንዲያይ ተደረገ ። በዚህ ሁኔታ ተታሎ ፡ በእንስሳት ዕርሻ ቦታ አንዳችም የምግብ እጥረት አለመኖሩን ለውጭው ዓለም ማውራቱን ቀጠለ ።

ሆኖም ፡ በጥር ወር መጨረሻ ገደማ ፡ ከየትም ቢሆን ጥቂት እህል ማግኘት አስፈላጊ እንደነበረ በግልጽ ታየ ። በእነዚህ ቀናት ውስጥ ፡ ናፖሊዎን ብዙ ጊዜ ውጭ አይታይም ፤ ግን ጊዜውን ሁሉ የሚያሳልፈው ፡ በያንዳንዱ በር ላይ አውሬ መሰል ውሾች ዘብ ቆመው በነበረበት ፡ በመኖሪያው ቤት ውስጥ ነው ። ብቅ በሚልበትም ጊዜ ፡ ዘወትር በክብር ሥነ ሥርዓታዊ ሁኔታ ዙሪያውን በከበቡትና ፡ አለቅጥ በተጠጋው በማንኛውም ጥርሳቸውን እያሳዩ በሚያስፈሩት በስድስት ውሾቹ ታጅቦ ነው ። እሑድ እሑድ ጠዋትም ጭምር አይታይም ፤ ግን ትእዛዞቹን በሌሎቹ ዐሣማዎች ፡ አብዛኛውን ጊዜ በእስኩዌለር አማካይነት ይልካል ። እንቁላሎቻቸውን እንደ ገና መጣል የጀመሩት ዶሮዎች ፡ እንቁላሎቻቸውን ማስረከብ እንዳለባቸው አንድ ቀን ጠዋት እስኩዌለር አስታወቀ ። በዊምፐር አማካይነት ፡ በሳምንት የአራት መቶ እንቁላሎች አንድ ውል ናፖሊዎን ተቀብሏል ። የእነዚህ ዋጋ ፡ የበጋው ወራት እስኪደርስና ሁኔታዎችም ቀለል እስኪሉ ድረስ ፡ የሚበቃ እህልና ምግብ ለመግዛት ያስችላል ።

ዶሮዎቹ ይህን በሰሙ ጊዜ አስደንጋጭ ጩኸት በኅብረት አሰሙ ። ይህ መስዋዕትነት የሚያስፈልግበት ጊዜ ሊመጣ እንደሚችል አስቀድሞ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸው ነበር ፤ ግን ፡ እውነትም ይደረጋል ብለው አላመኑም ነበር ። በጸደይ ወራት ታቅፈው ሊፈለፍላቸው ያስበትን እንቁላሎችን ገና መጣል መጀመራቸው ነበርና ፡ አሁን የእንቁላሎቹ መወሰድ የነፍስ ግዳይ ነው ብለው ተቃወሙ ። ጆንስ ከተባረረ ወዲህ ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ ፡ ሽፍትነትን የመሰለ ነገር ተፈጠረ ። በሦስት ጥቋቁር የሚኖርካ ዘር ጫጩቶች መሪነት ፡ ዶሮዎቹ የናፖሊዎንን ምኞት ለማሰናከል አንድ ቈራጥ ጥረት አደረጉ ። የተጠቀሙበትም ዘዴ ፡ ወደቤቶቹ ከንቾች ላይ በርረው በመውጣት ፡ ከዚያ ወርደው በወለሉ ላይ ይፈርጡ የነበሩትን እንቁላሎቻቸው

ውን በመጣል ነው ። ናፖሊዎን ፈጣንና የጭካኔ ርምጃ ወሰደ ። የዶሮዎቹ መቁነን እንዲቋረጥ አዘዘ ፤ ደግሞም አንዲት ቅንጣት ጥሬ እንኳን ለአንዲት ዶሮ የሰጠ ማንኛውም እንስሳ በሞት እንዲቀጣ ደነገገ ። እነዚህን ትእዛዞች የሚያስፈጽሙት ውሾቹ ነበሩ ። ዶሮዎቹ ላምስት ቀኖች ተቋቋሙ ፤ ከዚያ በኋላ ፣ ተመልሰው በየመውለጃ ካርቶናቸው መጣል ጀመሩ ። በመካከሉ ዘጠኝ ዶሮዎች ሞቱና በፍራፍሬዎቹ ተክሎች መካከል ተቀበሩ ፤ የሞቱትም በኮከሲዲሲክ በሽታ ነው ተብሎ ተወራ ። ስለዚህ ጉዳይ ዊምፐር ምንም አልሰማም ፤ እንቁላሎቹንም በሚገባ ይረከባል ፤ በሳምንት አንድ ጊዜ የአንድ ባለግርሰሪ ፒካፕ እስከ ዕርሻው ግቢ ድረስ እየመጣ ጭኖ ይወስዳል ።

በዚህ ጊዜ ውስጥ ሁሉ እስኖሪያን ያየው አልነበረም ። ከጉረቤት የዕርሻ ተቋሞች ባንዱ ፣ በፎክስውድ ወይም በፒንችፊልድ ተደብቆ ይኖራል ይባላል ። ናፖሊዎን በዚህ ወቅት ከሌሎቹ ገበሬዎች ጋራ ከበፊቱ በመጠኑ የተሻለ ስምምነት ነበሯቸው ። አንድ የጥድ ዛፎች ደን ተቈርጦ በነበረበት ጊዜ ፣ ካሥር ዓመታት በፊት ፣ ተቆለለው የነበሩ የዛፍ ግንዶች ከምር ግቢው ውስጥ ይገኝ ነበር ። በጥሩ ውኔታ ደርቀው የጠነከሩ ግንዶች ነበሩና ዊምፐር እንዲሸጣቸው ናፖሊዎንን መከረው ፤ ሚስተር ዊልኪንግተንና ሚስተር ፍሬደሪክ ፣ ሁለቱም ሊገዙት ጓጉተዋል ። ናፖሊዎን ከሁለቱ ለየትኛው እንደሚሸጥ መወሰን ተስኖት ያመነታ ነበር ። ከፍሬደሪክ ጋራ ሊስማማ በሚቃረብበት ጊዜ ፣ እስኖሪያ ተደብቆ የሚኖረው በፎክስውድ ነው የሚል ወሬ ይሰማል ፤ ደግሞ ወደ ፒካሊንግ ሲያዘነብል ፣ እስኖሪያ ያለው በፒንችፊልድ ነው የሚገኘው ይባላል ።

በጸደይ ወራት መጀመሪያ ሰሞን ፣ ድንገት አንድ አሸባሪ ነገር ተከሠተ ። እስኖሪያ አዘውትሮ በሌሊት እየተደበቀ ወደ ዕርሻው ቦታ ይመጣል! እንስሳቱ በሥጋት ከመጨነቃቸው ብዛት የተነሣ ፣ በየጋጣቸው ውስጥ እንቅልፍ አልወስድ አላቸው ።

እንደሚባለው ፣ በየሌሊቱ ወቅት ጨለማን ተገን አድርጎ ፣ ሹልክ ብሎ እየገባ የማይሠራቸው ደባዎች አልነበሩም ። የስንዴውን እህል ይሰርቃል ፤ ወተቱን ይደፋል ፤ እንቁላሎቹን

ይሰበራል ፤ የችግኝ ማፍሊያ መደቦችን ይረመርማል ፤ የፍራፍሬ ዛፎችን ቅርፊት ይልጣል ። ማንኛውም ጥፋት ተሠርቶ በተገኘ ቁጥር ፤ በእስኖቦል ላይ መላከክ የተለመደ ነገር ሆነ ። እንድ መስታወት ተሰብሮ የተገኘ ፤ ወይም አንድ ቦይ ተደፍኖ የተገኘ እንደሆነ ፤ አንዱ ተነሥቶ ይኸን ያደረገው እስኖቦል ሌሊት ተሾልኮ መጥቶ ነው ፤ እንደሚል የተረጋገጠ ነበር ። የመጋዘኑም ቁልፍ የጠፋ እንደ ሆነ ፤ እስኖቦል ከውኃ ጉድጓድ ውስጥ እንደ ጨመረው መላው የዕርሻው ነዋሪ ያምን ነበር ። የሚገርመው ነገር ፤ ጠፍቶ የነበረው ቁልፍ ካንዱ የእህል ጆንያ ውስጥ ከተገኘ በኋላ እንኳን ፤ በዚህ ማመናቸውን ይቀጥሉ እንደ ነበረ ነው ። እስኖቦል በሌሊት ተሾልኮ ጋጣቸው ውስጥ ገብቶ ፤ እንቅልፍ ወስዷቸው እንደ ተኙ ፤ ወተታቸውን እንዳለባቸው ላሞቹ ባንድ ድምፅ ገለጹ ። በዚያ የክረምት ወራት አውከው የነበሩት ዐይጦችም ከእስኖቦል ጋራ ዐድመው ነው ተባለ ።

ናፖሊዎን ፤ የእስኖቦል ድርጊቶች በሙሉ መመርመር አለባቸው የሚል ደንብ አወጣ ። በውሾቹ ታጅቦ ወጣና ፤ ሌሎቹ እንስሳት ባክብሮት ፈንጠር ብለው እየተከተሉት ፤ በዕርሻው ግቢ እየተዘዋወረ በጥንቃቄ ይመረመር ጀመር ። ጥቂት ርምጃዎች በተራመደ ቁጥር ቆም ይልና ፤ እርሱ እንደሚለው ፤ በማሽተት ሊለያቸው የሚችለውን ፤ የእስኖቦልን ዱካዎች መሬቱ ላይ ያሸታል ። በመጋዘኑ ውስጥ ፤ በላሞቹ በረት ውስጥ ፤ በዶሮዎቹ ቤቶች ውስጥ ፤ በጓሮ አትክልት ቦታ ፤ በየሥርቻ ሁሉ ፤ ደጋግሞ ያነፈንፍና ፤ በያለበት ለማለት ይቻላል ፤ የእስኖቦልን ፈለጎች ያገኛል ። አፍንጫውን መሬት ላይ ተከሎ ደጋግሞ በኃይል ያነፈነፍና ባስደንጋጭ ድምፅ «እስኖቦል» እዚህ ቦታ መጥቶ ነበር! ጠረኑን አሸትቼ ዐውቄዋለሁ ብሎ ይጮኸል ። «እስኖቦል» የሚለውን ቃል ሲሰሙ ውሾቹ ሁሉ የሚሰቀጥጥ ድምፅ በማሰማት ፤ የውሻ ክራንቻቸውን ያሳያሉ ።

«ጓዶች!» አለ እስኪወለድ ፤ እንጣጥ በማለት እየተቁነጠ ነጠ። «አንድ ከመጠን በላይ አስደንጋጭ ነገር ተገኝቷል (ተከሥቷል)» እስኖቦል ፤ ለፒንችፊልዱ ዕርሻ ባለቤት ፤ ለፍሬዲሪክ ራሱን ሸጠ ፤ ፍሬዲሪክም አሁንም እንኳን ሊያጠቃንና የርሻ ቦታችንን ሊነጥቀን አያሸመቀ ነው! የማጥቃቱ ዘመቻ በሚጀምርበት ጊዜ እስኖቦል የእርሱ መሪ ሆኖ ሊመጣ ነው ። ግን ከዚህ

ያም የባሰ ነገር አለ ። የእስኖቦል መሸፈት ጉዳይ በከንቱነትና በግብዝነት ምክንያት ብቻ ያደረገው መስሎን ነበር ።

ነገር ግን ተሳስተናል ፡ ጓዶች ። እውነተኛው ምክንያት ምን እንደ ነበረ ታውቃላችሁ? ሲጀምር ጀምሮ እስኖቦል የጆንስ ዐድመኛ ነበር! ዕድሜ ልኩን የጆንስ ሰላይ ነበረ ። ትቷቸው በኼደውና ገና አሁን ባገኘናቸው ሰነዶች ነገሩ ሁሉ ተረጋግጦ አል ። በእኔ አስተያየት ፡ ይህ ብዙ ነገር ይገልጽልናል ፡ ጓዶች ። ደግነቱ አልተሳካለትም እንጂ ፡ በከብቶች በረት ጦርነት ጊዜ ፡ እንድንሸነፍና እንድንደመሰስ እንዴት ያለ ሙከራ እንዳደረገ ባይናችን አላየንም ወይን»

እንስሳቱ ከድንጋጤያቸው ብዛት የተነሣ ፡ ድርቅ ብለው ቀሩ ። እስኖቦል የነፋስ ወፍጮውን ግንብ በማፍረስ ከፈጸመው ክፉ ሥራ ፡ ይህ በጣም የከበደ ነው ። ግን ፡ ነገሩ ሙሉ በሙሉ እስኪዋጥላቸው ድረስ ፡ ጥቂት ደቂቃዎች ወስዶባቸዋል ። በከብቶች በረት ጦርነት ጊዜ እስኖቦል ከእነርሱ ፊት ፊት ምንኛ ተንደርድሮ እንደገጠመ ፡ በየግጥሚያውም ላይ እንዴት እንዳጃገናቸውና እንዳደፋፈራቸው ፡ ደግሞም ፡ የጆንስ ጥይት ጀርባው ላይ ባቂሰለው ጊዜ ፡ አንዳፍታ እንኳን እንዳላረፈ ያስታውሳሉ ። ወይም የሚያስታውሱ መሰላቸው ። በመጀመሪያው ላይ ፡ ይህን ነገር የጆንስ ወገን ነው ከሚለው አስተሳሰብ ጋራ ለማጣጣም ጥቂት ተቸገሩ ። ጥያቄዎችን የማቅረብ ልማድ ያልነበረው ቦክሰር እንኳን ግራ ተጋባ ። የፊት እግሮቹን ኮቴዎች ከሥሩ አጣጥፎ ተኛና ዐይኖቹን ጨፈነ ፤ ከዚያም በብርቱ ጥረት አሳቦቹን ተናገረ ፤

«ይህን አላምንም» አለ ። «በበረት ጦርነት ላይ እስኖቦል በጀግንነት ተዋግቷል ። እኔ ሬሴ አይቼዋለሁ ። ወዲያው ፡ ከዚያ በኋላ «የእንስሳት ጀግና» አንደኛ ደረጃ ኒሻን አልሸለምነውም?»

« የእኛ ስሕተት ነበር ፤ ጓድ ። ምክንያቱም ፡ አሁን እንደታየው ፡ ባገኘናቸው የምስጢር ሰነዶች ላይ ተጽፎ ይገኛል ። እንደ እውነቱ ከሆነ ፡ ያን ያደረገው እኛን አታሎ ለሞት ሊዳርገን በማሰብ ነበር ።»

«ብቻ እኮ ቂስሷል» አለ ቦክሰር «ደሙን ሲያዘራ ሁላችንም አይተነዋል ።»

«ያ ከተንኮል ዕቅዱ አንዱ ነው !» ብሎ ጮኸ እስኩዊለር።
«የጀንስ ጥይት ጨርፋው ነው የኼደችው ።»

«ማንበብ ብትችል ኖሮ ፡ እርሱ ራሱ በእጁ የጻፈውን ላሳይህ እችል ነበር ። የሄራው ዕቅድ ፡ ባንድ አሥጊ ወቅት እስኖራ የሸሸት ምልክት ሰጥቶ ለመሸሸና ዕርሻውን ለጠላት ትቶ ለመኼድ ነበር ። ይኸውም ዕቅዱ ሊሳካለት ምንም ያህል አልቀረውም ነበር፤ —እንዲያውም ልንገራችሁ ፤ ጓዶች ፤ ጀግናው መሪያችን ጓድ ናፖሌዎን ባያድነን ኖሮ ፡ በእርግጥ በተሳካለት ነበር ። ልክ ጀንሰና የእርሱ ሰዎች ወደ ግቢያችን ውስጥ በገቡ ጊዜ ፡ እስኖራ ድንገት እንዴት ፈቱን አዙሮ ፈርጥጦ እንደ ሸሸና ፡ አንዳንዶቹ እንሰሳት እንደተከተሉት አታስታውሱም ? ደግሞስ ፡ በዚያች ሽብርና ፍርሀት በሁሉም ላይ ዐድሮ በነበረበትና ሽንፈት የደረሰብን በመሰለን ወቅት ፡ ጓድ ናፖሌዎን «ሞት ለሰው ልጆች !» ብሎ በመፎከር ተንደርድሮ ኼዶ በጀንስ ቅልጥም ላይ ጥርሶቹን እንዴት እንደተከለ ጭምር አታስታውሱም? እርግጠኛ ነኝ ይኸን ታስታውሳላችሁ !» ብሎ ጮኸ እስኩዊለር ፡ ከንዱ ጉን ወደ ሌላው እየተፈናጠረ ።

በዚህ በተብራራ ሁኔታ አሁን እስኩዊለር በገለጸላቸው ጊዜ ፡ እንሰሳቱ የሚያስታውሱት መሰላቸው ። የሆነ ሆኖ ፡ በጦርነቱ የሥጋት ወቅት እስኖራ መሸሹን እስታውሱ ፤ ቦክሰር ግን ፡ አሁንም በመጠኑ ጭንቀት ይሰማዋል ።

«በመጀመሪያው ጊዜ እስኖራ ከዳተኛ እንደ ነበረ አላምንም» አለ በመጨረሻ ። «ከዚያ ወዲህ ያደረገው የተለየ ነው ። ነገር ግን ፡ በከብቶች በረት ጦርነት ላይ ጥሩ ጓድ እንደ ነበረ አምናለሁ ።»

«የእኛ መሪ ፡ ጓድ ናፖሌዎን» አለ እስኩዊለር ፤ በጣም ዝግ ብሎና አጠንክሮ በመናገር ። «በማያጠራጥር ሁኔታ እንደተናገረው ፡ በማያጠራጥር ሁኔታ ፡ ጓድ ! እስኖራ ከመጀመሪያ ጀምሮ የጀንስ ሰላይ ነበር — አዎን ፡ ደግሞ ሽፍትነቱ ከመታሰቡ ጊዜ በፊት ጀምሮ ።»

«አ፤ ይኸ የተለየ ነው፤!» አለ ቦክሰር። «ጓድ ናፖሌዎን ይኸን ካለ፡ ትክክል መሆን አለበት።»

«ትክክለኛው ሁኔታ ይኸ ነው፡ ጓድ!» አለ እስኩዊለር፤ ነገር ግን በእነዚያ ትንንሽ ዐይኖቹ ቦክሰርን እንደ ገላመጠው ታይቷል።

ሊጄድ ዞር ካለ በኋላ፡ ቆም ብሎ፡ ባሳማኝ አነጋገር በመቀጠል፤ «እዚህ ዕርሻ ክልል ውስጥ ላለ ለያንዳንዱ እንሰሳ የማስጠንቀቅው፡ ዐይኖቹን ከፍቶ በጣም ማስተዋል ያለበት መሆኑን ነው። ምክንያቱም፡ በዚህች ወቅት፡ አንዳንድ የእስኖ ቦል ሰላዮች በመካከላችን ያደፈጡ አሉና ነው፤!»

ካራት ቀኖች በኋላ፡ በረፋድ ምሽት ሰዓት፡ እንሰሳቱ ሁሉ ባጥር ግቢው እንዲሰበሰቡ፡ ናፖሌዎን አዘዘ፤ ሁሉም ባንድነት በተሰበሰቡ ጊዜ፡ ናፖሌዎን ሁለቱንም ኒቫኖቹን አንጠልጥሎ (ምክንያቱም በቅርብ ጊዜ፡ «የእንሰሳ ጀግና አንደኛ ደረጃ» ኒቫንና «የእንሰሳ ጀግና ሁለተኛ ደረጃ» ኒቫኖቹን ለራሱ ሽልም ነበር)። ዘጠኝ ትላልቅ ውሾቹ በዙሪያው እየዘለሉና፡ እንሰሳቱን ሁሉ በፍርሀት በሚያንቀጠቅጥ ሁኔታ እያጓሩ አጅበውት፡ ከመኖሪያው ቤት ብቅ አለ። አንድ አሠቃቂ ነገር እንደሚከተል አስቀድመው ያወቁ ይመስል፡ ሁሉም በያሉበት አቀርቅረው በጸጥታ ቆሙ፤ ከዚያ በኋላ፡ በቀጭን ድምፅ ጨኸት አሰማ። ወዲያው ውሾቹ ወደ ፊት እመር፡ እመር ብለው፡ የአራት ዐሣማዎችን ገሮዎች ነክሰው፡ በሥቃይና በፍርሀት እያስጮሁ ከናፖሌዎን እግሮች ሥር አቀረቡዋቸው። የዐሣማዎቹ ገሮዎች ደሙ፤ ውሾቹ ደም ቀመሱና ለጥቂት ጊዜ እንደ እብደት ቃጣቸው። ከነዚያ ሦስቱ፡ ቦክሰር ላይ ሲወረወሩ፡ ሁሉም ተገረሙ። ቦክሰር አመጣጣቸውን አየና ትልቁ ኮቴውን አንሥቶ አንዱን ውሻ ካየር ላይ ቀልቦ ከመሬቱ ጋራ አጣበቀው። ውሻው በመማጠን ሁኔታ ሲጮኽ፡ ሌሎቹ ሁለቱ ጅራታቸውን ሸጉጠው ሸሹ። ቦክሰር፡ «ውሻውን ጨፍልቄ ልግደለው ወይስ ልልቀቀው» በማለት አኳኋን፡ ናፖሌዎንን ተመለከተ። የናፖሌዎን ስሜት መለዋወጥ በፊቱ ላይ ታየና፡ ወዲያው በቁጣ ጮኾ፡ ቦክሰር ውሻውን እንዲለቀው አዘዘ። ይኸን ጊዜ ቦክሰር ኮቴውን አነሣና ውሻውም ተገጣጥቦና እያለቀሰ ሹክክ ብሎ ጊደ።

በዚህ ጊዜ ውካታው ጋብ አለ ። አራቱ ዐሣማዎች ፡ በመልካቸው ላይ ሁሉ የጥፋተኝነት ምልክት እየተነበበ ፤ እየተንቀጠቀጡ ቆመው ይጠብቃሉ ። ናፖሌዎን ጥፋቶቻቸውን እንዲናዘዙ አዘዛቸው ። እነዚህ ዐሣማዎች ፡ ናፖሌዎን የኢሑድ ጠዋት ጉባዔዎችን በሠረዘ ጊዜ ተቃውሞ አቅርበው የነበሩት ናቸው ። ከተባረረ ጊዜ ጀምሮ ከእስኖራ ጋራ ግንኙነት እንደ ነበራቸው ፤ የነፋስ ወፍጮውን በማፍረስ ከእርሱ ጋራ የተባበሩ መሆናቸውን ፤ ደግሞም ፡ የእንሰሳቱን ዕርሻ ለሚስተር ፍሬድሪክ ለማስረከብ ፤ ከእርሱ ጋራ ስምምነት ማድረጋቸውን ፤ ያለ ምንም ተጨማሪ ግፊት ተናዘዙ ። በተጨማሪም እስኖራ ፡ ከብዙ ዓመታት በፊት ጀምሮ የጆንስ ሰላይ እንደ ነበረ በምስጢር የነገራቸው መሆኑን ገለጹ ። ኑዛዜያቸውን እንደ ጨረሱ ፤ ውሾቹ ወዲያው አንገታቸውን ተለተሉ ። አረድዋቸው ። ከዚያም ሌላ እንሰሳ የሚናዘዘው ነገር እንዳለው ናፖሌዎን ባስፈሪ ድምፅ ጠየቀ ።

በሽፍትነት ሙከራ ጊዜ ፡ የዐድማው መሪዎች የነበሩት ሦስቱ ዶሮዎች አሁን ወደ ፊት ቀረቡና ፤ እስኖራ በሕልማቸው ታይቶባቸው እንደ ነበረና ፤ የናፖሌዎንን ትእዛዞች እንዲቃወሙ አነሣሥቶባቸው እንደ ነበረ ተናገሩ ። እነሱም ጭምር ታረዱ ።

ከዚያ በኋላ ፡ አንዲት ዳክዬ ወደ ፊት ቀረበችና ፤ ባለፈው የሰብል ስብሰባ ጊዜ ፤ ስድስት የስንዴ ዘለላዎች ሰርቃ በሌሊት ወቅት የበላች መሆንዋን ተናዘዘች ።

ከዚያ በኋላ ፡ አንዲት በግ በመጠጥ ውኃው ውስጥ የሸናች መሆንዋን ተናዘዘች ፤ ይኸንንም ያደረገችው ፤ እርሷ እንዳለችው ፤ እስኖራ ገፋፍቷት ነው ፤ ሁለቱ ሌሎች በጎች ደግሞ ። አንድ ፡ በተለየ የናፖሌዎን አፍቃሪ ተከታይ የነበረውን አሮጌ በግ ፤ ጉንፋን ይዞት ሳለ ፤ ባንድ የቆሻሻ ቃጠሎ ዙሪያ በማሳደድ የገደሉት መሆናቸውን ተናዘዙ ። ሁለቱም እዚያ ቦታ ላይ ታረዱ ።

የኑዛዜው ትረካና የግድያው ድርጊት በዚህ ሁኔታ ሲቀጥል ውሎ ፤ በናፖሌዎን ፊት የፊሳዎቹ ክምር ተቆለለ ፤ ጆንስ ከተባረረ ጊዜ ጀምሮ በዚያ ቦታ ተረስቶ በነበረው የደም ሽታ እየሩ ተበከለ ።

ሁሉም ከተፈጸመ በኋላ ፡ ዐሣማዎቹና ውሾቹ ሲቀሩ ፤ የተረፉት እንሰሳት ሹክክ ብለው ባንድነት ተገለሉ ። በፍርሀትና በሀዘን ተዋጡ ። የትኛው እንደሚብስ ግራ ገባቸው — ከእስኖራ ጋራ ያደሙት እንሰሳት ክህደት ፤ ወይስ አሁን ባይናቸው

የተመለከቱት የጭካኔ ቅጣት ። በድሮ ጊዜ ፣ ይኸንኑ ያህል የሚዘገንን የደም መፍሰስ ትርኢቶች ብዙ ጊዜ ታይቷል ፤ ግን በእርስ በርሳቸው መካከል አሁን የተፈጸመው ከዚያኛው በጣም የባሰ መስሎ ለሁሉም ታያቸው ። ጆንስ ዕርሻውን ትቶ ከኼደ ጊዜ ጀምሮ ፣ እስከዚች ዕለት ድረስ ፣ እንደም እንሰሳ ሌላውን እንሰሳ ገድሎ አያውቅም ነበር ። እንዲት ዐይጥ እንኳን አልተገደለችም ነበር ። ግማሽ የግንባታ ሥራው አልቆ ወደ ቆመበት ፣ የነፋስ ወፍጮው ይገኝበት ወደ ነበረው ትንሹ ኮረብታ አመሩና እንዲሞቃቸው የፈለጉ ይመስል ፣ ሁሉም ተጠጋግተው ፣ ባንድ ኑት ተኙ ፤ ክሎቭር ፣ ሙርየል ፣ ቤንጃሚን ፣ ላሞቹ ፣ በጎቹ ፣ የዳክ የዎቹና የዶሮዎቹ መንጎች በሙሉ ፣ ናፖሌዎን እንሰሳቱ እንዲሰበሰቡ ከማዘዙ በፊት ፣ ድንገት ተሠውራ ከነበረችው ከድመቲቱ በስተቀር ፣ ዐልፎ ዐልፎ የመገረም ህምህምታ በቀጭን ድምፅ እያሰማ ፣ ከወዲያ ወዲህ ይንቆራጠጣል ። በመጨረሻ እንዲህ አለ ፤

«ነገሩ አይገባኝም ። እንደዚህ ያሉ ነገሮች በእኛ ዕርሻ ውስጥ ይደርሳሉ ብዬ ባላመንኩ ነበር ። ከእኛው ከራሳችን በተፈጠረ አንዳች ስህተት ምክንያት መሆን አለበት ።

«እኔ እንደሚታየኝ ፣ መፍትሔው በበለጠ ጥረት መሥራት ነው ። ከእንግዲህ ወዲያ ፣ በየጠዋቱ እንድ ሙሉ ሰዓት አስቀድሜ እነሣለሁ ።»

በሥግሪያ ኮቴውን እያስጮኸ ወደ ድንጋይ ማውጫው አመራ ። ሁለት ተከታታይ የድንጋይ ጭነቶችን ሰብስቦ ፣ ወደ መኝታው ከመኼዱ በፊት ፣ ወደ ነፋስ ወፍጮው ቦታ ጐትቶ አደረሳቸው ።

እንሰሳቱ በክሎቭር ዙሪያ ተጠጋግተው በጸጥታ ተኝተዋል ። የተኙበት ኮረብታ ባሻገሩ ያለውን ገጠር በሰፊው ያሳያል ። አብዛኛው የእንሰሳቱ ዕርሻ ክልል — እስከ ዋናው ጐዳና የተንጣለለው ረዥሙ የግጦሽ ቦታ ፣ የድርቆሽ ሣሩ ሜዳ፣ ደኑ ፣ የመጠጥ ውጎው ኩራ፣ የሰንዴ ዘሩ አረንጓዴ ቡቃያ እጅብ ብሎ የበቀለበት፣ የታረሰው መሬትና ፣ ከየጭስ መውጫው ጭስ የሚያምጧልሉት

የርሻው ክልል ቤቶች ቀያይ ጣራዎች ወለል ብለው ይታዩዋቸዋል ። ብሩህ የጸደይ ወራት ምሽት ነበረ ። ሣሩና ያበቡት ቁጥቋጦዎች ፡ አግድም በተፈነጠቁት የፀሐይ ጮራዎች ወርቅማውበት ተጐናጽፈዋል ። የዕርሻው ቦታ ከመቼውም ይልቅ ፡ ደግሞም እያንዳንዱ ስንዝር መሬት የገዛ ራሳቸው ንብረት መሆኑን በመደነቅ አኳኋን አስታወሱ ፤ እንዴት ያለ የሚያጓጓ ቦታ መስሎ ለእንስሳቱ ታያቸው ። ክሎቨር ከኮረብታው ቁልቁል ስትመለከት ፡ ዐይኖችዋ እንባ አቀረሩ ። አሳቦችዋን በቃላት ለመግለጽ ብትችል ኖሮ ፡ እንዲህ ባለች ነበር ፤ ከብዙ ዓመታት በፊት የሰውን ልጅ ለመገልበጥ በተነሣውበት ጊዜ ዐልመውት የነበረው ይኸን አልነበረም ። አሮጌው ሚጀር ለሽፍትነቱ የማነሣሻ ንግግር ባደረገላቸው ዕለት ማታ ፡ ተመኝተውት የነበረው ይኸን መሳዩቹን የፍርሀትና የእልቂት ትርኢቶችን አልነበረም ። እርሷ ራስዋ ስለ መጪው ጊዜ የነበራት ሥዕል ቢኖር ፡ ከረሀብና ካለንጋ ነጻ የሆነ ፡ ሁሉም እኩል የሆኑበት ፡ እያንዳንዱ እንደችሎታው የሚሠራበት ፤ በሚጀር ንግግር ምሽት እርሷ ራስዋ የባዘኑትን ዳክዬዎች በፊት እግሮችዋ እንደ መከተችላቸው ሁሉ ፡ ጉልበተኛው ለደካማው መከታ የሚሆንበት የእንስሳት ማኅበር ነበር ። በምትኩ ፡ ለምን እንደሆነ ባታውቀውም ማንም አሳቡን ለመግለጽ ከማይችልበት ጊዜ ፡ አውሬዎች የሆኑ ፡ ሲያጓሩ የሚያስፈሩ ውሾች በያለበት የሚዘዋወሩበት ጊዜና የሚዘገንኑ ወንጀሎቻቸውን ዘክዝከው ከተናዘዙ በኋላ ፡ ጓዶች ተዘነጣጥለው ከሚጣሉበት ጊዜ ደርሰዋል ። የሽፍትነትም ሆነ የትእዛዝ መጣስ አሳብ አልነበራትም ። ይህም ሁሉ ሆኖ ፡ በጀነስ ጊዜ ከነበረው ኑሮዎቸው በጣም የተሻለ እንደሆነ ታውቃለች ። ደግሞም ፡ ከሌላው ሁሉ አስቀድሞ የሰው ልጆች መመለስ ሁኔታ መከላከል ያስፈልጋል ። የመጣው ቢመጣ በታማኝነትዋ ጸንታ ፡ በበለጠ ትጋት በመሥራት ፡ የሚሰጣትን ትእዛዞች እየፈጸመችና የናፖሌዎንን መሪነት ተቀብላ ትቆያለች ። ግን ግና ፡ እርሷም ሆነች ሌሎቹ እንስሳት ሁሉ የተመኙትና የደከሙት ለዚህ አልነበረም ።

የነፋስ ወፍጮውን የሠሩትና ከጀንስ ጥይቶች ጋራ የተጋፈጡት ለዚህ አልነበረም ። ምንም እንኳን አሳብዋን የምትገልጽባቸው ቃላት ቢያጥራት ፡ አሳቦችዋ ይኸን መሳይ ነበሩ ።

በመጨረሻም ፡ ልታገኛቸው ለተሳናት ቃላቶች ይህ ማካካሻ ቢሆንልኝ በሚል ስሜት «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘውን መዝሙር መዘመር ጀመረች ። በዙሪያዋ ተኝተው የነበሩት ሌሎች እንሰሳትም አብረዋት በመዘመር ፡ ሦስት ጊዜ ደጋግመው በጣም ጥዑም አድርገው ፡ ግን በዝግታና በሀዘን ስሜት ፡ ከዚያ በፊት ዘምረውት በማያውቁት ሁኔታ ዘመሩት ።

ልክ ሦስተኛውን ጊዜ ዘምረው እንደ ጨረሱ ፡ እስኩዊለር አንድ ብርቱ ጉዳይ ሊነግራቸው እንደመጣ በሚመስል ሁኔታ ፡ በሁለት ወሾች ታጅቦ ፡ ቀረባቸው ። ጓድ ናፖሌዎን ባወጡት ልዩ ድንጋጌ ፤ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር የተሠረዘ መሆኑን አስታወቃቸው ። ካሁን ወዲያ ይህን መዝሙር መዘመር ተከልክሏል ።

እንሰሳቱ ተደነቁ ።

«ለምን ?» ጠየቀ ሙርየል ።

«ከእንግዲህ ወዲያ የሚያስፈልግ አይደለም ፡ ጓደኞች» አለ እስኩዊለር ፤ ፍርጥም ብሎ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር የሽፍትነቱ ወቅት መዝሙር ነበር ። አሁን ግን ሽፍትነቱም ተፈጽሟል ። ዛሬ በክህዲዎች ላይ የተወሰደው የቅጣት ርምጃ የመጨረሻው ድርጊት ነው ። የውጭውም ሆነ የውስጥ ጠላት ተሸንፎዋል ። ወደፊት በሚመጡት ቀናት የተሻለ ማኅበር እንዲኖር የነበረንን ናፍቆት «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» በተሠኘው መዝሙር ገልጸናል ። ግን ያ ማኅበር አሁን ተቋቁሟል ። ይህ መዝሙር ከእንግዲህ ወዲያ እንዳችም ዓላማ የሌለው መሆኑ ገልጽ ነው ።»

ምንም እንኳን ፍርሀት ዐድሮባቸው የነበሩ ቢሆንም ፡ አንዳንዶቹ እንሰሳት ምናልባት ተቃውሞዋቸውን ባሰሙ ነበር ። ግን ፡ በዚህ ወቅት ፡ በጎቹ ያን የተለመደውን «አራት እግሮች ጥሩ ፤ ሁለት እግሮች መጥፎ» የሚለውን ጨካኝታቸውን ጀመሩና ፡ ለብዙ ደቂቃዎች ባለሟቋረጣቸው ክርክሩ እንዲያበቃ አደረገው ።

ስለዚህ ፡ ከዚያ በኋላ ፡ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘው መዝሙር ተሰምቶ አያውቅም ።

በዚያ ፈንታ ሚኒሙስ የተባለው ባለቅኔ ፡ ሌላ መዝሙር አውጥቶ ነበር ፤ ይኸውም እንዲህ ሲል ይጀምራል ፤

«የእንሰሳት ዕርሻ ፤ የእንሰሳት ዕርሻችን ፤

«ጉዳት ላይደርስብሽ ይፈሳል ደማችን ፤»

ይኸውም ፡ ከባንዲራው መስቀል ሥርዓት በኋላ ፡ በየእሑድ ጠዋት ይዘመር ነበር ። ነገር ግን ፡ ቃላቱም ሆኑ ጣዕመ ዜማው «የእንግሊዝ ንሰሳት ሆይ» እንደ ተሠኘው መዝሙር ለእንሰሳቱ የሚጥም ሆኖ አልተገኘም ።

በ ም 3 ት

ከጥቂት ቀኖች በኋላ ፡ የሞት ርምጃው አሳድሮባቸው የነበረው የፍርሀት ስሜት ጋብ ባለ ጊዜ ፡ «ማንኛውም እንሰሳ ማንኛውንም ሌላ እንሰሳ መግደል የለበትም» የሚል ድንጋጌ በሰባቱ ትእዛዛት ፡ በስድስተኛው ቁጥር መኖሩን ከእንሰሳቱ አንዳንዶቹ አስታውሱ ፤ ወይም የሚያስታውሱ መሰላቸው ። ምንም እንኳን በዐሣማዎቹ ፡ ወይም በውሾቹ ፊት ሊያነሣው የሚወድ (የሚደፍር) ማንም ያልነበረ ቢሆንም ፡ የተፈጸመው የግድያ ተግባር ከዚህ ጋር የሚጣጣም መስሎ አልታያቸውም ። ስድስተኛውን ትእዛዝ ቤንጃሚን እንዲያነብላት ከሎቨር ብትጠይቀው ፡ ቤንጃሚን እንደተለመደው ፡ በእንደዚህ ያሉት ጉዳዮች ውስጥ ጥልቅ ማለት የማይወድ መሆኑን ስለገለጸላት ፡ ሙርየልን ፈለገችና ሙርየል ስድስተኛውን ትእዛዝ አነበበላት ። እንዲህ ይላል ፡ «ማንኛውም እንሰሳ ማንኛውንም ሌላ እንሰሳ መግደል የለበትም—ያል ምክንያት» እንዴት እንደ ሆነ እንጂ እንጂ የመጨረሻዎቹ ሁለት ቃላት ከእንሰሳቱ አእምሮ ጠፍቷል ። ግን አሁን ፡ ትእዛዙ እለመጣሱን ተረዳ ፤ ምክንያቱም ፡ ከእስኖቦል ጋራ ዐድመው የነበሩትን ከሀዲዎች ለመግደል በቂ ምክንያት እንደ ነበረ ግልጽ ነውና ነው ።

በዓመቱ ውስጥ በሙሉ ፡ እንሰሳቱ ባለፈው ዓመት ከሠሩት በበለጠ ድካም ጥረው ሠርተዋል ። ከቀድሞው እጥፍ ውፍ

ረት የነበራቸውን የነፋስ ወፍሎውን ግንቦች መልሶ ለመሥራትና በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ለመጨረስ — ከመደበኛው የርሻ ሥራ ጭምር — ከባድና አስደናቂ ሥራ ነበር ። አንዳንድ ጊዜ ለእንስሳቱ እንደ መሰላቸው ፣ ከጀንስ ጊዜም ለበለጡ ሰዓቶች የሚሠሩ መሆናቸውና የሚያገኙትም ምግብ ከዚያን ጊዜ የተሻለ እንዳልነበረ ነው ። በየእሑድ ጠዋት ፣ እስኩዊለር እንድ ረዥም ዝርዝር የተጻፈበትን ወረቀት በኩቴው ረግጦ ይዞ ፣ እያንዳንዱ ዓይነት የምግብ እህል ምርት ፣ በሁለት መቶ ከመቶ ፣ በሦስት መቶ ከመቶ ፣ ወይም እንደ ነገሩ ሁኔታ ፣ ባምስት መቶ ከመቶ እጅ ያደገ መሆኑን ያነብላቸዋል ። እንስሳቱ የማያምኑበት አንዳችም ምክንያት አልነበራቸውም ፤ በተለይም ፣ ከሽፍትነቱ በፊት የነበሩት ሁኔታዎች እንዴት እንደ ነበሩ በጣም ግልጽ ሆኖ ስለማይታወቃቸው ነበር ። የሆነ ሆኖ ፣ የቁጥሮቹ ጋጋታ ቀርቶ የበለጠ ምግብ ቢያገኙ እንደሚሻላቸው ተረድተውታል ።

ባሁኑ ጊዜ ትእዛዞቹ ሁሉ የሚተላለፉት በእስኩዊለር ፣ ወይም ካሣማዎቹ ባንዱ አማካይነት ሆነዋል ። ናፖሌዎን ራሱ ባሥራ አምስት ቀኖች ውስጥ ካንድ ጊዜ በላይ በአደባባይ የማይታይበት ወቅት ነበር ። ብቅ በሚልበትም ጊዜ የሚከተሉት አጃቢዎቹ ውሾቹ ብቻ አልነበሩም ፤ ፊት ፊቱ የሚጓዝና ፣ ናፖሌዎን ንግግር ከማድረጉ በፊት ኩኩሉ—ኩ ፤ በማለት እንደ አንድ ጥሩምበኛ የሚያገለግል አንድ ጥቁር አውራ ዶሮ ነበር ።

በመኖሪያ ቤቱም ውስጥ ቢሆን ፣ ናፖሌዎን የሚኖረው ከሌሎቹ በተለየ አፖርታማዎች ውስጥ ነው ይባላል ። ምግቡንም የሚበላው በሁለት ውሾች አሳላፊነት ሲሆን ፣ የሚበላበት እንድ «ክራውን ደርቢ» የሚባል ከባለ መስታወቱ የምግብ ቤት ቁም ሣጥን ውስጥ የተገኘ ልዩ ሰሐን ነበረው ። ደግሞም እንደ ተነገረው ፣ በሌሎቹ ሁለት የክብረ በዓሎች ቀን ብቻ ሳይሆን ፣ ጠመንጃው በየዓመቱ ለናፖሌዎን የልደት ቀንም እንዲተኮስ መግለጫ ተሰጥቷል ።

ባሁኑ ጊዜ ፣ ናፖሌዎን የሚጠራው በስሙ ብቻ መሆኑ ቀርቷል ፤ ምን ጊዜም እርሱ የሚጠቀሰው ፣ የሥነ ሥርዓትን መንገድ በተከተለ ፣ «መሪያችን ፣ ጎድ ናፖሌዎን» በማለት ነው ። ዐሣማዎቹ ደግሞ ለእርሱ የሚያወጡበት ስም ፣ «የእንስሳት ሁሉ

አባት ፡ የሰው ዘር አስደንጋጭ» እና የመሳሰሉትን የማዕረግ ስሞች ነው ። በንግግሮቹ ወቅት ፡ እስኩዊለር ስለ ናፖሌዎን ብል ጎነት ፡ ስለ እርሱ ልበ ሩጎሩጎነትና በየትም ቦታ ለሚገኙት እንሰሳት ሁሉ ፡ በተለይም በሌሎቹ ዕርሻ ተቋሞች ውስጥ ፡ በድንቁርናና በባርነት ለሚኖሩት ያልታደሉት እንሰሳት ሳይቀር ስላለው ፍቅር ባነሣ ቁጥር ፡ እንባው በጉንጮቹ ላይ ሲኩል ይታያል ። ማንኛውንም መልካም ውጤትና መልካም ዕድል ሁሉ ናፖሌዎን እንዳስገኘው መቁጠር የተለመደ ሆኖዋል ። አንድዋ ዶሮ ለሌላዋ ፡ «በመሪያችን ፡ በጓድ ናፖሌዎን አመራር በስድስት ቀኖች ውስጥ አምስት እንቁላሎችን ለመውለድ በቃሁ» ፤ ብላ ስትናገር ብዙ ጊዜ ይሰማል ፤ ወይም ሁለት ላሞች የኩሬውን ውኃ እየጠጡ ሲደሰቱ ሳሉ ፤ «የጓድ ናፖሌዎን አመራር ምስጋና ይግባውና ፡ ይህ ውኃ ምንኛ ይጣፍጣል ፤» ብለው ይደነ ቃሉ ። ከዚህ ቀጥሎ እንደሚነበበው ፡ «ጓድ ናፖሌዎን» በሚል አርእስት ፡ ከሚኒሙስ የተደረሰው ግጥም ፡ በዕርሻው ውስጥ የነበረውን ስሜት ባጠቃላይ የሚገልጽ ነው ፤

ያባት አልባዎች ወዳጅ ሆይ ፤
የደስታችን ምንጭ ሆይ ፤
የማዕዳችን ጌታ ሆይ ፤
እንደ እሳት ነፍሴ ትግል የለም ወይ!
ገራምና አዛኞች ዐይኖችህ ሲታይ!
እንደምታበራ ብሩህዋ ፀሐይ!
አ ፡ ጓድ ናፖሌዎን ሆይ ፤
እኛ ፍጡሮችህ የምንወደውን ፤
በቀን ሁለተዜ ሞልተን ሆዳችንን ፤
እንመገባለን በጣም ተደስተን ፤
ንጹህ ገለባ ላይ እንተኛለን ዐርፈን ።

ትንሹ ትልቁ እንሰሳት በሙሉ ፤
በጋጣቸው ገብተው በሰላም ያርፋሉ ፤
ጥበቃህ ለሁሉም ይዳረስ የለም ወይ ፤
አ ፡ ጓድ መሪያችን ናፖሌዎን ሆይ ፤

ግልገል በነበረኝ ገና የሚጠባ ጡት ፤
በጨቅላነት ጊዜው ከማደጉ በፊት ፤

ታማኝ ላንተ እንዲሆን እኔ ባስተማርሁት ፤
አፋንም ሲፈታ እንዲል ባሠኘሁት ፤
«ንድ ናፖሌዎን» ፤

ይህን ግጥም ናፖሌዎን አጸደቀውና ከሰባቱ ትእዛዛት ትይዩ ባለው ፡ በትልቁ መጋዘን መጨረሻው ግድግዳ ላይ እንዲጻፍ እደረገ ። ከበላዩ ፡ እስኩዊለር በነጭ ቀለም የሣለው የናፖሌዎን ምስል ተሰቀለ ።

በዚሁም መካከል ፡ በዊምፐር ወኪልነት ናፖሌዎን ፡ ከፍሬ ድሪክና ኮፒልኪንግተን ጋራ ፡ የተወሳሰቡ ድርድሮችን እያደረገ ነበር ። የሣንቃዎቹ ክምር ገና አልተሸጠም ። ከሁለቱ ይበልጥ ጉጉት ያደረበት ፍሬድሪክ ነው ፤ ነገር ግን ፡ ተገቢውን ዋጋ አልሰጥ አለ ። በዚሁ ጊዜም ፡ የነፋስ ወፍጮው መሠራት አስቆጧል ቅናት አሳድሮበት ስለነበረ ፡ ፍሬዲሪክና የእርሱ ሠራተኞች የእንሰሳት ዕርሻን አጥቅተው የነፋስ ወፍጮውን ግንብ ለማፈራረስ እንደሚሆኑ አዲስ ጭምጭምታ ተሰማ ። እስኖ ቦል አሁንም በፒንቸፊልድ ዕርሻ እንዳደባ መኖሩ ይታወቃል ። በበጋው ወራት አጋማሽ ላይ ፡ ሦስት ዶሮዎች ቀርበው ፡ በእስኖ ቦል አነሣሽነት ፡ ናፖሌዎንን ለመግደል መሸመቃቸውን ተናዝዘዋል የሚል ወሬ ስለሰሙ እንሰሳቱ ደነገጡ ። ወዲያው ዶሮዎቹ በሞት ተቀጡና ፡ ለናፖሌዎን ደኅንነት ተጨማሪ የጥንቃቄ ርምጃዎች እንዲወሰዱ ተደረገ ። ሌሊት ሌሊት አራት ወሾች ባልጋው ዙሪያ ፡ በየጠርዙ አንዳንድ ዘብ እንዲቆሙ ተደረገ ። ምግቡን ሁሉ ከመብላቱ አስቀድሞ ፡ ተመርዞ እንዳይሆን ለማረጋገጥ ፡ አንዲት ፒንኬይ የምትባል ልጅግር ዐሣማ እንድትቀምስ ታዘዘችለት ።

በዚያው ሰዎን ገደማ ፡ ናፖሌዎን የሣንቃውን ክምችት ለሚስተር ፒልኪንግተን ሊሸጥ የተሰማማ መሆኑ ተወራ ፤ ደግሞም በእንሰሳት ዕርሻና በድክስውድ መካከል አንዳንድ ምርቶችን ለመለዋወጥ አንድ ቋሚ ስምምነት ጭምር ሊያደርግ ነው ። በናፖሌዎንና በፒልኪንግተን መካከል የነበሩት ግንኙነቶች ይካኼዱ የነበሩት በዊምፐር አማካይነት ቢሆንም ፡ ባሁኑ ጊዜ ወደ ወዳጅነት የተቃረቡ ነበሩ ። እንሰሳቱ ፒልኪንግተንን በሰው ልጅነቱ አያምኑትም ነበር ፤ ነገር ግን ፡ ይፈሩትና ይጠ

ሉት ከነበረው ከፍሬዲሪክ እጅግ አብልጠው ይመርጡታል ። የበጋው ወራት እየተገባደደና የነፋስ ወፍጮውም ሥራ እየተጠናቀቀ ሲኼድ ፡ በቅርብ ጊዜ ውስጥ እንድ የጥቃት ጦርነት እንደሚካኼድባቸው የተነዛው ወሬ እየተባባሰ መጣ ።

ፍሬድሪክ ፡ ሁሉም ጠመንጃ የያዙ ፡ ሀያ ሰዎችን አስከትሎ ሊመጣባቸው እንደሚያስብና ፡ የእንሰሳትን ዕርሻ ባለቤትነት ሰነድ በእጁ ካገባ በኋላ ፡ እንዳችም ጥያቄ እንዳይቀርብበት ለዳኞቹና ለፖሊስ ገና ድሮ ጉቦ የሰጠ መሆኑ ተወራ ። ከዚህም በላይ ፡ ፍሬዲሪክ በራሱ እንሰሳት ላይ ስለሚፈጽማቸው የጭካኔ ተግባሮች በጣም የሚያስደነግጡ ታሪኮች ከፒንችፊልድ በኩል ተነዙ ። እንድ ያረጀ ፈረስ ገርፎ ገደለ ፤ ላሞቹን በችጋር ገደለ ፤ እንዱን ውሻ እቶን ውስጥ ጥሎ ገደለ ፤ በጥፍሮቻቸው ላይ የም ላጭ ስብርባሪዎችን አሥሮ ፡ አውራ ዶሮዎችን በማናከስ ማታ ማታ ራሱን ያስደስታል ። በጓዶቻቸው ላይ እነዚህ ነገሮች መፈጸማቸውን ሲሰሙ ፡ የፒንችፊልድን ዕርሻ ለመውጋትና የሰው ልጆችን አባረው እንሰሳቱን ነጻ ለመውጣት እንዲፈቅድ ላቸው ይጮኻሉ ። እስኩዊለር ግን ከችኩልነት ተግባሮች እንዲቆጠቡና በጓድ ናፖሌዎን የጦር ስልት ላይ እምነታቸውን እንዲጥሉ ይመክራቸዋል ።

ቢሆንም ፡ በፍሬዲሪክ ላይ የነበራቸው ጥላቻ እየተባባሰ ኼደ። እንድ እሑድ ዕለት ጠዋት ፡ ናፖሌዎን በመጋዘኑ ዐዳራሽ ውስጥ ተገኘና የሣንቃውን ክምችት ለፍሬዲሪክ ለመሸጥ አንዳችም ጊዜ እንዳላሰበ ገለጸ ፤ «እንደ እርሱ ካሉት ጠማማዎች ጋራ የንግድ ውለታ መዋዋል ኑብርን እንደማዋረድ የሚቆጠር ነው ።» አለ ። ስካሁንም ገና የሽፍትነቱን ወሬ በማሠራጨት ላይ ይሰማሩ የነበሩት ርግቦች ፎክስውድ ውስጥ የትም ቦታ እግራቸው እንዳያርፍ ተከለከሉ ፤ ደግሞም «ሞት ለሰው ዘር» የሚለውን የቀድሞውን መፈክር ትተው ፡ «ሞት ለፍሬዲሪክ» በሚል እንዲተኩት ታዘዙ ። በበጋ ወራት ማለቂያ ሰሞን ፡ ደግሞ ሌላ የእስኖሶል ተንኮል ድርጊት ተጋለጠ ። የሰንዴው ሰብል በአረም ተዋጠና ፡ በሰንዴው ዘር ውስጥ እስኖሶል ፡ በተለመደው የሌሊት ዙረቶቹ ባንዱ ቀን ፡ ያረም ዘር ደባልቆበት ተገኘ ።

የሚራውም ምስጢር ተካፋይ ሆኖ የነበረው አንድ አውራ ዳክዬ ፡ ጥፋቱን ለእስኩዊለር ተናዞ ፡ ወዲያው መርዛም የእን

ጆሪ ፍሬዎች ውጦ ራሱን ገደለ = እስኖቦል መቼም መች «የእን ሰላ ጀግና፣ አንደኛ ደረጃ» ኒሻን፡— እስከዚያን ጊዜ ድረስ ያምኑ እንደ ነበረው — ተሸልሞ እንደማያውቅ ጭምር ለእን ሰላቱ አሁን ተገለጸላቸው = ይህ፡ ከከብት በረት ጦርነት በኋላ፣ ባንድ ወቅት እስኖቦል ራሱ የነዛው አፈ ታሪክ ብቻ ነው። እንኳን ኒሻን ሊሸለም ቀርቶ፣ እንዲያውም በጦርነቱ ላይ ሰላ ሳየው የፈሪነት ተግባር ወቀሳ ደርሶበታል። አሁንም እንደ ገና፣ አንዳንዶቹ እንሰሳት ይኸን ነገር የሰሙት በመደናገር ሰሜት ነበር፤ ነገር ግን፣ እስኩዊለር ትዝታዎቻቸው የተሳሳቱ መሆናቸውን በቶሎ ሊያሳምናቸው ቻለ።

በመጨረሻ ወራት፣ አስገራሚ በሆነና እጅግ በሚያደክም ጥረት - ምክንያቱም የሰብል ስብሰባውም ሥራ በዚሁ ወቅት፣ ባንድ ሰሞን መፈጸም ስለ ነበረበት — የነፋስ ወፍጮው ግን ባታ ሥራ አለቀ። የመኪናው ዕቃዎች ገና መገጠም ስለ ነበረ ባቸው፣ ስለ ግዢያቸው የሚደራደረው ዊምፐር ነበር፤ የግንቡ ሥራ ግን ተጠናቅቋል። ማንኛውንም ችግር ሁሉ ተቋቁመው፣ ምንም እንኳን ልምድ ባይኖራቸው፣ በኋላቀር መሣሪያዎች ተጠቅመው፣ መጥፎ ዕድልና የእስኖቦልንም የተንኮል ደባዎችን አሸንፈው፣ ሥራው ልክ በተወሰነው ቀን አለቀ፤ በድካም ዝለው፣ ግን ልባቸው በኩራት ተሞልቶ፣ ከመጀመሪያው ግን ባታም ለእነርሱ ዓይን ይበልጥ ውብ መስሎ በሚታየው በተደናቂው ሥራቸው ዙሪያ እንሰሳቱ ደጋግመው ዞሩ። ከዚህም በላይ፣ የግንቡ ውፍረት የቀድሞውን እጥፍ ያክላል። አሁን ስፈንጂ ካልሆነ በስተቀር ሌላ ምንም ሊያፈርሰው አይችልም። ሥራው የቱን ያህል እንዳደከማቸው፣ ምን ምን ተስፋ አስቆራጭ ሁኔታዎችን አሸንፈው እንዳለፉ ሲያስታውሱ፣ ደግሞም፣ የነፋስ መዘውሮቹ በሚዞሩበትና ዲናሞዎቹ በሚወሩበት ጊዜ በኑሮዋቸው ላይ የቱን ያህል ታላቅ ልዩነት እንደሚፈጠር ሲያስቡ ይኸን ሁሉ ሲያስቡ፣ ድካሙ ከላያቸው ላይ ተገፈፈና የድል አድራጊነት ጩኸት እያሰሙ በግንቡ ዙሪያ ፈነጨ። «ናፖሎዎንም ራሱ በውሾችና ባውራ ዶሮው ታጅቦ የተጠናቀቀውን ሥራ ሊገቡበኝ ወረደ። እንሰሳቱ ስላሳዩት መልካም የሥራ ውጤት በራሱ ስም ምሥራች አቀረበላቸውና የነፋሱ ወፍጮ «ናፖሎዎን ወፍጮ» ተብሎ እንዲሰየም አስታወቃቸው።

ከሁለቱ ቀን በኋላ ፡ እንሰሳቱ ለልዩ ስብሰባ ወደ መጋዘኑ አዳራሽ ተጠሩ ። የሣንቃውን ክምችት ለፍሬዲሪክ የሸጠው መሆኑን ናፖሌዎን ባስታወቃቸው ጊዜ ፡ በድንጋጤ ከው ብለው ቀሩ ። ነገ የፍሬድሪክ ዕቃ መጫኛ ጋሪዎች መጥተው እየጫኑ ማጋዝ ይጀምራሉ ። ከፒልኪንግተን ጋር የወዳጅነት ግንኙነት የመሠረተ ያስመስል በነበረበት ጊዜ ሁሉ ፡ ናፖሌዎን ውስጥ ውስጡን ከፍሬድሪክ ጋር ምስጢራዊ ስምምነት ሲያደርግ ቆይቷል ።

ከፍክሰውድ ጋር የነበሩት ግንኙነቶች ሁሉ ተቋረጡ ፤ የስድብ መልእክቶች ለፒልኪንግተን ተላኩ ። ርግቦቹ ወደ ፒንችፊልድ ዕርሻ መጽሐፋቸውን እንዲያቋርጡና «ሞት ለፍሬድሪክ» የሚለውን መፈክር «ሞት ለፒልኪንግተን» በሚል መፈክር እንዲለው ጉተነገራቸው ። በዚህ ጊዜ ፡ በቅርብ ጊዜ ውስጥ የእንሰሳትን ዕርሻ ለመውጋት ጦርነት ይነሣል ተብሎ የተወራው ወሬ ፈጽሞ ሐሰት መሆኑንና ፡ ፍሬድሪክ በራሱ እንሰሳት ላይ ይፈጽማል የተባለው ወሬ እጅግ የተጋነነ መሆኑን ፡ ናፖሌዎን ለእንሰሳቱ አረጋገጠላቸው ። ምናልባት እነዚህ ሁሉ ወራሾች የመነጩት ከእስኖሶልና ከርሱ ወኪሎች ሳይሆን አይቀርም ። ስለዚህ እሁን እንደተገለጸው ፡ እስኖሶል ለካ ተደብቆ የሚኖረው በፒንችፊልድ ዕርሻ ክልል አልነበረም ፤ እንዲያውም በመሠረቱ ፡ በሕይወቱ እዚያ ደርሶ አያውቅም ፤ እርሱ የሚኖረው እንደሚነገረው እጅግ በመንደላቀቅ ፡ በፍክሰውድ ነው ፤ ደግሞም እንደ እውነቱ ከሆነ ፡ ካለፉት ብዙ ዓመታት ጀምሮ የፒልኪንግተን ተጠዋሪ ነበር ።

ዐሣማዎቹ በናፖሌዎን ብልጠት እጅግ ታላቅ የደስታ ስሜት ዐደረባቸው ። «ከፒልኪንግተን ጋራ የተወዳጀ እስመስሎ ፡ ፍሬድሪክ ዋጋውን በሃያ ፓውንድ ከፍ እንዲያደርግ አስገድዶታል ።» አለ እስኩዊለር ፤ «ማንንም ፡ ፍሬድሪክንም ቢሆን የማያምን መሆኑን ባስመሰከረ ጊዜ ነው ። ፍሬድሪክ ዋጋውን ሊከፍል የፈለገው ፡ እንድ ብጣሽ ወረቀት በሚመስል ፡ ቼክ በሚባል የተስፋ ሰነድ ብጤ ነበር ። ናፖሌዎን ግን አልተበለጠለትም ። ዋጋው ፡ በባለ እምስት ፓውንድ ኖቶች ፡ ሣንቃዎቹን ከማስረከቡ በፊት ፡ በቅድሚያ እንዲከፈል ጠየቀ ። ፍሬድሪክ በቅድሚያ

ከፍሏል ፤ ገንዘቡም ለነፋስ ወፍሮው የሚያስፈልጉትን የመኪና ዕቃዎች ለመግዛት የሚበቃ ያህል ነው ።»

በዚሁ መኸከል ፡ ሣንቃው በጋሪ በጥድሬያ እየተጋዘ ነበር ። ሣንቃው በሙሉ ተግዝ ከተወሰደ በኋላ ፡ የፍሬድሪክ ባንክ ኖቶችን እንሰሳቱ እንዲያዩ ሌላ ልዩ ስብሰባ በመጋዘኑ ዐዳራሽ ውስጥ ተካክሎ ።

ፊቱ በደስታ ፈክቶና ፡ ሁለቱንም ኒቫኖቹን ደረቱ ላይ አንጠልጥሎ ፡ በመድረኩ ላይ ከተነጠፈው የሣር ጉዝጋዝ ላይ ናፖሌዎን ጉብ ብሏል ፤ ከመኖሪያው ቤት ፡ ወጥ ቤት ውስጥ በተገኘው አንድ የሸክላ ሰሐን ላይ ገንዘቡ ተከምሮ ካንድ ጉን በኩል ተቀምጥዋል ። እንሰሳቱ አንድ ባንድ ተሰልፈው ባይኖሩት ሙሉ እያዩት ዐለፉ ፤ ቦክሰር ደግሞ እፍንጫውን አስጠግቶ ኖቶቹን እንደማሽተት ሲል ፡ እነኝ ስስ ነጫጭ ነገሮች በትንፋሹ ተርገብግበው ተንኩሻኩሹ (ኮሽታ እሰሙ) ።

ከሦስት ቀኖች በኋላ ፡ አንድ በጣም አስደንጋጭ ትርምስ ተፈጠረ ። ዊምፐር ፡ ፊቱ ከልክ በላይ ገርጥቶ ፡ በብስክሌቱ እየበረረ መንገዱን ዐልፎ መጣ ፤ ብስክሌቱን ግቢው ውስጥ አሽቀንጥሮ ጥሎ ፡ በቀጥታ ወደ መኖሪያው ቤት ውስጥ ተንደር ድሮ ገባ ። ከዚያ ቀጥሎ ፡ ከናፖሌዎን አፓርታማ ውስጥ በንዴት የማንራት ድምፅ ተሰማ ። ስለደረሰው ሁኔታ ፡ ወሬው እንደ ሰደድ እሳት ባንድ አፍታ በዕርሻው ክልል ውስጥ ተሠራጪ ። የባንክ ኖቶቹ ሕገ ወጥ ገንዘቦች ናቸው ፤ ፍሬድሪክ ሣንቃዎቹን በብላሽ (ያለ ዋጋ) ወሰደ ፤ ናፖሌዎን ወዲያው እንሰሳቱ እንዲሰበሰቡ አስጠራቸውና ፡ ቁጣ በተሞላበት አስደንጋጭ ጩኸት በፍሬድሪክ ላይ የሞት ቅጣት ፍርድ ወሰነ ። «ፍሬድሪክ ከተያዘ በኋላ ፡ ከነነፍሱ መቀቀል አለበት ፤» አለ ። በዚሁ ጊዜ ፡ ከዚህ የክህደት ተግባር በኋላ ፡ የባሰ ነገር የሚመጣ መሆኑን አስጠነቀቃቸው ። ፍሬድሪክና ጭፍሮቹ በማንኛውም ወቅት ፡ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ይጠበቅ የነበረውን የጥቃት ርምጃ ሊወስዱባቸው ይችላሉ ። ወደ ዕርሻው ክልል በሚያስገቡት በሮች ሁሉ ዘቦች ተመደቡ ። በተጨማሪም ፤ ከፖልኪንግተን ጋራ ጥሩ ግንኙነት ችን መልሶ ለመመሥረት ያስችል ይሆናል ተብሎ የተገመተ ፡ አስታራቂ መልእክት ይዘው አራት ርግቦች ወደ ፎክስውድ ተላኩ ።

ልክ በግግሥቱ አጥቂው ጦር መጣ ። ፍሬደሪክና ጭፍሮቹ ገና ድሮ ባለ አምስት ብረት በሩን ዘልቀው የገቡ መሆናቸውን የወሰን ጥበቃ ዘቦች ገሥግሠው መጥተው ዜናውን በተናገሩበት ወቅት ፡ እንሰሳቱ ቁርስ ላይ ነበሩ ። እንሰሳቱ በድፍረት ተነሥተው ሊገጥሙዋቸው ሼዱ፤ ነገር ግን ፤ ይህ ጦርነት ፡ በከብት በረት ጦርነት ጊዜ እንዳገኙት ቀላል ድል የሚያስገኝ አልነበረም።

የመጡት አሥራ አምስት ሰዎች ሲሆኑ ፡ ከእነርሱም መኻከል ስድስቱ ያህል ጠመንጃ የያዙ ነበሩና ፡ አንድ አምሳ ያርድ እንደቀረቡ ተኩስ ከፈቱባቸው ። እንሰሳቱ አስደንጋጩን የተኩስ ጩኸትና የጥይቶቹን እርሳስ ንድፊያ ለመቋቋም ስላልቻሉ ፡ ምንም እንኳን ናፖሌዎንና ቦክሰር ሊያደፋፍሯቸው የሞከሩ ቢሆንም ፡ በፍጥነት ወደ ኋላ ተመልሰው ተባረሩ ። ከፊሎቶ ቆስለዋል ። በዕርሻው ግቢ ውስጥ ከነበሩት ቤቶች ውስጥ ተሸሽገው በየሽንቁር ጭላንጭሎች ወደ ውጭ ይሰልሉ ጀመር ። መላው የግጦቹ መሬት ፡ የነፋስ ወፍጮውም ሳይቀር ፡ በጠላት እጅ ወድቋል ። ለጊዜው ናፖሌዎንም ጭምር ግራ የተጋባ መሰለ። አንዳችም ቃል ሳይተነፍስ ፡ ጭሬውን ወደ ላይ ገትሮ እያወዛወዘ ፡ ላይና ታች ተንጐራደደ ። ዕዝን ያሉ እይታዎቹ ወደ ፎክስውድ አቅጣጫ ይወረወራሉ ። ፒልኪንግቶንና ጭፍሮቹ ቢረዱዋቸው ኖሮ ፡ እስካሁን የዛሬው ቀን ድል በተገኘ ነበር ። ነገር ግን በዚህ ወቅት ፡ ትናንት ተልከው የነበሩት አራት ርግቦች ተመልሰው መጡ ፡ ከእነርሱም አንዱዋ ፡ ከፒልኪንግቶን የተላከ እንድ ቁራጭ ወረቀት ይዛለች ። በወረቀቱ ላይ በእርሳስ የተጸፈ እንዲህ የሚሉ ቃላት ነበሩ ፤ «የጋህን እገኘህ ።»

ወዲያውም ፍሬደሪክና ጭፍሮቹ በነፋስ ወፍጮው ግንብ ዙሪያ ቆመው ነበር ። እንሰሳቱ ተመለከትዋቸውና በሀዘን ስሜት ተንሾካሸኩ ። ከሰዎቹ መኻከል ሁለቱ ድጅኖና መዶሻ ይዘው ቀረቡ ። የነፋስ ወፍጮውን ግንብ አፈራርሰው ሊጥሉ ነው ።

«የማይቻል ነው ፤» ብሎ ጮኸ ፡ ናፖሊዎን ። «ግንቡን የሠራነው በወፍራሙ ስለሆነ ፡ እንዲህ በቀላሉ የሚፈርስ አይደለም ። ባንድ ሳምንት ጊዜም ሊያፈርሱት አይችሉም ። አይዘን ጓዶች ፤»

ቤንጃሚን ግን የሰዎቹን እንቅስቃሴዎች እትኩሮ ይመለከታል ። ሁለቱ ሰዎች በመደሻና በመራጃ ከግንቡ ሥር በኩል እንድንሸንቁር እየሰረሰሩ ነው ። ቀስ ብሎና በመደሰት እኳኋን ሊባል ይቻላል ፤ ቤንጃሚን ለምቦጩን አነቃነቀ ። «መቼ እጣሁት» አለ ። «ምን እየሠሩ እንደሆነ እይታያችሁም ? ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፣ በዚያ ሽንቁር ውስጥ የፈንጂ ዱቄት ሊጨምሩ ነው ።»

እንሰሳቱ በፍርሀት እንደ ተዋጡ ጠበቁ ። ከተሸሸጉባቸው ቤቶች ለመውጣት መሞከር አሁን የሚቻል አልነበረም ። ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ሰዎቹ ወደያቅጣጫው ሲሮጡ ታዩ ። ከዚያ በኋላ ፣ ገሮ የሚያደነቁር የፍንዳታ ጨሽት አስተጋባ ።

ርግቦቹ ወደ ሰማይ በረሩ ፤ እንሰሳቱም ሁሉ ፣ ከናፖሌዎን በስተቀር ፣ በሆዳቸው ተዘርረው ዐንገታቸውን ቀበሩ ። ተመልሰው በተነሡ ጊዜ ፣ የነፋስ ወፍጮው ግንብ ቆሞበት ከነበረው ቦታ ላይ ከባድ የጥቁር ጭስ ደመና ሲያንገብብ ተመለከቱ ። ነፋሱ ቀስ በቀስ ወዲያ አገለለው ። የነፋስ ወፍጮው ግንብ ወድሞአል !

ይህን እንደ ተመለከቱ እንሰሳቱ ድፍረታቸው ተመለሰላቸው ። ቅድም ዐድሮባቸው የነበረው የፍርሀትና የተስፋ መቁረጥ መንፈስ በዚህ አሠቃቂና ወራዳ ተግባር ተዋጠ ። ለመበቀል ኃይለኛ ጨሽት እሰሙና ፣ ሌላ ትእዛዝ ሳይጠብቁ ባንድነት ለማጥቃት ወደ ፊት ገሥግሠው ወደ ጠላት አመሩ ። በዚህ ጊዜ ፣ እንደ በረዶ በላያቸው ላይ ይዘንቡ የነበሩትን ጨካኝ የጥይት እርሳሶች ከምንም አልቆጠሩዋቸውም ። ጭካኔ የተሞላ በት መራራ ጦርነት ነበር ። ሰዎቹ እያከታተሉ ሲተኩሱ ቆይተው ፣ እንሰሳቱ በተጠጉዋቸው ጊዜ ፣ በዱላና በከባድ መጫጫያዎቻቸው ይቀጠቅጡዋቸው ጀመር ። እንዲት ላም ፣ ሦስት በጎችና ሁለት ዳክዮዎች ተገደሉ ፤ አብዛኛቸው ቆሰሉ ። ከደጀን ሆኖ ጦሩን ይመራ የነበረው ናፖሌዎን ሳይቀር ፣ የጅራቱን ጫፍ እንዲት የጥይት እርሳስ ጨርፈዋለች ። ግን ሰዎቹም ቢሆኑ በቦክሰር ኮቴዎች አናታቸውን ተመትተዋል ፤ ሌላው አንዱ ፣ ሆዱ ላይ ባንዲት ላም ቀንድ ተወግቷል ፤ ሌላው ደግሞ ፣ ሱሪውን ሞሊና ብሉቤል ቀዳደውበታል ።

በቁጥጃጦዎች ሥር ተደብቀው ፡ ከሰዎቹ ኋላ ከበባ እንዲያደርጉ ታዘው የነበሩት የናፖሌዎን የክብር ዘብ ፡ ዘጠኙ ውሾች ድንገት ብቅ ብለው ባንሩባቸው ጊዜ ፡ ሰዎቹ ብርክ ያዛቸው የመከብብ አደጋ ሊደርስባቸው እንደሚችል ታያቸው ። ማም ለጫ መንገዱ ከመዘጋቱ በፊት እንዲያመልጡ ፡ ፍሬድሪክ ለሰዎቹ ሮክ እስጦኑቀቀና ወዲያው ፡ ያ ፈሪው ጠላት ሁሉ እግሬ አውጭኝ ብሎ ሸሸ ።

እንሰሳቱ እስከ ሚዳው ግርጌ ድረስ አባረሩዋቸውና ፡ በሾኹ አጥር ሥር ለመሹለክ በሚፍጨረጨሩበት ወቅት ፡ የመጨረሻዎቹን እርግጫዎቻቸውን አቀመሱዋቸው ።

ድል አደረጉ ፤ ነገር ግን ደክሟቸዋል ፤ ደማቸውንም ያዘራሉ ። እያነከሱ ዝግ ብለው ወደ ዕርሻቸው ግቢ ተመለሱ ። በዕርሻው ግቢ በየሣሩ ላይ ተረፍርፈው የነበሩትን የጓዶቻቸውን ፊላዎች ሲመለከቱ ፡ እንዳንዶቹ እንባቸውን ሊገቱ አልቻሉም ። የነፋስ ወፍሮው ግንብ ተሠርቶበት ቆሞ ከነበረው ቦታ በደረሱ ጊዜ ፡ በሀዘን ተውጠው ላንዳፍታ በዝምታ ተከዘው ቆሙ ። እዎ ፤ በቦታው የለም ፤ የድካማቸው ፍሬ ሁሉ ወድሟል ማለት ይቻላል ! መሠረቱ ሳይቀር በከፊል ፈራርሷል ። መልሰው ለመሥራት በሚፈልጉበት ጊዜ ፡ እንደ ቀድሞው በወዳደቁት ድንጋዮች ሊጠቀሙ አይችሉም ። በዚህኛው ጊዜ ድንጋዮቹም ጭምር ድራሻቸው ጠፍቶዋል ። የፍንዳታው ኃይል ከብዙ ሜትሮች ርቀት አሸቀንጥሮ በታተኖዋቸዋል ። የነፋስ ወፍሮውም ግንብ በዚያ ቦታ ከቶ እንዳልነበረ ሆነዋል ።

ወደ ዕርሻው ግቢ ሲቃረቡ ፡ ባልታወቀ ምክንያት በጦርነቱ ወቅት ጠፍቶ የነበረው እስኩዊለር ፡ ጡብ ጡብ እያለ ወደ እነርሱ በመምጣት ጅራቱን እየቆላ በፈገገታ ቀረባቸው ። ከወደ ዕርሻው ቤቶች አቅጣጫ የእንድ ጠመንጃ ክብረ በዓላዊ ተኩስ ድምፅ ተሰማ ።

«ይህ የምን ተኩስ ነው ?» ሲል ጠየቀ ፡ ቦክሰር ።

«የተቀዳጀነውን ድል ለማክበር ነዋ !» ብሎ ሮክ እስኩዊለር ።

«የምን ድል ?» አለ በክሰር « ጉልበቶቹ ደም እያዘፋ ነበር፤ እንደ ጫማው ወልቀዋል ኮቴውም ተሰንጥቋል፤ ደግሞም እንደ ደርዘን ያህል የጥይት እርሳሶች በኋላ እግሮቹ ውስጥ ተሰግ ሰገውበታል »

«የምን ድል አልክ፣ ጓድ ? ጠላትን ከመሬታችን—ከተቀደሰችው የእንስሳት ዕርሻ—አባረን እስመጥተን የለም እንዴ?»

«ግን እኮ የነፋስ ወፍጮውን ግንብ አፈራርሰውታል ። ሁለት ዓመት ሙሉ የደከምንበትን አውድመውታል !»

«ምን አለበት ? ሌላ የነፋስ ወፍጮ ግንብ እንሠራለን ። ከፈለግንም ስድስት የነፋስ ወፍጮ ግንቦችን እንገነባለን ። በፈጸምነው ታላቅ ድርጊት ልትደሰት ይገባል፤ ጓድ ። ጠላት ይህ ችን አሁን ቆመን የምንገኝባትን መሬት ወርሮ ይዞብን ነበር ። አሁን ግን — ለጓድ ናፖሌዎን አመራር ምስጋና ይድረሰውና እያንዳንዱን ስንዝር መሬታችንን እስመልሰን ይዘናል !»

«እንግዲያውስ ቀድሞም የራሳችን የነበረውን ነዋ ያስመለስነው ?» አለ በክሰር ።

«የእኛ ድል ይኸው ነው» አለ እስኩዊለር ።

እያነከሱ ወደ ግቢያቸው ገቡ ። በበክሰር የኋላ እግሮች ውስጥ ተሰግስገው የነበሩት የጥይት እርሳሶች እየቆጠቆጡ ያላምሙታል ። ከመሠረቱ እንሥቶ የነፋስ ወፍጮውን መልሶ የመገንባቱ ሥራ ወደፊት የሚጠብቀው መሆኑ ካሁኑ ታወሰ ውና፣ መንፈሱን ያጠናክር ጀመር ። ነገር ግን፣ ዕድሜው አሥራ አንድ ዓመት እንደሞላና ከእንግዲህ ወዲያ ጡንቻዎቹ እንደ ቀድሞ ጠንካራዎች እንደማይሆኑ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ፣ አሁን ትዝእለው ።

ነገር ግን እንስሳቱ አረንጓዴው ባንዲራ ሲውለበለብ ባዩ ጊዜ፣ ጠመንጃውም እንደገና ሲተኮስ በሰሙ ጊዜ—ባጠቃላይ የተተኮሰው ሰባት ጊዜ ነበር—ደግሞም ናፖሌዎን ለፈጸሙት አኩሪ ተግባር እያመሰገናቸው ያሰማውን ዲስኩር በሰሙ ጊዜ፣

በእርግጥም ታላቅ ድል ማድረጋቸውን አመኑ ። የተገደሉትም እንሰሳት በክብር ሥርዓት ተቀበሩ ። በሬሳ መኪናነት የቀረበውን ጋሪ የጐተቱት ቦክሰርና ክሎቨር ሲሆኑ ፤ ናፖሌዎንም ሥርዓተ ጉዞውን ፊት ፊት ይመራ ነበር ። ክብረ በዓሉ ሁለት ሙሉ ቀን ተከበረ ፤ መዝሙሮች እየተዘመሩ ፤ ዲስኩሮች እየተደሰኩ ፤ ጠመንጃውም እየተደጋገመ ሲተኮስ ዋለ ፤ ደግሞም ለእያንዳንዱ እንሰሳ አንድ አንድ የፖም ስጦታ ከመስጠትም በላይ ፤ አምሳ አምስት ግራም ጥሬ ለእያንዳንዱ አእዋፍና ፤ ሦስት ሦስት ብስኩት ለእያንዳንዱ ውሻ ታደለ ። ጦርነቱ «የነፋስ ወፍጮ ጦርነት» ተብሎ እንዲሰየም መግለጫ ተሰጠ ፤ ናፖሌዎን ለራሱ የሰጠውን «የአረንጓጌው ባንዲራ ኒሻን» ተብሎ የተሰየመውን አዲስ ኒሻን ፈጠረ ። የባንክ ኖቶች አሳዛኝ ጉዳይ ፤ ባጠቃላዮቹ የፈንጠዚያ ስሜቶች ተውጦ ተረሳ ።

በመኖሪያ ቤቱ ምድር ቤት የመጠጥ ማኖሪያ ጓዳ ውስጥ ፤ አንድ ሣጥን ዊስኪ ዐሣሞቹ ያገኙት ከዚህ ጥቂት ቀኖች በኋላ ነው ። ወደ መኖሪያ ቤቱ ውስጥ በገቡበት ሰሞን ችላ ብለውት ነበር ።

ያን ዕለት ማታ ፤ አንድ ከፍተኛ የዘፈን ድምፅ ከወደ መኖሪያው ቤት ሲያስተጋባ ተሰማ ፤ ሁሉንም የገረማቸው ደግሞ ፤ የዘፈኑ ጣዕመ ዜማ «የእንግሊዝ እንሰሳት ሆይ» የተሠኘውን መዝሙር የሚያስታውስ መሆኑ ነው ። ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ተኩል ገደማ ፤ ናፖሌዎን የሚስተር ጆንሰን አንድ አሮጌ ክብባርሚጣ አድርጎ ፤ በጓሮ በር ወጥቶ ፤ በግቢው ውስጥ ሜዳ ላይ ዙሪያውን በፍጥነት ሲጋልብ ቆይቶ ፤ እንደ ገና ወደ ቤቱ ውስጥ ሮጦ እንደ ገባ በግልጽ ታይቷል ። ጠዋት ማን ፤ የመኖሪያው ቤት ጸጥታ ሰፈነበት ። አንድም ዐሣማ የሚንቀሳቀስ አይመስልም ነበር ። እስኩዊለር ብቅ ባለ ጊዜ ፤ ሦስት ሰዓት ገደማ ሆኖዋል ፤ እየተንቁራሰሰና ሀዘን ተጭጭኖት ፤ ዐይኖቹን መግለጥ ተስኖት ፤ ጅራቱን ተጋላው እዝለፍልፍ ሲታይ ፤ ሁለንተናው ከባድ ሕመም ያደረበት ይመስል ነበር ። እንሰሳቱን አንድ ላይ ሰበሰባቸውና ፤ ሊነግራቸው የሚፈልገው አንድ አስደንጋጭ ወሬ እንዳለው ገለጸላቸው «ንድ ናፖሌዎን በጣር ላይ ይገኛል!»

የሰቆቃ ዋይታ አስተጋባ ። ከመኖሪያው ቤት በሮች ውጭ ድርቆሽ ተጉዘጉዘና እንሰሳቱ ከቴያቸው እንዳይሰማ በእግር

ቻቸው ጫፍ ተራመዱ ። መሪያቸውን ሞት ቢነጥቃቸው ምን ማድረግ እንደሚገባቸው እርስ በርስ እየተንሾካሸኩ ዐይኖቻቸው እንባ እቀረሩ ። እስኖቦል ፣ ዕቅዱ እንደ ምንም ተሳካቶ ለት ፣ በናፖሌዎን ምግብ ውስጥ መርዝ ለመጨመር እንደቻለ ወሬው ተዛመተ ። በአምስት ሰዓት እስኩዊለር ሌላ መግለጫ ለማሰማት መጣ ። «በምድር ላይ እንደ መጨረሻ ድርጊቱ በመቁጠር ፣ ንድ ናፖሌዎን እንድ ተደናቂ ድንጋጌ አውጥቷል ፤ አልኮል የጠጣ ፣ በሞት እንዲቀጣ ።»

ቢሆንም ፣ ወደ ማታው ሰዓት ፣ ናፖሌዎን እንደ መሻል ያለው መሆኑ ተገለጠ ። በማግሥቱ ጠዋት ደግሞ ፣ በመዳን ላይ መሆኑን እስኩዊለር መጥቶ ነገራቸው ። በዚያው ቀን ማምሻ ላይ ፣ ናፖሌዎን በሥራው ላይ ተገኝ ፤ ደግሞ በተከታዩ ቀን ፣ ስለ መጠጥ አጠማመቅና ስለ አረቂ አወጣጥ የሚያስረዳ እንዳንድ እነስተኛ መጻሕፍት ከዊሊንግተን ገዝቶ እንዲያመጣ ለት ዊምፐርን ያዘዘ መሆኑ ተሰማ ። ካንድ ሳምንት በኋላ ፣ በጡረታ ለሚገለሉ እንሰሳት የግጦሽ ቦታ ይሆናል ተብሎ ታስቦ ተከልሎ የቆየው ፣ ከፍራፍሬ አትክልቶች በታች የነበረው እነስተኛ መስክ እንዲታረስ ናፖሌዎን አዘዘ ። የግጦሽ ሣሩ ስለተሟጠጠ እንደ ገና የሣር ዘር ሊዘሩበት ነው ተብሎ ተወርቶ ነበር ፤ ነገር ግን ፣ ናፖሌዎን ገብስ ሊያዘራበት እንደ ሆነ ወዲያው ታወቀ ።

በዚህ ሰዎን ገደማ ፣ ማንም ሊረዳው ያልቻለ አንድ አስገራሚ ሆናቱ ተከሠተ ። አንድ ቂን ሌሊት ፣ ወደ እኩለ ሌሊት ገደማ ፣ ኃይለኛ የመንኰታኰት ድምፅ በግቢው ውስጥ ስለተሰማ ፣ እንሰሳቱ ሁሉ ከየጋጣዎቻቸው ግር ብለው ወጡ ። የጨረቃው ቱርሃን ወለል ብሎ የሚያበራበት ሌሊት ነበር ። ሰባቱ ትእዛዛት ከተጻፉበት ከትልቁ መጋዘን የመጨረሻው ግድግዳ ግርጌ ፣ አንድ መሰላል ለሁለት ተጐምዶ ወድቋል ። እስኩዊለር ፣ ለጊዜው ሕሊናውን ስቶ ፣ ባጠገቡ ተዘርሮዋል ፤ ባቅራቢያው ደግሞ አንድ ፋኖስ ፣ አንድ የቀለም መቀቢያ ብሩሽና እንድ የተደፋ የነጭ ቀለም ቆርቆሮ ወድቀው ይታያሉ ። ውሾቹ ወዲያው በእስኩዊለር ዙሪያ ከበቡና መራመድ እንደቻለ ወደ መኖሪያው ቤት አጅበውት ተመለሱ ። ይህ ምን ማለት እንደ ሆነ ፣ ከቤንጃሚን በስተቀር ፣ ከእንሰሳቱ ማንኛቸውም ሊገባቸው የጡረታ ዕድሜያቸው ለደረሰ እንሰሳት ግጦሽ ቦታ ሆኖ ይክለ

አልቻለም ፤ እርሱም ገባኝ በማለት አኳኋን ለንቦጩን እንቃነቀ ፤ ነገር ግን ምንም አልተናገረም ።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ግን ፡ ሙሪየል ሰባቱን ትእዛዛት ለራስዋ ባነበቡች ጊዜ ፡ እንሰሳቱ ተሳስተው ያስታወሱት እሁንም አንድ ነገር መኖሩን አስተዋለች ። አምስተኛው ትእዛዝ «ማንኛውም እንሰሳ አልኮል መጠጣት የለበትም» የሚል መስሎዋቸው ነበር ፤ ነገር ግን ፡ የረሱዋቸው ሁለት ቃላት ነበሩ ። በእውነቱ ትእዛዙ የሚለው ፤ «ማንኛውም እንሰሳ አልኮል «ከመጠን በላይ» መጠጣት የለበትም» ነው ።

ዘ ጠ ኝ

የተሰነጠቀው የቦክሰር ጥፍር ለመጻን ብዙ ጊዜ ፈጀበት የክብረ በዓሉ ሥርዓት በተፈጸመ ማግሥት ፡ የነፋስ ወፍጮውን መልሶ የመገንባቱን ሥራ ጀመረ ። ቦክሰር የአንድ ቀን እንኳን ዕረፍት ወስዶ ከሥራ ለመቅረት አልፈለገም ፤ ደግሞም ሕመም እንደሚሰማው ላለማሳየት ቁርጥ ፈቃድ አደረገ ። ኮቴው በጣም ያሠቃየው እንደ ነበረ ማታ ማታ ለክሎቨር በግል ይነግራት ነበር ። ክሎቨር ራሷ እያኘከች በምታዘጋጃቸው የቅጠላቅጠል መድኃኒቶች ኮቴውን እያጀለች ታከመዋለች ፤ ደግሞም እርስዋና ቤንጃሚን የሥራ ድካሙን እንዲቀንስ ሁለቱም ይመክሩ ታል ። «የአንድ ፈረስ ሳንባዎች ለዘላለም አይቆዩም» አለችው ። ቦክሰር ግን አይሰማትም ። እርሱ እንደሚናገረው ፡ ያለው አንድ ምኞት ብቻ ነው — የጡረታ ዕድሜው ከመድረሱ በፊት ፡ የነፋስ ወፍጮው ሥራ ለመገባደድ ተቃርቦ ማየት ።

በመጀመሪያው ወቅት ፡ የእንሰሳት ዕርሻ ሕጎች ለመጀመሪያ ጊዜ ሲታወጁ ፡ የጡረታ ዕድሜ ለፈረሶችና ለዐሣማዎች ፡ ባሥራ ሁለት ዓመት ፤ ለላሞች ፡ በአሥራ አራት ዓመት ፤ ለውሾች ፡ በዘጠኝ ፤ ለበጎች ፡ በሰባት ፤ እና ለዶሮዎችና ለዳክዮዎች ፡ በአምስት ዓመት እንዲሆን ተወስኖ ነበር ። ነጻ የጡረታ መብቶች እንዲኖሩም ስምምነት ነበር ። እስካሁን ድረስ በጡረታ የተገለለ አንድም እንሰሳ አልነበረም ፤ ነገር ግን ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ፡ ተደጋግሞ በጉዳዩ ላይ ክርክር ተደርጎበታል ። ከፍራፍሬ አትክልቶች ዕርሻ በታች ያለው አነስተኛ ሚዳ ለገብስ ማሳ ከተከለለ ወዲህ ፡ ከሰፊው የግጦሽ መስክ አነስተኛው ክፍል ታዋር ፡

ላል፡ የሚል ወሬ ተሠራጨ። እንደ ተነገረውም ፡ ለአንድ ፈረስ የጡረታ አበል በቀን ሦስት ፓውንድ ጥሬና ፡ በክረምት ወራት አሥራ አምስት ፓውንድ ድርቆሽ ፡ ደግሞም ሲቻል ፡ እንድ ካሮት ወይም አንድ ፖም በሕዝብ በዓላት ቀኖች ይጨመርለታል የሚል ነው ። የቦክስር አሥራ ሁለተኛው የልደት በዓል የሚው ለው በሚቀጥለው ዓመት የበጋ ወራት መጨረሻ ላይ ነው ።

በዚሁም መኻከል ኑሮው ከባድ ሆኖ ነበር ። የክረምቱ ወራት እንዳለፈው ክረምት ብርዳም ሆነ ፤ የምግብ እጥረት ደግሞ የባሰ ሆነ ። አሁንም እንደ ገና የሁሉም መቁነን ተቀንሰ ፤ ከዐማማዎቹና ከውሾቹ በስተቀር ። እስኩዊለር እንዳስረዳቸው አለቅጥ የጠበቀ የመቁነን እኩልነት ከእንሰሳዊነት መርህ የሚቃረን በሆነ ነበር ። የሆነ ሆኖ ፡ ምንም ዓይነት ሁኔታ ቢከ ሠት ፡ እንደ እውነቱ ሲታይ ፡ የምግብ እጥረት የሌለባቸው መሆ ኑን ለማሳመን አንዳችም ችግር አልገጠመውም ።

ለጊዜው ፡ በእርግጥ ፡ የመቁነን መስተካከል እንዲደረግ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል ። (እስኩዊለር በዚህ ጉዳይ ሲናገር «መስተካከል» በማለት እንጂ «መቀነስ» በሚለው ቃል አይ ጠቀምም) ፤ ግን ከጀንሰ ጊዜ ሲወዳደር የተደረገው መሻሻል በጣም ከፍተኛ ነው ። በተንጫረረ ፈጣን ድምፅ አኃዞችን በማ ንብብ ፡ በጀንሰ ጊዜ ይሰጣቸው ከነበረው ይበልጥ አጃ ፡ ይበልጥ ድርቆሽ ፡ ይበልጥ የሥራሥር ምግብ ፡ ባሁኑ ጊዜ እንደሚሰጣ ቸው ፡ የሥራ ሰዓቶች እንደተቀነሱ ፡ የመጠጥ ውኃቸው የተሻለ ጥራት እንዳለው ፡ ከልጆቻቸው አብዛኞቹ በለጋ ዕድሜያቸው እንደማይቀጩና በየጋጣቸውም ውስጥ የበለጠ ሣር ተጉዝጉዞ ላቸው ከተባዮች ሥቃይ እንደ ጻኑ ፡ በዝርዝር በመግለጽ ያላም ናቸዋል ። እንስሳቱ የነገራቸውን ሁሉ ሙሉ በሙሉ ያምናሉ ። እውነቱን ለመናገር ፡ ጀንሰም ሆነ የእርሱ ድርጊቶች ሁሉ ከሁ ላቸውም አእምሮ ተሠርዞ ነበር ለማለት ይቻላል ። ባሁኑ ጊዜ ኑሮ ያልተሟላና ችግር የበዛበት መሆኑን ፡ ብዙውን ጊዜ እንደሚራቡና በብርድ እንደሚሠቃዩ ፡ በመኝታም ጊዜ ካልሆነ በስተቀር አብዛኛውን ጊዜ እንደሚሠሩ ያውቃሉ ። ነገር ግን በድሮ ጊዜ የባሰ እንደ ነበረ አይጠረጠርም ። እንደዚህ በማመ ናቸው ደስ ይላቸዋል ። ከዚህም በተረፈ ፡ በዚያ ጊዜያት ተገዥ

ዎች (ባሮች) ነበሩ ፤ አሁን ግን ነጻ ናቸው ፤ እስኩዊለር ከማመልከት እንዳልቦዘነ ሁሉ ፣ ይህ ነው ፣ ዋናው ልዩነት ።

ባሁኑ ጊዜ የበላተኛው ቁጥር ጨምሮዋል ። በመጨረሻው ወራት ፣ አራቱ ቤት ዐሣማዎች ሁሉም ባንድ ሰሞን ወለዱ ፤ ባንድነት የአራቱ ግልገሎች ብዛት ሰላሳ አንድ ነበሩ ። የዐሣማ ግልገሎቹ ሁሉ መልክ ቡሬማ ነበርና ፤ በዕርሻው ቦታ የነበረው ብቸኛው ያሣማ ኮርማ ናፖሌዎን ስለነበረ፣ አባታቸው ማን እንደሆነ ለመገመት አዳጋች አልነበረም ። ወደፊት የቤት መሥሪያ ጡብና ሣንቃዎች በተገዙ ጊዜ ፣ በዕርሻው ግቢ ውስጥ አንድ ተማሪ ቤት እንደሚሠራ ተገለጸ ። ለጊዜው ፣ የዐሣማዎቹን ግልገሎች ናፖሌዎን ራሱ በወጥ ቤቱ ክፍል እያስተማራቸው ነው ። የሰውነት እንቅስቃሴ ልምምዳቸውን ባትክልቱ ውስጥ ያካሄዱ፤ ከሌሎቹ ታዳጊ እንሰሳት ጋራ እንዲጫወቱ አይፈቀድ ላቸውም ። በዚሁ ጊዜ ገደማ ፣ አንድ ዐሣማና አንድ ሌላ እንሰሳ በመንገድ ላይ ሲገናኙ፣ ሌላው እንሰሳ መንገድ እንዲለቅ የሚል ደንብ ጭምር ወጥቶ ነበር ፤ በተጨማሪም ዐሣማዎች ሁሉ ፣ ትናንሾችም ሆኑ ትላልቆቹ ፣ እሑድ እሑድ ቀን ፣ አረንጓዴ ሪባናች በጅራታቸው ላይ እንዲያሥሩ መብት ተሰጥቶባቸዋል ።

በዚህ ዓመት የዕርሻ ተቋሙ መልካም ክንውኖችን ፈጽሞዋል ፤ ግን አሁንም ቢሆን የገንዘብ እጥረት ነበረበት ። ለትምህርት ቤቱ መሥሪያ ጡቦች፣ አሸዋና ኖራ መገዛት ነበረባቸው ፤ ደግሞም ለነፋስ ወፍጮው የሚያስፈልጉትን መሣሪያዎች ለመግዛት ፣ እንደገና ገንዘብ መቆጠብ መጀመር ነበረበት ፤ ከዚያም ለቤት ውስጥ መብራት የፋኖስ ላምባና ሻማዎች ያስፈልጋሉ ፤ ለናፖሊዎንም ማዕድ ስኳር ያስፈልጋል ፤ (ያወፍራቸዋል በሚል ሰብብ ሌሎቹ ዐሣማዎች ይህን እንዳይመገቡ ከልክሏል) ። ደግሞም የሥራ መሣሪያዎች ፣ ምስማሮች ፣ ሲባጎ ፣ ከሰል ፣ ሽቦ ፣ ቁርጥራጭ ብረታ ብረት ፣ የውሻ ብስኩትና የመሳሰሉት የተለመዱት መተኪያዎች ሁሉ ያስፈልጋሉ ። አንድ ክምር ድርቆሽና ከፊሉ የድንች እዝመራ ተሸጠ ፤ እንደዚሁም የዕንቁላሉ ሽያጭ ውል በሳምንት ወደ ስድስት መቶ እንዲያድግ ተደረገ ፤ ስለዚህ ፣ በዚያ ዓመት ውስጥ ዶሮዎቹ የቁጥራቸውን ሚዛን ለመጠበቅ የሚያስችሉ ምንም ያህል ጫጩቶች ሊፈለፍሉ አልቻሉም ። በታኅሣሥ ወር ተቀንሶ የነበረው የመቄነን መጠን ፣ እንደገና

በየካቲት ወር እንዲቀነስ ተደረገ ፤ ላንባም ለመቆጠብ ሲባል ፤ በጋጣዎች ውስጥ የፋናስ መብራቶች ማብራት ተከለከለ ። ዐማማዎቹ ግን ፤ በቂ ድሎች የነበራቸው ይመስላሉ ፤ እንዲያውም ፤ ሌላው ቢቀር ፤ እየወፈሩ ሺደዋል ።

በየካቲት ወር መጨረሻ ገደማ፤ እንድቀን ከቀትር በኋላ፤ ከዚያ በፊት እንሰሳቱ አሽትተውት የማያውቁት ዓይነት አንድ ሞቅ ያለ፤ ጣፋጭ የሚያጓጓ ሽታ፤ በጀንስ ጊዜ ሥራውን አቋርጦ ከነበረውና፤ ከወጥ ቤቱ ወዲያ ከነበረው ከትንሹ የመጠጥ መጥመቂያ ቤት ተነሥቶ ግቢውን አወደው ። «አሻሮ ቁሌት ሽታ ነው» አለ አንዱ ። እንሰሳቱ በጉጉት እየሩን አሸተቱና ለራት የተቆላ የገብስ ዱቄት (በሶ) እየተዘጋጀልን ይሆናል ብለው አሰቡ። ግን ምንም የተቆላ የገብስ ዱቄት (በሶ) አልታየም ፤ እንዲያውም በተከታዩ እሑድ ዕለት እንደተገለጸው ፤ ከእንግዲህ ወዲያ ፤ ገብሱ ሁሉ ለዐሣማዎች የተመደበ መሆኑ ተነገረ ። ከፍራፍሬዎች አትክልት ወዲያ ካለው የተመረተ ገብስ ነበርና ባሁኑ ጊዜ እያንዳንዱ ዐሣማ በቀን እንዳንድ ግማሽ ሊትር የቢራ መቁነን ፤ ለናፖሌዎን የዚህ እጥፍ እንደሚሰጠው ወሬው ወዲያው ተዛመተ ። ለናፖሌዎን የሚቀርብለት ፤ «ክራውን ደርቢ» በተባለው ዓይነት የሾርባ ማቅረቢያ ሰሐን ሆኖ ነው ።

ነገር ግን መቻል የነበረባቸው ችግሮች ቢከሰቱም ቅሉ ፤ ያሁን ጊዜ ኑሮዋቸው ከድሮው እጅግ የላቀ ክብር ያለው በመሆኑ ይካካሳል ። ብዙ መዝሙሮች ይዘመራሉ ፤ ብዙ ዲስኩሮች ይደሰኩራሉ ፤ ብዙ የክብረ በዓል ሰልፎች ይካሄዳሉ። «ድንገተኛ» (ሰሜት አነሣሺው) የተሠኝ ሰላማዊ ሰልፍ በሳምንት አንድ ጊዜ እንዲካሄድ ናፖሌዎን አዝዞ ነበር ፤ በተወሰነው ሰዓት እንሰሳቱ ሥራቸውን ያቆሙና በወታደራዊ አሰላለፍና ርምጃ ፤ ዐሣማዎቹ ከፊት ፊት እየመሩ ፤ ከዚያም ፈረሶች ፤ ከዚያ ለጥቆላዎች ፤ ከዚያ በጎች ፤ ከዚያም ዶሮዎችና ዳክዮዎች ሆነው ቅጥር ግቢውን ይዞራሉ ።

ውሾቹ በሰልፉ ጉን ያጅባሉ ፤ ከሁሉ ግንባር ቀድሞ የሚመራው ፤ ጥቁሩ የናፖሌዎን አውራ ዶሮ ነው ። ቦክሰርና ክሎቨር ሁል ጊዜ ለሁለት የሚያነግቡት አንድ አረንጓዴ ዐላማ ፤ በላዩ ላይ የኮቴና የቀንድ ምስል የተሳለበት ሆኖ «ረጅም ዕድሜ ለጓድ ናፖሊዎን!» የሚል ጽሑፍ ከግርጌው ይገኝበታል ። ከዚያ በኋላ

ለናፖሊዎን ክብር የተደረሱ ግጥሞች ይነበባሉ፤ የምግብ ሰብል ምርቶችም በምን ያህል እንዳደጉ ዝርዝር መግለጫ በማቅረብ፤ እስኩዊለር ንግግር ያደርጋል፤ በበዓላትም ቀኖች ሁሉ ጠመን ጀው ይተኩሳል። ስሜት እነሣሺውን ድንገተኛ ሰላማዊ ሰልፍ ከማንም የበለጠ የሚወዱት በጎቹ ስለነበሩ፤ «ጊዜ ማጥፋት ነው፤ በብርድ ላይ ተገትረን ዋልን» በማለት ማንኛውም ተቃውሞ ያቀረበ እንደ ሆነ (ዐሣማዎች ወይም ውሾች በሌሉበት ቦታ ጥቂት እንሰሳት ያደርጉ እንደነበረው ሁሉ)፤ በጎቹ «አራት እግሮች ጥሩ፤ ሁለት እግሮች መጥፎ!» የሚለውን ኃይለኛ ጩኸት በማሰማት ጸጥ ያሠኛሉ። ባጠቃላይ ግን፤ እነዚህ ክብረ በዓሎች እንሰሳቱን አስደስቷቸው ነበር። የሆነ ሆኖ፤ በእርግጥም የራሳቸው ጌቶች መሆናቸውንና የሚሠሩትም ሥራ ለራሳቸው ጥቅም መሆኑን እንዲያስታውሱ የመደረጉ ሁኔታ የሚያጽናና ሆኖ አግኝተውታል። ስለዚህ፤ መዝሙሮች፤ የሰልፉ ክብረ በዓሎች፤ እስኩዊለር የሚዘረዘርላቸው አኃዞች፤ የጠመንጃው ተኩስ ማስገምገም፤ ያውራ ዶሮው ጩኸት፤ ምናልባት፤ በያንስ ከፊሉን ጊዜ፤ ሆዳቸው ባዶ እንደ ነበረ እንዲረሱት ረድተዋቸዋል።

በሚያዝያ ወር ውስጥ፤ የእንሰሳት ዕርሻ ሪፑብሊክ መሆንዋ ታወጀና እንድ ፕሬዚዳንት እንዲመረጥ አስፈለገ። የቀረበው እንድ ዕጩ ብቻ ነበር፤ ነፖሊዎን፤ እርሱም በሙሉ ድምፅ ተመረጠ። በዚያው ቀን እንደ ተነገረው፤ እስኖባል ከጆንስ ጋራ ያካሄዳቸው ስለነበሩት ሜራዎች የሚገልጽ አዳዲስ ሰነዶች ተገኝተዋል። እሁን በተገለጸው ሁኔታ ከሆነ፤ ካሁን ቀደም እንሰሳቱ መስሎዋቸው እንደነበረው፤ እስኖባል «የኩብት በረት ጦርነት» በእንሰሳቱ ላይ ሽንፈት እንዲያስከትል ለማሄር የሞከረ ብቻ ሳይሆን፤ በግልጽ ከጆንስ ወገን ሆኖ መዋጋቱ ተደርሶ በታል። በእርግጥ የሰዎቹ ጦር ኃይሎች እውነተኛው መሪ የነበረው እርሱ ነው፤ የማጥቃቱን ጦርነት በጀመረበት ወቅት ያሰማው መፈክር፤ «ለሰው ልጆች ረጅም ዕድሜ!» የሚል ነው። በእስኖባል ጀርባ ላይ የነበረው፤ እስካሁንም ጥቂቶቹ እንሰሳት የሚያስታውሱትን ቁስል ያደረሱበት የናፖሊዎን ጥርሶች ናቸው።

በቢጋ ወራት አጋማሽ ላይ፤ ሞዝስ የተባለው ቁራ፤ ለብዙ ዓመታት ተለይቶ ከቆየ በኋላ፤ ድንገት ተመልሶ ወደ ዕርሻው

መጣ ። ፈጽሞ አልተለወጠም ፤ አሁንም ቢሆን ምንም ሥራ አይሠራም ፤ ደግሞም ስለ «ሰኳር ከረሜላ ተራራ» ሲናገር እንደ ድሮው በመጨነቅ ስሜት ነው ። ባንድ ጉቶ ላይ ዐርፎ ፣ ጥቁር ከንፎቹን እያርገበገበ ፣ ለሚያዳምጡት ሁሉ ፣ ለብዙ ሰዓታት ንግግር ያደርጋል ። «ንዶች ፣ እዚያ ላይ» ይላል ፣ እክብሮት በተሞላበት ርጋታ ፣ በትልቁ ማንቁሩ ወደ ሰማዩ እያመለከተ— «እዚያ ላይ ፣ ከዚያም ከምታዩት ጥቁር ደመና ወዲያ— «የሰኳር ከረሜላ ተራራ» የሚገኘው እዚያ ነው ፤ እኛ ምስኪን እንሰሳት ከድካማችን ተላቀን ለዘላለም የምናርፍበት የደስታ አገር እዚያ ነው ፤!» እንደ ጊዜ ወደ ሰማይ መጥቆ በበረረበት ወቅት እዚያ ተገኝቶ እንደ ነበረና መጨረሻ የሌላቸው የለምለም ግጦሽ ሚዳዎች ፣ ዳር ዳራቸው ላይ በኑግ ኬክና ባንኳር ሰኳር ከምር ተሞልተው ማየቱን ጭምር ይናገራል ። ከእንሰሳቱ ብዙዎቹ ያምኑታል ። እንደሚያስቡት ፣ ያሁኑ ኑሮዋቸው በረሀብና በሥራ ድካም የሚሠቃይ ነው ፤ በሌላ ስፍራ የተሻለ ዓለም እንዲኖር ትክክልና ርቱዕ አይደለምን ፤ እንዲሁ ግራ የሚያጋባው ነገር ፣ ዐሣማዎቹ በሞዝስ ላይ የነበራቸው አስተያየት ነው ። ስለ «ሰኳር ከረሜላ ተራራ» እርሱ የሚያወራቸው የውሸት ታሪኮች ናቸው ፣ ብለው ሁሉም ያወግዛሉ ፤ ሆኖም ግን ፣ ሳይሠራ በየቀኑ አንድ ስኒ ቢራ እየተሰጠው ፣ በዕርሻው ውስጥ እንዲኖር ፈቆደውለታል ።

ኮቴው ከዳነለት በኋላ ፣ ቦክሰር በሥራው ላይ ከመቼውም የበለጠ ጥረት ያሳያል ። በእርግጥ ፣ እንሰሳቱ ሁሉ በዚያ ዓመት እንደ ባሪያዎች ነው የሠሩት ። ከመደበኛው የዕርሻ ሥራና የነፋስ ወፍጮውን መልሶ ከመገንባት ሥራ በተጨማሪ በመጋቢት ወር ተጀምሮ የነበረውን ፣ ለታዳጊዎቹ ዐሣማዎች የሚሆነውን ተማሪ ቤት መሥራት ነበረባቸው ። ያለ ምግብ ለረጅም ሰዓቶች መሥራቱ አንዳንድ ጊዜ በጣም ይከብዳቸዋል ። ቦክሰር ግን ምን ጊዜም እያመነታም ፤ አይለግምም ። የእርሱ ጉልበት እንደ ድሮው እንዳልሆነ ፣ በንግግርም ሆነ በተግባር አመልክቶ አያውቅም ። ጥቂት ተለውጦ የነበረው መልኩ ብቻ ነው ፤ ቆዳው ማብረቅረቁን ከድሮው ቀንሷል ፤ እኒያ ትላልቅ ዳሌዎቹ ተኮማ ትረው ያነሱ ይመስላሉ ። «የቦክሰር አካል በጸደይ ወራት ይመለስለታል» ይላሉ ሌሎቹ ፤ ነገር ግን ፣ የጸደይ ወራትም መጣ ፤ ቦክሰር ግን ከብደት አልጨመረም ። አንዳንድ ጊዜ ወደ ድንጋይ

ማውጫው ጫፍ በሚወስደው አቀበት ላይ ከትላልቅ ቋጥኞች ክብደት ጋር ኮንቻዎቹ ሲታገሉ ሲታይ ፣ ለመቀጠል ያለው ፍላጎት እንጂ ፣ በአግሮቹ ለመቆም የሚያስችለው አንዳችም ጉልበት ያልነበረው ይመስላል ።

በእንደዚህ ያሉት ጊዜያት ፣ ከንፈሮቹ «በበለጠ ጥንካሬ እሠራለሁ» በማለት ሁኔታ ሲላወሱ ይታያሉ ፤ የቀረ ድምፅ አልነበረውም ። ክሎቨርና ቤንጃሚን ለጤናው እንዲጠነቀቅ አሁንም እንደ ገና መከሩት ፤ ቦክሰር ግን አልሰማቸውም ፤ አልተጠነቀቁም ። ያሥራ ሁለተኛው ዓመት የልደት ቀኑ እየተቃረበ ነው ። በጡረታ እስኪገለል ድረስ ፣ በቂ የድንጋይ ክምችት እስካኖረ ድረስ ፣ ምንም ነገር ቢደርስበት ግድ አልነበረውም።

በበጋው ወራት ፣ እንድ ቀን ረፋድ ምሽት ላይ ፣ ቦክሰር አንዳች አደጋ ደርሶበታል ፤ የሚል ወሬ በዕርሻው ግቢ ውስጥ ተሠራጩ ። እንድ ጋሪ ሙሉ ድንጋይ ወደ ነፋስ ወፍጮው መሥሪያ ቤታ ጉትቶ ለማድረስ ብቻውን ወጥቶ ነበር ። እውነትም ወሬው ርግጠኛ ኖርዋል ። ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ርግቦቹ እንዲህ የሚል ወሬ ይዘው እየተቻኩሉ መጡ ፤ «ቦክሰር ወድቋል ! በጉኑ ተጋድሞ መነሣት አቅቶታል !»

በዕርሻው ግቢ ውስጥ ከነበሩት እንሰሳት ግማሾቹ ያህል ፣ የነፋስ ወፍጮው ቆሞ ወደ ነበረበት ኮረብታ ገሠገሠ ። በጋሪ መጉተቻ ጋድሚያ ዕንጨቶች መካከል ፣ ዐንገቱን ዘርግቶ ፣ ራሱን እንኳን ማቅናት ተስኖት ፣ ቦክሰር እዚያ ተጋድሟል ። ዐይኖቹ ተጋርደዋል ፤ ጉንና ጉኖቹ በላብ ተጠምቀዋል ። አንዲት ቀጭን የደም ፍሳሽ ካፉ ፈስሰዋል ። ክሎቨር ባጠገቡ ተንበረ ከከች ።

«ቦክሰር !» ብላ በመጮኽ ፣ «ምንህን ነው ?» ብላ ጠየቀችው ።

«ሳንባዎቼን ነው» አለ ቦክሰር ፣ በተዳከመ ድምፅ ። «ግድ የለም ። የነፋስ ወፍጮውን ሥራ ያለ እኔ ልትጨርሱት የምትችሉ ይመስለኛል ። በቂ ድንጋይ ክምችት ተጠራቅምዋል ። ያም ሆነ ይህ ፣ ካንድ ወር በላይ አልቆይም ነበር ። እውነቱን

ለመናገር ፡ የጡረታዬን ጊዜ በናፍቆት ስጠባበቅ ነበር ። ደግሞም ቤንጃሚንም እያረጀ ስለሆነ ምናልባት ጡረታ እንዲወጣ በዚሁ ጊዜ ይፈቀድለትና ጓደኛ ይሆነኛል ።»

«አሁኑኑ ቶሎ ዕርዳታ ማግኘት አለብን ፤» አለች ክሎቭር ።
«እንዳችሁ ሩ ጉና የደረሰውን ሁኔታ ለእስኩዊለር ንገሩ ።»

ሌሎቹ እንሰሳት ሁሉ ለእስኩዊለር መልእክቱን ለማድረስ ወዲያው እየሮጡ ወደ መኖሪያው ቤት ሼዱ። ክሎቭር ብቻ ቀረች፤ ቤንጃሚን ደግሞ በቦክስር አጠገብ ተጋድሞ እንዳችሞ ቃል ሳይተነፍስ ፡ በረጅም ጭራው ዝንቦችን ያባርርለታል ።

ከአንድ ሩብ ሰዓት በኋላ ፤ በርኅራኄና ባሳቢነት ሙሉ ስሜት ፡ እስኩዊለር ብቅ አለ ። ጓድ ናፖሌዎን ፡ በዕርሻው ክልል ውስጥ እጅግ ታማኝ ከሆኑት ሠራተኞች ባንዱ ላይ የደረሰውን ይህን አደጋ የሰማው በጥልቅ ሀዘን ስለሆነ ፡ በዊልንግዶን ከሚገኙት ባንድ ሆስፒታል ውስጥ እንዲታከም ቦክስርን ለመላክ አስቀድሞ ዝግጅቶችን ያደረገ መሆኑን ተናገረ ። እንሰሳቱ ሁሉ በዚህ ነገር ትንሽ የመጨነቅ ስሜት ዐደረባቸው ። ሞሊና እስኩዊለር ካልሆኑ በስተቀር ፡ ከዕርሻው ክልል ውጭ የሼደ እንሰሳ አልነበረም ፤ ደግሞም የታመመው ጓዳቸው ከሰው ልጆች እጅ ውስጥ እንዲገባ የማድረጉ አሳብ ጥሩ መስሎ አልታያቸውም ። ይሁን እንጂ ፡ በዊልንግዶን የሚገኘው የእንሰሳት ሐኪም ፡ ለቦክስር እዚህ ከሚደረግለት ክብካቤ የተሻለ ሕክምና ሊያደርግለት እንደሚችል እስኩዊለር አሳመናቸው ። ከዚያም ፡ ካንድ እኩል ሰዓት ገደማ በኋላ ፡ ቦክስር በመጠኑ በተሻለው ጊዜ ፡ እንደምንም ተጣጥሮ በእግሮቹ ቆመና ክሎቭርና ቤንጃሚን ምቹ የገለባ ጉዝጓዝ መተኛ አዘጋጅተውለት ወደ ነበረው ጋጣ ተመልሶ እያነከሰ ለመሼድ ቻለ ።

ለተከታዮቹ ሁለት ቀኖች ቦክስር በጋጣው ውስጥ ቆየ ። ዐሣማዎቹ በመታጠቢያው ቤት ውስጥ ከነበረው ትልቅ ሣጥን ውስጥ ያገኙትን ቀይማ መድኃኒት በትልቅ ጦርሙስ ልከው ነበርና ክሎቭርም በቀን ሁለት ጊዜ ከምግብ በኋላ ለቦክስር በጋጣው ውስጥ ትሰጠው ነበር ። ማታማታ ቤንጃሚን ዝንቦችን ከላዩ ላይ እያባረረለት ሳለ ፡ ክሎቭርም ከጋጣው ውስጥ ከእርሱ

አጠገብ ተጋድማ ታነጋግረዋለች ። ቦክሰር በደረሰው ሁኔታ ማዘን እንደማይገባው ያምናል። በጥሩ የዳነ እንደሆነ ለተጨማሪ ሦስት ዓመታት እንደሚኖር ያስባል ። ደግሞም ከትልቁ የግጦሽ ሣር ሜዳ ጠርዝ ላይ ሊያሳልፋቸው የሚጠበቃቸውን የጸጥታ ቀኖች በጉጉት ይመኛል ። ያን ጊዜ ለማጥናትና አእምሮውን ለማዳበር ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ ፣ ጊዜ ይኖረዋል ። ምኞቱ ፣ እርሱ እንደሚለው ፣ የተቀረውን የሕይወቱን ዘመን ለማዋል የሚፈልገው ፣ ቀሪዎቹን ሃያ ሁለት የፊደል ሆሄያት በማጥናት ይሆናል ።

ቢሆንም ፣ ቤንጃሚንና ክሎቭር ከቦክሰር አጠገብ ሊገኙ ይችሉ የነበሩት ከሥራ ሰዓት ውጭ ብቻ ነበርና ፣ አንድ የጭነት ጋሪ ሊወስደው የመጣውም እኩለ ቀን ላይ ነው ። እንስሳቱ ሁሉ በዐሣማዎች ተቆጣጣሪነት የቀይ ሥር አትክልት አረሞችን በማረም ሥራ ላይ ተሠማርተው ሳሉ ፣ ቤንጃሚን በኃይል እያናፋ ከወደ ቤቶቹ አቅጣጫ በግልቢያ ሲመጣ ተገርመው ተመለከቱ። ቤንጃሚን እንደዚያ ስሜቱ ሲቀሰቀስ ፣ በእርግጥም እንደዚያ ሲጋልብም የተመለከቱት ለመጀመሪያ ጊዜያቸው ነበር ።

«ቶሎ በሉ ፤ . . . ቶሎ ኑ !» ብሎ ጮኸ ። «ፈጥናችሁ ኑ! ቦክሰርን ይዘውት ሊኼዱ ነው!» ከዐሣማዎቹ ትእዛዝ ሳይጠብቁ ፣ እንስሳቱ ሥራቸውን ጥለው ወደ ዕርሻው ቤቶች ፈረጠጡ ። እውነትም በቅጥር ግቢው ውስጥ በሁለት ፈረሶች የሚጉተት ጐንና ጐኑ ላይ የተጻፈበትን አንድ ትልቅ ሽፍን የጭነት ጋሪ ቆሞ አዩ ፣ ከነጂው ቦታ ላይ ፣ አንድ ብልጣብልጥ መልክ ያለው ፣ ክብ ባርሜጣ ያደረገ ሰው ተቀምጦዋል ። የቦክሰር ጋጣ ደግሞ ባዶ ነው ።

እንስሳቱ በጭነት ጋሪው ዙሪያ ተሰበሰቡና «ቦክሰር ደኅና ሁን !» ብለው ባንድነት ጮኹ ፤ «ደህና ሰንብት !»

«ሞኞች ! ቂሎች !» እያለ በመጮኸ ቤንጃሚን ፣ በኩቴዎቹ መሬቱን እየመታ በእንስሳቱ ዙሪያ ይዘላል ። «ሞኞች ! በጭነት ጋሪው ጐን ላይ የተጻፈውን ለምን አትመለከቱም ?»

ይኸን ጊዜ ፣ እንስሳቱ ረጋ ብለው ይንሾካሾኩ ጀመር ። ሙርየል ፊደሎቹን እየቆጠረች ማንበብ ጀመረች ። ቤንጃሚን

ግን ፡ ወደ ጉን ገፈተራትና ጸጥታ በሰፈነበት ወቅት መካል ፤
እንዲህ ሲል አነበበ ፤

«አልፍሬድ ሲመንድስ ፤ ፈረስ አራጅና ሙጫ ቀቃይ ፤
ዊልንግዶን ። የቆዳና ያጥንት ምግብ ነጋዴ ። የውሾች ምግብ
አቅራቢ «ይህ ምን ማለት እንደ ሆነ አይገባችሁም ? ቦክሰርን
ወደ አራጆች እየወሰዱት ነው !»

እንስሳቱ ሁሉ የድንጋጤ ጩኸት አስተዳጋቡ ። በዚህ
ጊዜ ጋሪ ነጅው ፈረሶቹን ባለንጋው ሾጥ አደረጋቸውና ጋሪውን
በኩሩ ስግሪያ እየጉተቱ ከገቢው ውጭ ለመኼድ አመሩ ። እንስ
ሳቱ ሁሉ ላንቃቸው እስኪሰነጠቅ በመጮኽ ተከተሉ ። ክሎቨር
እንደምንም ተጋፍታ ወደ ፊት ቀደመች ። ጋሪውም ፍጥነት
ጨመረ ። ክሎቨር እነዚያ ግዙፍ እግሮችዋን ቀስቅሳ በሽምጥ
ጋለበች ። «ቦክሰር !» ብላ ጮኸች ። «ቦክሰር ! ቦክሰር ! ቦክሰር !»
ከውጭ የነበረውን ጩኸት የሰማ ይመስል ፤ ከግንባሩ ከላይ
ጀምሮ እስከ አፍንጫው የሚወርደው ቦቅማ መሥመር የተጋ
ደመበት የቦክሰር ፊት ከጭነት ጋሪው በስተኋላ መስኮት ታየ ።

«ቦክሰር !» ብላ በተንጫረረ ድምፅ ጮኸች ክሎቨር ።
«ቦክሰር ! ውጣ ! ቶሎ ! ወደ መገደያህ እየወሰዱህ ነው !»

እንስሳቱ ሁሉ ፤ «ቦክሰር ! ቶሎ ብለህ ውጣ ! ውጣ !» የሚ
ለውን ጩኸት አስተጋቡ ። ነገር ግን የጭነት ጋሪው ፍጥነት
እየጨመረ ይከንፍ ነበርና እየራቃቸው ኼደ ። ክሎቨር ምን
እንደ ነገረችው ቦክሰር ይግባው አይግባው አልታወቀም ።
ነገር ግን ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፊቱ ከመስኮቱ ላይ ጠፋና በጭነት
ጋሪው ውስጥ እንድ አስደንጋጭ ጓጓታ ይሰማ ጀመር ። ከዚያ
ወጥቶ ለማምለጥ እየተወራጨ ሲራገጥ ነበር ። ግን ፡ ወየው !
ጉልበቱ ከዳውና ፡ የኩቴው ጓጓታ ድምፅ እየደከመ ኼደ አከተመ ።
እንስሳቱ ተስፋ በመቁረጥ ጋሪውን የሚገቡትቱትን ሁለት ፈረ
ሶች እንዲቆሙ መማጠን ጀመሩ ። «ጓዶች ፡ ጓዶች !» እያሉ
ጮኹ ። «የገዛ ወንድማችሁን ወደ መሞቻው አትውሰዱት !»
ነገር ግን ፤ እንደ ደንቆሮቹ እውራዎች ምን እንደሚከተል ፈጽሞ
ያልተረዱ ነበሩና ጀርባቸውን ወደ ኋላ ቀስረው ርምጃቸውን

ይብስ አፋጣኑ ። የቦክሰር ፊት በመስኮቱ ተመልሶ አልታየም ።
ባይዘገይ ኖሮ ፣ ከእንስሳቱ እንዲ ወደ ፊት ቀድሞ በመሮጥ ፤
የግቢውን ባለ አምስት ብረት መዝጊያ ሊዘጋ ታስቦ ነበር ፤ ግን
ወዲያው የጭነት ጋሪው መዝጊያውን ዐልፎ ወጣና በጉዳናው
ተሸቆልቁሎ ተሠወረ ። ቦክሰር ከዚያ በኋላ ከቶ አልታየም ።

ምንም እንኳን ላንድ ፈረስ ሊደረግለት የሚገባው ክብካቤ
ሁሉ የተደረገለት ቢሆንም ፣ ከሦስት ቀን በኋላ በዊሊንግዶን
ሆስፒታል መሞቱ ተነገረ ። እስኩዊለር ወሬውን ለሌሎቹ ለመ
ንገር መጣ ። የቦክሰር ሕይወት ባለፈባቸው በመጨረሻዎቹ
ሰዓቶች ፣ ራሱ በቦታው ተገኝቶ እንደ ነበረ ነገራቸው ።

«በሕይወቴ ካየሁት ሁሉ በላይ አሳዛኝ ትርኢት ነበር !»
አለ እስኩዊለር ፤ አንድ ኮቴውን እንሥቶ እንባውን እየጠረገ ።
«እስከ መጨረሻይቱ ደቂቃ ድረስ ከሞት አልጋው አጠገብ
ነበርሁ ። በመጨረሻውም ፣ ለመናገር እንኳን ተስኖት ደክሞ
በነበረበት ወቅት ፣ የነፋስ ወፍጮው ሥራ ከማለቁ በፊት
መሞቱ ብቻ የሚያሳዝነው መሆኑን በጥሮቹ ነገረኝ ። «ጓዶች ፣
ወደ ፊት !» ብሎ አንሾካሾከልኝ ። «በሽፍትነቱ ስም ወደ ፊት !
ረጅም ዕድሜ ለእንስሳት ዕርሻ ! ረጅም ዕድሜ ለጓድ ናፖሊዎን !
ናፖሊዎን ምን ጊዜም ልክ ነው ።» በመጨረሻም የተናገረው
ልክ እነዚህን ቃላት ነው ፤ ጓዶች ።»

እዚህ ላይ የእስኩዊለር ሁኔታ ድንገት ተለዋወጠ ። ለጥ
ቂት ጊዜ ዝም አለና ፣ ንግግሩን ከመቀጠሉ በፊት እነዚያ ትና
ንሽ ዓይኖቹ በጥርጣሬ አመለካከት ግራ ቀኝ ተንቀጥቀጥቶ ።

ቦክሰር በተወሰደ ጊዜ አንድ የተዛባና የሞኝነት ወሬ እንደ
ተነዛ መረዳቱን ነገራቸው ። «ቦክሰርን የወሰደው የጭነት ጋሪ
«የፈረሱ አራጅ» የሚል ጽሑፍ ጐኑ ላይ ተጽፎበት እንደ ነበረ
አንዳንዶቹ እንስሳት ተመልክተው ነበርና እንዲያውም ወደ
አራጆች እንዲወሰድ ርግጠኞች ሆነው ነበር ። ማንኛውም
እንስሳ ይኸን ያህል ደንቆሮ ይሆናል ብሎ ለማመን የሚያዳግት
ነው ለማለት ይቻላል ፤» አለ እስኩዊለር ። «በእርግጥ ፤» ብሎ
ድንገት ጮኸና ጭራውን እየቆላ ግራና ቀኝ በመንቆራጠጥ ፤

«በእርግጥ ተወዳጅ መሪያችን ፡ ጓድ ናፖሊዎን እንደዚህ ያለ ወራዳ ድርጊት እንደማይፈጽም መች አጣችሁትና ነው ፡ ነገር ግን ሁኔታውን በቀላሉ ለማስረዳት ይቻላል ። የጭነት ጋሪው ቀድሞ የአንድ አራጅ ንብረት ሲሆን ፡ የእንሰሳት ሐኪሙ ከገዛው በኋላ ፡ ገና ጽሑፉን አላጠፋውምና ነው። ስሕተቱ የተከሠተው በዚህ የተነሣ ነው።»

ይህን በሰሙ ጊዜ እንሰሳቱ ከመጠን በላይ እርዳታ ተሰማቸው ። ደግሞም ቦክሰር በሞት አልጋው ላይ ስለ ተደረገለት ዝርዝር ሁኔታ ፡ ታላቅ ክብካቤና ናፖሊዎንም ስለመድኃኒቶቹ ውድነት አንዳች ቅሬታ ሳያድርበት እንዴት ያሉ ውድ መድኃኒቶች እንደ ተሰጡት በተጨማሪ በዘረዘረላቸው ጊዜ ፡ ጥርጣሬዎቻቸው ሁሉ ተወገዱና ፡ ተወዳጅ ጓዳቸው ፡ ሌላው ቢቀር ፡ ተደስቶ የሞተ መሆኑን በማወቃቸው ተጽናኑ ።

በተከታዩ አሁድ በተደረገው ስብሰባ ላይ ናፖሊዎን ራሱ ተገኝቶ ስለ ቦክሰር ሞት ክብር እንዲት አጭር ንግግር አሰማ ። ያሳዛኝ ጓዳቸውን አስከሬን አምጥቶ በዕርሻው ውስጥ ለመቅበር አልተቻለም ፡ አላቸው ፤ ነገር ግን ከዕርሻው ግቢ አትክልት ትልቅ ያበባ ጉንጉን አሠርቶ በመላክ በቦክሰር መቃብር ላይ እንዲቀመጥ ማዘዙን ገለጸላቸው ። ደግሞም ከጥቂት ቀናት በኋላ ፡ ዐሣማዎቹ ለቦክሰር ክብር እንድ ታላቅ ግብዣ ለማዘጋጀት ያቀዱ መሆኑን ነገራቸው ። ናፖሊዎን በንግግሩ መደም ደሚያ ፡ ቦክሰር ኡብልጦ ይወዳቸው የነበሩት ሁለቱን መፈክሮች፤ «ይበልጥ በርትቼ እሠራለሁ» እና «ጓድ ናፖሊዎን ምን ጊዜም ትክክል ነው» የተሠኙትን በማስታወስ ፡ እነዚህንም መፈክሮች እያንዳንዱ እንሰሳ እንደ ግሉ በመቁጠር ሊፈጽማቸው የሚገባ መሆኑን አስገንዘባቸው ።

ግብዣው እንዲደረግ በተወሰነው ቀን ፡ ከዊልንግዶን አንድ የጭነት ጋሪ መጥቶ አንድ ትልቅ ሣጥን በመኖሪያ ቤቱ አራገፈ ። ያን ዕለት ምሽት በጨኸት የተሞላ ዘፈን ሲሰማ አመሸና በመጨረሻው ላይ የከረረ ጠብ አስከትሎ የመስታወት ስባሪ ድምፅ የመሰለ ነገር ተሰምቶ ተፈጸመ ። በማግሥቱ ከመኖሪያ ቤቱ ውስጥ ከዕኩለ ቀን በፊት ማንም አልተንቀሳቀሰም ፤ ደግሞም ፡ ዐሣማዎቹ ከየት እንዳመጡት ያልታወቀ ገንዘብ አግኝ

ተው አንድ ሌላ ሣጥን ዊስኪ ለግላቸው ገዝተው እንደ ነባረ ወሬው ተዛመተ ።

ዐ ሥ ር

ዓመታት ዐለፉ ። ወራቶቹ እየመጡኹዱ ፤ አጫጭሮቹ የእንስሳቱ ዕድሜዎች ነጐዱ ። ከክሎቨር ፣ ከቤንጃሚን ፣ ከቁራው ከሞዝስና ከጥቂቶቹ ዐሣማዎች በስተቀር ፣ ከሽፍትነቱ ጊዜ በፊት የነበሩትን የድሮ ጊዜ ቀኖች የሚያስታውስ ማንም ያልነበረበት ጊዜ መጣ ።

ሙርየል ሞትዋል ፤ ብሎቤል ፣ ጄሲ እና ፒንቸር ሞትዋል ። ጆንስም ሞትዋል — በሌላው ክፍለ ሀገር፣ ባንድ የሰካራሞች ቤት ውስጥ ነው የሞተው ። እስኖቦልም ተረስቷል ። ክሎቨር ባሁኑ ጊዜ ፣ መተጣጠሪያዎችን የደረቁና ዓይኖችን የተሞጫሞጪ ፣ አንዲት የገረጀፈች ግዙፍ ባዝራ ሆናለች ። የጡረታ ዕድሜዋ ካለፈ ሁለት ዓመት ሆኖታል ፤ ነገር ግን ፣ እንደ እውነቱ ከሆነ ፣ እስከ ዛሬ ድረስ ጡረታ የወጣ አንድም እንስሳ አልነበረም ። የጡረታ ዕድሜያቸው ለደረሰ እንስሳት ለግጦሽ ስፍራ ይከለላል ተብሎ የነበረው ቦታ ወሬው ከተረሳ ቆይቷል ። ናፖሌዎን ባሁኑ ጊዜ አንድ መቶ አምሳ ኪሎ የሚመዝን ሙሉ ዕድሜ ያለው ግዙፍ ያሣማ ኮርማ ሆኖዋል ። እስኩዊለር በጣም ከመወፈሩ የተነሣ ዐይኖቹን እንኳን እንደ ልብ ለመግለጥ ተስኖታል ። እርጌው ቤንጃሚን ብቻ ወደ አፍና አፍንጫው አካባቢ ይልቅ ነጣ ከማለቱ በስተቀር ከቀድሞው አልተለወጠም ፤ ደግሞም ፣ በክሰር ከሞተ ጊዜ ጀምሮ ፣ ከመቼውም ይልቅ ዝምተኛና አይጠዴ (አኩራፊ) ሆኖዋል ።

ምንም እንኳን ፣ በፊተኞቹ ዓመታት ተጠብቆ የነበረውን ያህል ብዙ ባይሆንም ፣ ባሁኑ ጊዜ በዕርሻው ቦታ ላይ በርካታ ፍጡሮች ነበሩ ። ብዙ እንስሳት ተወልደዋል ፤ እነዚህም ሽፍትነቱን ባፈታሪክ ብቻ የሰሙ ሲሆኑ ፣ ሌሎች የተገዙት ደግሞ እዚህ ቦታ ከመምጣታቸው በፊት እንዲህ ያለ ነገር ሰምተው የማያውቁ ነበሩ ። ዕርሻው ባሁኑ ጊዜ ፣ ከክሎቨር በተጨማሪ ፣ ሦስት ፈረሶች ነበሩት ። ጥሩ ቁመና የነበራቸው እንስሳት ፤ ሥራ ወዳዶችና ጥሩ ጓዶች ቢሆኑም ፣ በጣም ደንቆሮዎች ነበሩ ።

ማንኛቸውም ከ «ለ» ወዲያ ፊደላቱን ለመማር አልቻሉም ። ስለ ሽፍትነቱና ስለ እንሰሳዊነት የተነገራቸውን ሁሉ ፡ በተለይም ፡ እንደ እናታቸው ይቁጥሩዋት ከነበረችው ከክሎቨር የተነገራቸውን ፡ እሜን ብለው ይቀበላሉ ፤ ነገር ግን ፍቺውምን እንደ ሆነ አጣርተው ማወቃቸው ያጠራጥራል ።

ዕርሻው አሁን ይበልጥ የበለጸገና በተሻለ ሁኔታ የተደራጀ ሆንዋል ፤ ከሚስተር ፒልኪንተን በተገዙ ሁለት የዕርሻ ማሳዎች ጭምር ተስፋፍቷል ። ከዚያ ሁሉ ድካም በኋላ ፡ የነፋስ ወፍጮው ሥራ በደገና ሊጠናቀቅ ቻለና ዕርሻው አሁን ፡ ያንድ መውቂያ መኪናና ያንድ የድርቆሽ ማንሻ ባለቤት ሆነ ፤ ደግሞም ሌላ ልዩ ልዩ አዳዲስ ቤቶች ተጨምረውለታል ። ዊምፐር አንድ የቅንጦት ጋሪ ለግሉ ገዛ ። ይሁን እንጂ የነፋሱ ወፍጮው እንደ ታሰበው ለኤሌክትሪክ ማመንጫነት አላገለገለም ። የበቆሎ ዱቄት በመፍጨት ጥሩ ትርፍ ያስገኝ ጀመር ። አሁንም ሌላ ተጨማሪ የነፋስ ወፍጮ በመሥራት እንሰሳቱ በብርቱ እየደከሙ ነበር ፤ እንደሚባለው ፡ ያ ሲያልቅ ዲናሞዎቹ ይተከላሉ ። ነገር ግን ፡ ያኔ እንሰሳቱ እንዲያልሙ እስኖቦል አስተምሮዋቸው የነበሩት ድሎቶች — በየጋጣው የኤሌክትሪክ ብርሃንና ሙቅና ቀዝቃዛ ውሳኔ ፡ ደግሞም በሳምንት ሦስት ቀን የዕረፍት ጊዜ የተባለው ሁሉ ከነወሬውም ቀርቷል ። ይኸን የመሳሰሉት አስተሳሰቦች ከእንሰሳዊነት መንፈስ ጋር የሚቃረኑ ናቸው በማለት ናፖሌዎን አውግዞታል ። እርሱ እንደሚለው ፡ እውነተኛው ደስታ የተመሠረተው ጠንክሮ በመሥራትና በኑሮ ቁጥብነት ላይ ነው ።

በእርግጥ ፡— ለዐሣማዎቹና ለውሾቹ ካልሆነ በስተቀር ፡ እንሰሳቱን ራሳቸውን ይበልጥ ባለጸጎች ባያደርጋቸውም — ዕርሻው እንደ ምንም ይበልጥ የበለጸገ ይመስላል ። ይህ የሆነ በትም አንዱ ምክንያት ፡ ምናልባትም ያን ያህል በርካታ ዐሣማዎችና ውሾች ስለ ነበሩ ይሆናል ። የራሳቸው የሆነ ያሠራር ፈሊጥ አልነበራቸውም ለማለት አይደለም ። እስኩዊለር ምን ጊዜም ሳይታከት እንደሚያስረዳው ሁሉ ፡ የዕርሻውን ሥራ በመቆጣጠርና በማደራጀት ረገድ ማለቂያ የሌለው ሥራ አለባቸው ። ይኸንንም ሥራ አብዛኛውን ክፍል ሌሎች እንሰሳት ሊሠሩ በቂ ዕውቀት የላቸውም ። እስኩዊለር ሲያስረዳቸው ፡

ለምሳሌ «ፋይሎች» : «ዘገባዎች» : «ቃለ ጉባዔዎች» : «ማስታወሻዎች» የተባሉትን ምስጢራዊ ነገሮችን በማዘጋጀት ዐሣማዎቹ በየቀኑ ለአያሌ ሰዓቶች በመሥራት ይደክማሉ ። እነዚህም ነገሮች በሰፋፊ ሉክ ወረቀቶች ላይ ጥቅጥቅ ተደርገው ከተጻፉ በኋላ : ወዲያው እቶን ክምር ውስጥ ተጨምረው ይቃጠላሉ ። «ይህም ፤» ይላል እስኩዊለር ሲያስረዳቸው : «ለዕርሻ ተቋሙ ደኅንነት እጅግ ከፍተኛ ጥቅም የሚሰጥ ነው ።» ነገር ግን : አሁንም ቢሆን ዐሣማዎቹም ሆኑ ውሾቹ በሥራቸው አንዳችም ምግብ እያመርቱም ነበር ፤ ቊጥራቸው ግን በጣም የላቀ ነው ፤ የምግብ ፍላጎታቸውም ምን ጊዜም ጥሩ ነው ።

ለሌሎቹ እንደ ሆነ : ኑሮዎቸው : እነሱ እንደሚያውቁት : ሠርክ እንደ ነበረው ነው ። ሁል ጊዜ ይራባሉ ፤ በገለባ ላይ ይተኛሉ ፤ ከኩፊው ውኃ ይጠጣሉ ፤ በዕርሻ ማሳዎች ይሠራሉ ፤ በክረምት ወራት ብርዱ : በበጋ ወራት ዝንቦቹ ያስቸግሩዋቸዋል ። ከመካከላቸው ሽምገል ያሉት : አንዳንድ ጊዜ : ያኔ ገና በሽፍትነቱ ቀኖች እቅራቢያ ሰሞን : ከጆንስ መወገድ ቅርብ ጊዜ በኋላ : ኑሮዎቸው ምን ይመስል እንደ ነበረ ለማስታወስ የደበዘዘ አእምሮዎቸውን ያስጨንቃሉ ። ሊያስታውሱ አይችሉም ። ያሁኑን ኑሮዎቸውን ሊያነፃፅሩበት የሚችሉበት ምንም ነገር አልነበረም ፤ ሁሉም ነገር ከዕለት ወደ ዕለት እየተሻሻለ የሚመጣ መሆኑን : ያላንዳች ጥርጣሬ ያመለክቱ ከነበሩት የእስኩዊለር አኃዞች በስተቀር : ሌላ የሚያነፃፅሩበት ነገር አልነበረም ። እንሰሳቱ ችግሩ የማይፈታ ሆኖ አገኙት ፤ በማንኛውም ረገድ : ባሁኑ ጊዜ : ይኸን መሳዩን ጉዳይ ለማመዛዘን ጊዜ አልነበራቸውም ። የረጅም ዕድሜውን ኑሮ ዝርዝር ሁኔታዎች ሊያስታውሱና ሊያረጋግጥ የሚችለው አሮጌው ቤንጃሚን ብቻ ነበር ፤ እርሱ እንደሚለው : ሁኔታዎች መቼም መች እየተሻሻሉ አልኼዱም ፤ አይኼዱምም — ረሀብ : ችግርና ሀዘን : እንደ እርሱ አባባል : የማይለወጥ የኑሮ ሕግ ነውና ።

ይኸም ሁሉ ሆኖ : እንሰሳቱ ምን ጊዜም ተስፋ አልቆረጡም ። ከዚህም በላይ : የእንሰሳቱ ዕርሻ አባላት የመሆናቸውን የክብርና የልዩ መብት ስሜታቸውን ላንድ አፍታ እንኳን አላጡም ። በመላው እገር—በመላው እንግልጣር :— የእንሰሳት

ንብረት የሆነውና በእንስሳት የሚመራው ዕርሻ የእነርሱ ብቻ ነው ።

ከእነርሱ አንዳቸውም ፡ በዕድሜ አነስተኞቹም ቢሆኑ ፡ ካሥርና ከሃያ ማይልስ ከሚርቁ ዕርሻዎች የተገዙት አዲስ መጤ ዎቹም ቢሆኑ ፡ ይኸን ነገር ያደንቃሉ ። ደግሞም ጠመንጃው ሲተኮስ ሲሰሙ ፡ አረንጓዴው ዓላማ በሰንደቁ ጫፍ ላይ ሲው ለበለብ ሲመለከቱ ልባቸው በማይሞት ኩራት መንፈስ ያብ ጣል ። የንግግሩ አርእስት ፡ ሁልጊዋ ወደ ድሮው የጀግንነት ወኔ ፡ ጀንስ ወደ ተባረረበት ጊዜ ፡ ሰባቱ ትእዛዛት ወደ ተጻፉ በት ጊዜ ፡ ወራሪዎቹ የሰው ልጆች ወደ ተሸነፉበት ጊዜ ይለ ወጣል ።

ከድሮ ሕልሞች አንድም የተረሳ አልነበረም ። እስቀድሞ እስኖቦል የተነበየው ፡ በሰው ዘር የማይረገጡት የእንግሊዝ አገር አረንጓዴ መስኮች በሚኖሩበት ጊዜ የሚቋቋመው የእን ሰሳት ሪፑብሊክ እንደሚቋቋም አሁንም እየታመነበት ነበር ። አንድ ቀን መድረሱ አይቀርም ፤ በቶሎ ላይሆን ይችላል ፤ አሁን ባሉት እንስሳት ዕድሜ ላይሆን ይችላል ፤ ግን መድረሱ የማ ይቀር ነው ። «የእንግሊዝ እንስሳት ሆይ» የተሠኘው ጣዕመ ዜማ እንኳን በድብቅ እዚህና እዚያ ሳያንጉራጉሩት አልቀረም ይሆናል ፤ ያም ሆነ ይህ ፡ ምንም እንኳን ጮክ ብሎ ለመዘመር ማንም ባይደፍርም ፡ ሁሉም ያውቁት እንደ ነበር እሙን ነው ። ኑሮዋቸው የችግር ኑሮ የነበረና ተስፋዎቻቸው ሁሉ አልተፈ ጸሙላቸው ይሆን ይሆናል ፤ ነገር ግን እንደ ሌሎቹ እንስሳት እንዳልነበሩ ይረዳሉ ። ቢራቡም ፡ ጨቋኞቹን የሰው ልጆች በመመገባቸው ምክንያት አልነበረም ፤ በሥራ በደክሙም ፡ ሌላው ቢቀር ፡ የሚሠሩት ለራሳቸው ነበር ። ከመካከላቸው በሁለት እግሮቹ የሚኼድ ፍጡር የለም ። ማንም ፍጡር ሌላ ውን ፍጡር «ጌታ» ብሎ የሚጠራ የለም ። እንስሳት ሁሉ እኩል ነበሩ ።

አንድ ቀን ፡ በቢጋው ወራት መጀመሪያ ሰሞን ፡ እስኩ ዊለር በጎቹ እንዲከተሉት አዘዛቸውና ከዕርሻው ቦታ ራቅ ወዳለ፡ አንድ የልምጭ ዛፎች ጫካ ውስጥ ወሰዳቸው ። በጎቹ ሙሉውን ቀን በእስኩዊለር ተቈጣጣሪነት ሣር ሲግጡ ዋሉ ። ማታ ራሱ

ወደ መኖሪያው ቤት ተመልሶ መጣ ፤ ነገር ግን ፡ ጊዜው ሞቃት ስለ ነበረ ፡ በጎቹ እዚያው ሰነበቱና በዚህ ጊዜ ውስጥ ሌሎች እንሰሳት እንዳቸውንም አላይዋቸውም ። በየቀኑ እስኩዊለር አብዛኛውን ጊዜ ከእነርሱ ጋራ ሲያሳልፍ ሰነበተ ። እርሱ እንደ ተናገረው ፡ ግለኛነት የሚያስፈልገው አንድ አዲስ መዝሙር እያስተማራቸው ነበር ።

በጎቹ ልክ ከተመለሱ በኋላ ነበር ፡ አንድ የደስደስ በነበረው ምሽት ፡ እንሰሳቱ ሥራቸውን ጨርሰው ወደ ዕርሻው ቤቶች ሲመለሱ ሳሉ ፡ ከወደ ምድረ ግቢው በኩል የአንድ ፈረስ አሸባሪ ጩኸት የሰሙት ። የክሎቨር ድምፅ ነበር ። እንደ ገና ጩኸቶችና እንሰሳቱ ሁሉ በግልቢያ ወደ ግቢው ፈረጠጡ ። ከዚያ ክሎቨር ያየቸውን ጉድ ተመለከቱ ።

በኋላ እግሮቹ የሚራመድ አንድ ዐሣማ ነበር ።

አዎን ፡ እስኩዊለር ነበር ። በዚያ አቋቋም ያን በጣም ትልቅ ክብደቱን መሸከም ያቃተው ይመስል ፡ ትንሽ በመታወክ ሁኔታ ፡ ዳሩ ግን ሚዛኑን በትክክል ጠብቆ ፡ ግቢው ውስጥ ሲንሸራሸር ነበር ። ደግሞ ከጥቂት ጊዜ በኋላ የዐሣማዎች መንጋባንድ ረድፍ ተቀጣጥለው በኋላ እግሮቻቸው እየተረማመዱ ከመኖሪያ ቤቱ በር ተግተልትለው ወጡ ። ጥቂቶቹ ከሌሎቹ በተሻለ ሁኔታ ይራመዳሉ ፤ አንድ ሁለቱ ትንሽ ይንገዳገዳሉ ፤ እንዲያውም ምርኩዝ የሚያስፈልጋቸው ይመስሉ ነበር ፤ ነገር ግን ሁሉም በተሳካ ሁኔታ በምድረ ግቢው ዙሪያ ዞሩ ። በመጨረሻም ኃይለኛ የውሾች ጩኸት ድምፅና የጥቁሩ አውራ ዶሮ ቀጭን ጩኸት ተሰማና ናፖሌዎን ራሱ ፡ በግርማ ሞገስ ቀጥብሎ እየተራመደ በኩራት አመለካከት ግራና ቀኝ እየተገላመጠና ዙሪያውን በውሾቹ ታጅቦ መጣ ።

በኩቴው አንድ አለንጋ ይዞዋል ።

የሞት ያህል ጸጥታ ሰፈነ ። ዐሣማዎቹ በግቢው ውስጥ ዝግ ብለው እየተራመዱ በሰልፍ ሲዘዋወሩ እንሰሳቱ ተገርመው ፡ ደንግጠው ፡ ሰብሰቡ ብለው ይመለከቱ ነበር ። ዓለም የተገለበበ ጦች ይመስላል ። ከዚያም ፡ የመጀመሪያው ድንጋጤ ካለፈና

ከዚያ ሁሉ በኋላ — ምንም እንኳን የውሾቹ ፍራቻ የነበረ ቢሆንም ምንም ነገር ቢመጣ ከቶ ላለመነጫነጭ ፡ ላለመንቀፍ ከረዥም ዓመታት ጀምሮ የተለመደውን — የተቃውሞ ድምፅ ሊያሰሙ ነበር ። ነገር ግን ልክ በዚያች ወቅት ፡ አንድ ምልክት የተሰጠ ይመስል ፡ በጎቹ ሁሉ ፡—

«አራት እግሮች ጥሩ ፡ ሁለት እግሮች የተሻሉ! «አራት እግሮች ጥሩ ፡ ሁለት እግሮች የተሻሉ! «አራት እግሮች ጥሩ ፡ ሁለት እግሮች የተሻሉ!» እያሉ ድንገት በመጮኽ አምባረቁ ።

ጨኸቱ ያለ ማቋረጥ ላምስት ደቂቃ ያህል ቀጠለ ። እና በጎቹ ጸጥ እስካሉ ድረስ ፡ ዐሣማዎቹ ተመልሰው ወደ መኖሪያ ቤቱ ውስጥ ተሰልፈው ገብተው ስለ ነበረ ፡ አንዳችም የተቃውሞ ድምፅ ለማሰማት አልቻሉም ።

ቤንጃሚን ትከሻው ላይ ባፍንጫ ሲታከክ ተሰማውና ዞር አለ ። ክሎቨር ነበረች ። ያረጁት ዐይኖችዋ ከመቼውም ይልቅ ጨልመዋል ። አንዳችም ቃል ሳትናገር ቀስ ብላ በጋማው ይዛ ፡ ሰባቱ ትእዛዛት ተጽፈውበት ወደ ነበረው ወደ ትልቁ መጋዘን መጨረሻ ግድግዳ እንዲያመራ ጐተተችው ። በነጭ ቀለም ፊደሎች የተጻፉበትን ግድግዳ ላንድ ሁለት ደቂቃ እየተመለከቱ በዝምታ ቆዩ ።

በመጨረሻም «እይታው እየከዳኝ ነው ፡» አለች ። «ልጅ በነበርኩበትም ጊዜ እዚያ ላይ የተጻፈውን ማንበብ አልችልም ነበር ። ግን ይኸ ግድግዳ የተለወጠ መስሎ ይታየኛል ። ሰባቱ ትእዛዛት እንዳሉ ናቸው ወይ ፡ ቤንጃሚን?» ቤንጃሚን ለመጀመሪያ ጊዜ የገዛ ራሱን ደንብ ለመጣስ ወሰነና ፡ በግድግዳው ላይ ተጽፎ የነበረውን አነበበላት ። ባሁኑ ጊዜ ካንድ ትእዛዝ በስተቀር እዚያ ቦታ ላይ ሌላ ጽሑፍ አልነበረም ። እንዲህ ይነበባል ፤

«እንሰሳት ሁሉ እኩል ናቸው ፤
ግን አንዳንድ እንሰሳት ከሌሎቹ ይበልጥ እኩል ናቸው ።»

ከዚያ በኋላ በማግሥቱ ፡ ሥራውን የሚቆጣጠሩት ዐሣማዎች ሁሉ በኩቱያቸው አለንጋዎች ይዘው በወጡ ጊዜ ፡ እንግዳ

ነገር መስሎ አልታየም ። አንድ ራድዮን ለግላቸው እንደገዙ ፣ የስልክ መስመር ለማስገባት ማቀዳቸውን ፣ እነ ጆን ቤል ፣ ቲት ቢትስ ፣ እና ዴቪ ሚረርስ ለተሠኙት ጋዜጦች ደንበኝነት መመዝገባቸው በተስማ ጊዜ ፣ እንግዳ ነገር መስሎ አልታየም ። ናፖሌዎን በመኖሪያ ቤቱ ግቢ አትክልት ውስጥ አንድ ፒፓ ጐርሶ ሲንሸራሸር በታየ ጊዜ ፡— የለም ፣ እንዲያውም ዐሣማዎቹ የሚስተር ጆንስን ልብሶች ከየቁም ሣጥኖቹ እያወጡ ሲለብሱ ፣ ናፖሌዎን ራሱም የግብዣ ልብስ ለብሶና ኮፍ ጫማ ተጫምቶ ፣ የሚወዳት ወጣቷ ዐሣማም ፣ ወይዘሮ ጆንስ እሑድ እሑድ ትለብሰው የነበረውን አረንጓዴ የሐር ቀሚስ ለብሳ በታየችበትም ጊዜ ቢሆን ፣ እንግዳ ነገር መስሎ አልታየም ።

ካንድ ሳምንት በኋላ ፣ በርካታ የቅንጦት መጓጓዣ ጋሪዎች ወደ ዕርሻው ቦታ መጡ ። የጐረቤት ዕርሻዎች ተወካዮች ጉብኝት እንዲያደርጉ ተጋብዘው ነበር ። የዕርሻውን ተቋም በሙሉ እየተዘዋወሩ እንዲያዩ ተደረገና ስላዩዋቸው ነገሮች ሁሉ ታላቅ አድናቆታቸውን ገለጹ ፣ በተለይም ስለ ነፋስ ወፍጮው ።

እንስሳቱ የቀይ ሥር አትክልቱን ዕርሻ ቦታ እያረሙ ነበር ። በጥንቃቄ እየሠሩ ፣ ቀና ብለው እንኳን ሳይመለከቱ ፣ ዐሣማዎችን ይሁን ወይስ ሰብአዊ ፍጡሮችን የትኞቹን ይበልጥ እንደፈሩ አይታወቅም ።

ያን ዕለት ማታ ከፍተኛ የሣቅና የተደጋገመ የዘፈን ጩኸት ከወደ መኖሪያ ቤቱ በኩል ሲሰማ ነበር ። ከዚያ በኋላ ድንገት የተዘበራረቁ ድምፆች በሰሙ ጊዜ ፣ እንስሳቱ ምን እንደሆነ የማወቅ ጉጉት ዐደረባቸው ። እንስሳቱና የሰው ልጆች በእኩልነት ደረጃ በመተያየት ላይ ባሉበት ባሁኑ ወቅት ፣ ምን ተፈጥሮ ይሆን? ሁሉም ባንድ ጊዜ የተስማሙ ይመስል ፣ በተቻለ መጠን ቀስ ብለው ፣ ኮሽታ ሳያሰሙ ፣ እየዳሁ ወደ መኖሪያ ቤቱ ግቢ አመሩ ።

ከቅጥር ግቢው በር ላይ ሲደርሱ ፣ ፈርተው እንደ ማመን ታት ቆም እሉ ፤ ግን ክሎቨር ደፍራ በመግባት መራቻቸው ። እስከ መኖሪያ ቤቱ ድረስ በእግር ጣቶቻቸው እየተራመዱ ሹክክብለው ተጠጉና ፣ ረዘም ያሉት እንስሳት በምግብ ቤቱ መስኮት

ወደ ውስጥ እያጨለጉ ተመለከቱ ። እዚያ ውስጥ በረከት
ጠረጴዛ ዙሪያ ግማሽ ደርዘን ገበሬዎችና ግማሽ ደርዘን ከዐሣግ
ዎቹ ምርጥ ምርጦቹ ከበው ተቀምጠዋል ፤ ናፖሌዎን ራሱ የክ
ብር በታውን ይዟል ። ዐሣግዎቹ በየወንበሮቻቸው ላይ ተደላ
ድለው ተቀምጠዋል ፤ ፍጹም የደላቸው ይመስላሉ ። በዚያ
ተሰባስበው የነበሩት በካርታ ጨዋታ እየተዝናኑ ኖሮ ፡ «ለጤ
ናችን» ለመጠጣት ጨዋታውን ቆም አድርገው ነበር ። ባንድ
ትልቅ ማብረጃ እየታደለ ከባያዎቻቸው በቢራ እየተሞሉ
ናቸው ። በመስኮቱ እያጨለጉ ይመለከቱ የነበሩትን እንሰሳት
ማንም ልብ ያደርገ አልነበረም ።

ከፎክሰውድ የመጣው ሚስተር ፕልኪግተን ከባያውን
እንደ ጨበጠ ቆሞ ይታያል ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፡ ተጋባዦች
ሁሉ «ለጤናችን» እንዲጠጡ የሚጠይቃቸው መሆኑን ገለጸ
ላቸው ። ይህን ከማድረጉ በፊት ግን ፡ አጭር ንግግር ለማድረግ
ስሜቱ እንዳነሣሣው ነገራቸው ።

«ለረጅም ጊዜ በመካከላችን ዐድሮ የነበረው የእርስ በእርስ
አለመተማመንና አለመግባባት መንፈስ ባሁኑ ጊዜ ያከተመ
መሆኑ ስለ ተሰማኝ ፡ ይህ ለእኔ — ደግሞም ፡ እርግጠኛ ነኝ
እዚህ ለምትገኙት ለሌሎቻችሁም ሁሉ — ያንድ ትልቅ ርካታ
ምንጭ ነው ።

«ያኔ ፡ ምንም እንኳን እኔም ሆንኩ እዚህ የምትገኙት ሁሉ
የምናምንበት አስተሳሰብ ባይሆንም ፡ የተከበሩት የእንሰሳት
ዕርሻ ባለቤቶች ባጐራባች ዕርሻዎች ባለቤቶች ዘንድ — እንደ
ጠላትነት ለማለት አልደፍርም—በጥርጣሬና በፍርሀት ዐይን
ይተያዩ በነበረበት ጊዜ ነበር ። አሳዛኝ ድርጊቶች ተፈጽመዋል፤
የተሳሳቱ አስተያየቶች ተሠንዝረዋል ። የዐሣግዎቹ ንብረት
የሆነና በዐሣግዎች የሚካኼድ አንድ የዕርሻ ተቋም መኖር
እንግዳ ነገር ሆኖ ስለታየና ውሎ ሲያድር ላጐራባች ዕርሻዎች
ያለመረጋጋት ጠንቅ ሊያስከትል እንደሚችል ተፈርቶ ነበር ።
ብዙዎቹ ገበሬዎች ተገቢ ምርምር ሳያደርጉ ፡ በዚህ መሳዩ የዕ
ርሻ ተቋም የብልግናና የሥርዓተ አልባነት መንፈስ እንደሚ
ያይል ገምተው ነበር ። በእንሰሳቶቻቸው ላይ ፡ ወይ እንዲያውም
በዙዎች ሠራተኞቻቸው ላይ ስለሚያሳድረው ተጽዕኖ ሥጋት

እሳድርባቸው ነበር ። ግን እሁን ይህን የመሳሰሉት ጥርጣሬዎች ሁሉ ተወግደዋል ። ዛሬ እኔና እናንተ ወንድሞቼ የእንስሳትን ዕርሻ ተቋም ጐብኝተን እያንዳንዱን ስንዝር መሬት ተዘዋውረን በገዛ ዐይናችን ተመልክተናል ። ምንድን ነው ያገኘነው? እጅግ ዘመናዊ የሆኑ የአሠራር ዘዴዎች ብቻ ሳይሆን ፣ ለእገራቱ ገበሬዎች ሁሉ እንደ አንድ ምሳሌ መሆን ያለበት ዲሲፕሊንና ሥርዓታዊነት ነው ። በእንስሳቱ ዕርሻ ተቋም ውስጥ የሚገኙት ዝቅተኞቹ እንስሳት ፣ በእገራቱ ውስጥ ከሚገኙት እንስሳት ሁሉ የበለጠ ሥራ እንደሚሠሩና ያነሰ ምግብ እንደሚሰጣቸው የማምን መሆኔን በእውነት እገልጽላችኋለሁ ። በእርግጥ ፣ እኔም ሆንኩ ዛሬ የዕርሻ ተቋሙን አብራችሁኝ የጐብኛችሁት ጓዶቼ በየዕርሻዎቻችን ሳይውል ሳያድር በሥራ ላይ ልናውላቸው የተመኘናቸው ብዙ ያሠራር ስልቶችን ተመልክተናል ።

«ንግግሬን ከማጠቃለሌ በፊት» አለ ፤ «ደግሜ ለማሳሰብ የምፈልገው ፣ በእንስሳት ዕርሻ ተቋምና ባጐራባቾቹ መካከል የኖረውና ወደፊትም ሊቀጥል ስለሚገባው የወዳጅነት ስሜት ነው ። ባሳማዎችና በሰው ልጆች መካከል አንዳችም የጥቅም ግጭት አልነበረም ፤ ሊኖርም አያስፈልግም ። ትግሎቻችንና ትግሮቻችን እንድናቸው ። የሠራተኛ ጉዳይ ትግር በየትም ያው አልነበረምን?» ከዚህ ላይ ሚስተር ፒልኪንግተን እንድ በጥንቃቄ ያዘጋጀውን አሽመር የተቀላቀለበት አሥቂኝ ነገር በዚያ ለተሰበሰቡት ተጋባዦች ሊነግራቸው እንደፈለገ ግልጽ ነበር ፤ ነገር ግን ቃሉን ከመናገሩ በፊት የደስታ ስሜት ላንድ እፍታ ገታው ። ድርብርብ እገጮቹ ወደ ሐምራዊነት እስኪለወጡ ድረስ ብዙ ከተናነቀው በኋላ ፣ ነገሩን ለመናገር ቻለና እንዲህ አለ ፤

«እናንተ ከዝቅተኞቹ እንስሳት ጋር መታገል እንዳለባችሁ ሁሉ ፣ እኛም ዝቅተኛ መደቦች አሉብን!» ይህ ጥሩ አባባል በገበታው ዙሪያ የነበሩትን ሁሉ በሣቅ አስጓፊቸው ፤ ሚስተር ፒልኪንግተንም ፣ በእንስሳት እርሻ ስለተመለከተው የመቁነን አነስተኛነት ፣ የሥራ ሰዓቶች መብዛትና ፣ ባጠቃላይ የመንደላቀቅ አልባነት ሁኔታ የምሥራቹን እንደ ገና ለዐሳማዎቹ አቀረበላላቸው ።

«አሁን ደግሞ» አለ በመጨረሻ «ሁላችሁም ተነሥታችሁ እንድትቆሙና ዋንጫዎቻችሁ ሙሉ መሆናችሁን እድታረጋግጡ እጠይቃለሁ ። ከቡራን ሆይ» አለ ሚስተር ዊልክንግተን ሲደመድም ፡ «ከቡራን ሆይ ፡ ለእንስሳት ዕርሻ ብልጽግና ዋንጫችንን እንድናነሣ እጠይቃለሁ!»

ከፍተኛ የደስታ ውክታና የእግር ድምድምታ እሰሙ ። ናፖሊዎን በጣም ከመደሰቱ የተነሣ ፡ ዋንጫውን ከመጨለጡ በፊት ፡ ከሚስተር ፒልኪንግተን ጋር ለማጋጨት ተንደርድሮ ጠረጴዛውን ዞሮ መጣ ። የደስታው ውክታ ጋብ ባለ ጊዜ ፡ እንደ ቆመ ቀርቶ የነበረው ናፖሊዎን ፡ እርሱም አንድ አጭር ንግግር ለማድረግ መፈለጉን አስታወቀ ።

ንግግሩም ፡ እንደ ወትሮዎቹ የናፖሊዎን ንግግሮች ሁሉ ፡ አጭርና ፍሬ ነገሩን ያልሳተ ነበር ። «እኔም በቡሉ» አለ ። «ያለ መግባባቱ ጊዜ ስለተፈጸመ ደስ ብሎኛል ። ለረጅም ጊዜ ወሬዎች ተነዝተው ነበር—የተነዙትም ፡ እኔ እንደማምነው ፡ ባንዳንድ ተንኮለኛ ጠላቶች ነው—በራሴና በጓደኞቼ በኩል የተጸነሰ አንዳች የተቃውሞና እንዲያውም የማመፅ አስተሳሰብ አዝማሚያ እንዳለ ተወርቶ ነበር ። በአጎራባች እንስሳት መካከል ሽፍትነት እንዲቀሰቀስ ለመሞከር የተፈጠሩ ነበሩ ። ከዚህ የበለጠ ከእውነት የራቀ ነገር ሊኖር አይችልም! የእኛ ፍላጎት አሁንም ሆነ ባለፉት ጊዜያት ፡ ከጎረቤቶቻችን ጋር በሰላምና በተገቢው የንግድ ግንኙነት መኖር ብቻ ነው ። ይህ ፡ እኔ የምመራው በመሆኔ የምኮራበት ፡ የዕርሻ ተቋም ነው ። በእኔ እጅ የሚገኙት የባለቤትነት ካርታዎች ፡ የዐሣማዎቹ የጋራ ንብረት ናቸው ።

«የቀድሞው የፕርጣሬ መንፈስ አሁንም እያንዣበበ አለ ፡ ብዬ አላምንም» አለ «ዳሩ ግን ፡ ከዚህም በበለጠ እምነት የማሳደር ውጤት ሊኖራቸው የሚችሉ በቅርብ ጊዜ ውስጥ እንዳንድ የቀድሞ ድርጊት ለውጦች ተደርገዋል ። እስካሁን ድረስ እንስሳቱ «ጓድ» በሚል የሞኝ ቅጽል እርስ በርሳቸው የመጠራራት ልማድ ነበራቸው ። ይህ ልማድ መቅረት አለበት ። ደግሞም አንድ እጅግ እንግዳ የሆነ ልማድ ጭምር ነበረ ፤ ይኸም ልማድ ከየት እንደመነጨ የማይታወቅ ሊሆን ፡ በየአሁኑ ጠዋት በእኑ

ክልቱ ውስጥ ባንድ መሰሪ ላይ በተቸነከረ ባንድ የዐሣማ ኮርማ ራስ ቅል ፊት ለፊት ተሰልፎ የማለፍ ልማድ ነበር። ይኸም ጭምር ይቀራል ፤ የራስ ቅሉም ተቀብሯል ። እንግዶቹ በሰንደቁ አናት ላይ የሚውለበለበውን አረንጓዴ ዓላማ ጭምር ሳትመለከቱ አልቀራችሁም ይሆናል ። ተመልክታችሁት እንደ ሆነ ፣ ቀድሞ በላዩ ላይ በነጭ ቀለም ተመልክተው የነበሩት የኮቴና የቀንድ ምስሎች አሁን ተነሥተዋል ። ከእንግዲህ ወዲያ ዓላማው ባለ አረንጓዴ ቀለም ብቻ ይሆናል ።

ሚስተር ፒልንግተን ካደረጉት ፡ እጅግ ጥዑምና የመልካም ጉርብትና ንግግር አንድ ትችት ብቻ ነው ያለኝ» አለና ንግግሩን በመቀጠል ፡ «በንግግራቸው ሁሉ መኻል ሚስተር ፒልንግተን ሲጠቅሱ «የእንስሳት ዕርሻ» በሚል ስያሜ ነው ። በእርግጥም እርሳቸው ሊያውቁ አይችሉም—ያ «እንስሳት ዕርሻ» የሚለው መጠሪያ ስም የተለወጠ መሆኑን እኔ ራሴ ለመጀመሪያ ጊዜ የማስታወቀው አሁን ብቻ ነው ። ከእንግዲህ ወዲያ የዕርሻ ተቋሙ የሚጠራበት ስም—እኔ እንደማምነው ትክክለኛውና የመጀመሪያ ስሙ በነበረው «የማኖር ዕርሻ ተቋም» በሚል ስያሜ ይሆናል ።

« ክቡራን ሆይ ፡ » አለ ፡ ናፖሊዎን ንግግሩን ሲደመድም ። « እንደ ቅድሙ ለመልካም ምኞታችን መግለጫ እንድንሰጥ ስጠይቅ ፡ በተለየ ቅርፅ ነው ። ዋንጫዎቻችሁን ጢም አረጋችሁ እስከ አፋቸው ሙሉዋቸው ። ክቡራን ሆይ ፡ እነሆ የእኔ መልካም ምኞት ፡ ለማኖር ዕርሻ ተቋም ብልጽግና ! »

እንደ ቅድሙ አሁንም የደስታ ውካታ ተሰማና ዋንጫዎቹ እስከ መጨረሻው ጭላጭ ባንድ ትንፋሽ ተጋቡ ። ነገር ግን ውጭ የነበሩት እንስሳት ትርኢቱን ሲመለቱ ሳሉ ፡ አንድ እንግዳ ነገር እየተፈጠረ የሚኼድ መሰላቸው ። በዐሣማዎቹ ፊቶች ላይ ተለውጦ የነበረው ነገር ምንድን ነው ? የክሎቨር ደብዛዛ ዓይኖቹ ካንዱ ፊት ወደ ሌላው ፊት ተመላለሱ ። አንዳንዶቹ አምስት አገጮች ነበሩዋቸው ፤ አንዳንዶቹ አራት ፤ አንዳንዶቹ ሦስት ነበራቸው ። ግን ይቀልጥና ይለወጥ ይመስል

የነበረው ነገር ምን ኖሮዋል ? ከዚያም ጭብጨባው አበቃና በማኅበሩ ተቋርጦ የነበረውን የካርታ ጨዋታ ለመቀጠል ካርታዎቻቸውን ያዙ ፤ እንስሳቱ ደግሞ ጸጥ ብለው እየዳሁ ተመለሱ ።

ግን ሃያ ያርድ እንኳን ሳይርቁ ድንገት ቆሙ ። ከወደ መኖሪያ ቤቱ የሁከት ድምፆች ይሰማሉ ። በጥድፊያ ወደ ቤቱ ተመልሰው ጌደው እንደ ገና በመስኮቱ ተመለከቱ ። አዎ ፤ የከረረ ጠብ እየተካገሉ ነበር ። ውኃታ ፤ የጠረጴዛ ድብደባ ፤ የጥርጣሬ ግልምጫ ፤ በቁጣ መካካድ ሁሉ ነበር ። የችግሩ መንስኤ ናፖሌዎንና ሚስተር ፒልኪንግተን ሁለቱም ባንድ ጊዜ «ኤጦር» (የሚባለውን መጫወቻ ካርታ) ስለተጫወቱ ይመስላል ።

አሥራ ሁለት ድምፆች በንዴት ይጮኹ ነበር ፤ ደግሞም ድምፆቹ ሁሉ ተመሳሳይ ነበሩ ። የዐሣማዎቹ ፊቶች ምን ደርሶባቸው እንደ ነበረ አሁን አጠያያቂ አይደለም ። ውጭ የነበሩት ፍጡሮች ዐይኖቻቸውን ከዐሣማ ወደ ሰው ፤ ከሰው ወደ ዐሣማ ፤ እንደ ገና ከዐሣማ ወደ ሰው አንከራተቱ ፤ ነገር ግን በዚህ ጊዜ የትኛው የቱ መሆኑን ለመለየት ፈጽሞ የማይቻል ነበር ።

